

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Søeborg, Carl.
Titel Title:	<u>Skuespil og blandede Digte.</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 1
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn ; Odense, 1817-1838
Fysiske størrelse Physical extent:	3 Bd.

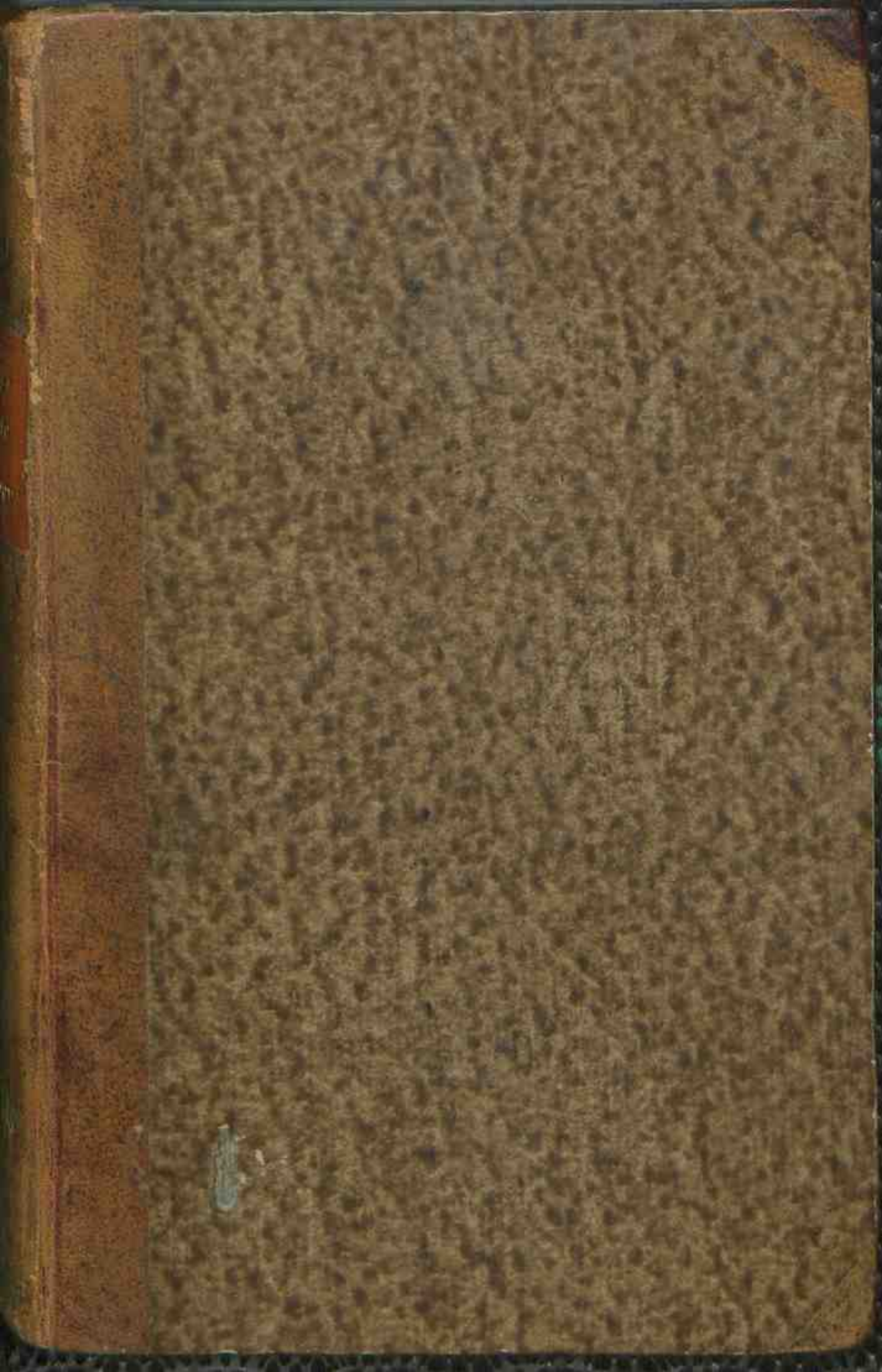
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

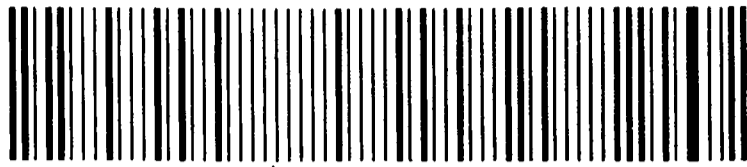
The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

52. - 109

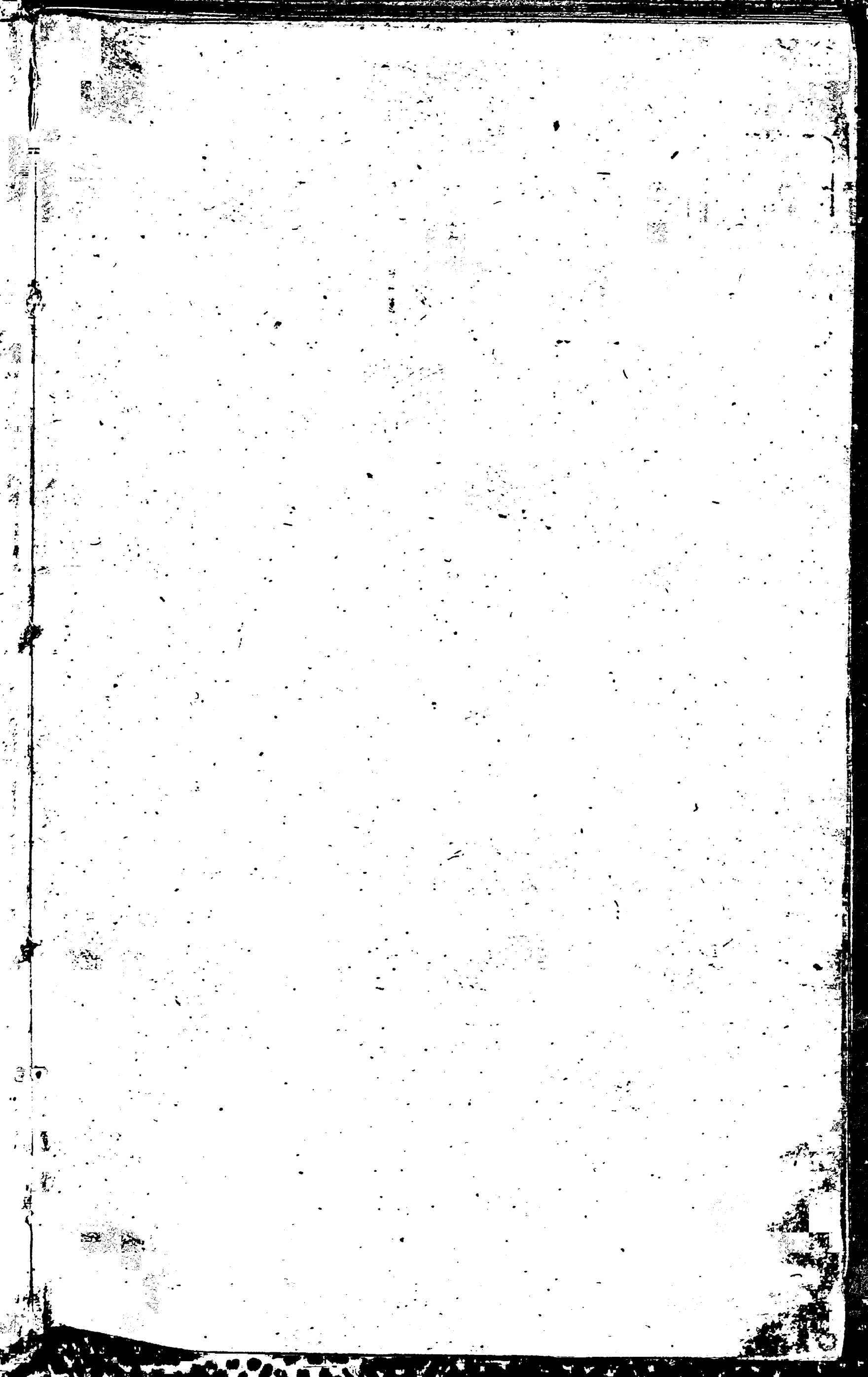
DET KUNDELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

1 1 52 0 8 05261 6

+ Rex

Skuespil

og

Blandede Digte

af

Carl Søbørg,

Landinspæcteur.

Første Bind.

Kjøbenhavn.

Trykt paa Forfatterens Forlag,
hos H. S. Popp.

1817.

F o r e r i n d r i n g .

Lystspillet: Diogenes den Anden er skrevet i Sommeren 1810, og Sujettet til det, taget af en Anekdote, fortalt i et gammelt Ugeblad. — Samme Sujet er og senere, dramatisk benyttet, af den indiske Forfatter Julius v. Boß, og i forrige Aar udkommet under Titel: Moses i Tønden; Farce i tre Acter. At Behandlingen er forskjellig, vil Læseren selv overbevise sig om.

Anledningen til det dramatiske Digt: Eduards sidste Time; gav den saa yndede mimiske Kunstner Patrik Peale, i Vinteren 1811; ved sin pantomimiske Forestilling: den stigende Samvittighedsangst. — Forfatteren til nærværende Digt, har søvet at troe: at en lignende Situation, ledsaget med Deklamation, maatte have theatralisk Effekt.

THE HISTORY OF

The history of the world, from the beginning of the world to the present time, is a subject of great importance and interest. It is a subject which has attracted the attention of all ages and all nations. The history of the world is a record of the progress of human civilization, and it is a record which is constantly being added to. The history of the world is a story of the struggles and triumphs of the human race, and it is a story which is full of interest and excitement. The history of the world is a story of the growth of the human mind, and it is a story which is full of wisdom and knowledge. The history of the world is a story of the development of the human race, and it is a story which is full of hope and promise. The history of the world is a story of the progress of the human race, and it is a story which is full of glory and honor. The history of the world is a story of the triumph of the human spirit, and it is a story which is full of courage and valor. The history of the world is a story of the greatness of the human race, and it is a story which is full of pride and honor. The history of the world is a story of the power of the human mind, and it is a story which is full of knowledge and wisdom. The history of the world is a story of the strength of the human race, and it is a story which is full of courage and valor. The history of the world is a story of the glory of the human race, and it is a story which is full of honor and pride. The history of the world is a story of the greatness of the human spirit, and it is a story which is full of wisdom and knowledge. The history of the world is a story of the progress of the human race, and it is a story which is full of hope and promise. The history of the world is a story of the triumph of the human race, and it is a story which is full of glory and honor. The history of the world is a story of the power of the human mind, and it is a story which is full of knowledge and wisdom. The history of the world is a story of the strength of the human race, and it is a story which is full of courage and valor. The history of the world is a story of the glory of the human race, and it is a story which is full of honor and pride. The history of the world is a story of the greatness of the human spirit, and it is a story which is full of wisdom and knowledge.

En griber rask i Harpens gyldne Strænge,
Saa underfuldt høit svingende sin Aand;
Fra Phantasiens rige Væld fremtrænge
Hans Sange løst af Hverdagslivets Bænd.

En anden klimprende vil eene hæve
Sin Sjel til Hjertets hulde Melodie;
I simple Toner lade Strængen bæve,
Og synge til det Skabtes Harmonie.

En meer, en anden mindre heldigt synger,
Dg faae kan gribe Harpens bedste Greb.
— Paa samme Qvist vel flere Fugle gonger;
Men hver dog synger med sit eget Neb.

Den Sanger hvem Naturen eene lærer,
Alt krydre med lidt Sang hans travle Dag;
Han venligt ogsaa kun det Held begierer,
Alt man blot lytter til hans Harpestag.

Indhold.

Skuespil.

Den lille Schweitzer; Skuespil i tre Acter med Sang	pag. 1.
Diogenes den Anden; Lykspil i en Act	109.

Blandede Digte.

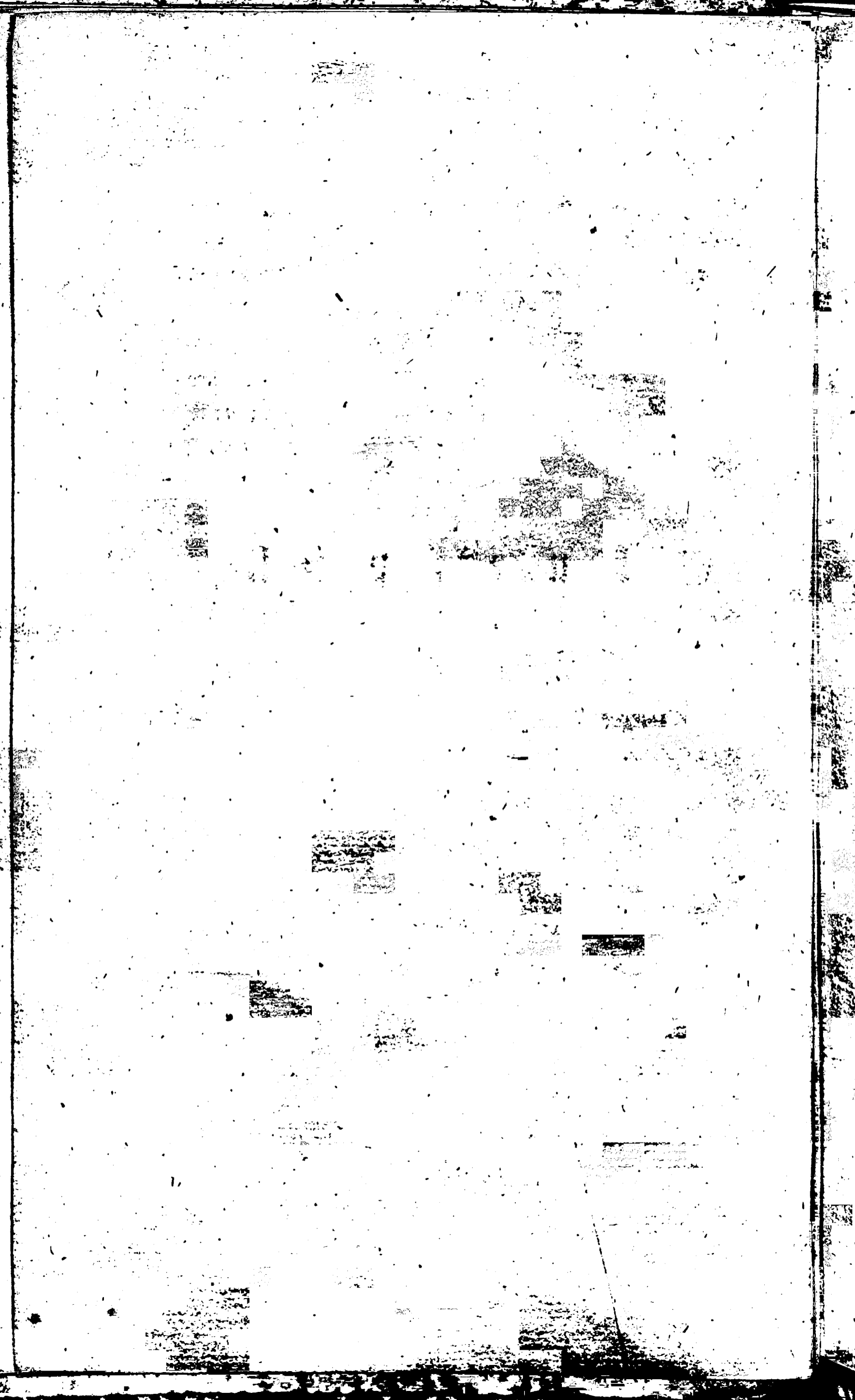
Med en hvid Rose.	191.
Lovsang	195.
Hedvig og Alfred.	197.
Med en Martzfiol.	200.
Bondeknøsens Brevl.	201.
Til en Sommerfugl.	204.
Malvina i Fængslet.	205.
Til en bortreisende Vens Stambog.	213.
Soldaten og hans Hige.	214.
Til Dyvekes Fremstillerinde.	216.
Fiskerne.	217.
Sang til Ranum Seminarii.	221.
Ynglingen Fritz v. Deurs.	223.

Bed Frederikke Seidelins Grav.	227.
Blomstersamleren.	229.
Emilie Rosing.	231.
Afskedssang.	233.
Imromptu.	236.
De elskende Børn.	237.
Bed en Bens Vortreise.	240.
Til Claus.	241.
Drømmene.	242.
Til Kunstnerinden M. Schall.	244.
Mads Madsens Kiste.	246.
Epigrammer.	252.
Om hundred' Aar er alting glemt!	254.

Eduards sidste Time: Dramatisk Digt i Scener	257.
---	------

81

S f u e s p i l.

Den lille

Schwetjer,

Skuespil i tre Acter,

blandet med Sang.

Personerne:

Baron Juhler, Godseier.

Helsing, Inspecteur.

Louise Haller.

Wilhelm, en Dreng.

Mauritz, en gammel Tjener.

Bønder og Huusfolk af begge Rjøn.

Handlingen foregaaer paa Baron Juhlers
Gods i Lydsland.

Første Act.

Skuepladsen forestiller udkanten af en Skov. Paa den ene Side af Theatret sees et Bondehuus med en Bænk udenfor; og i Baggrunden noget af Herregaarden. Det er Dagbrækning.

Første Scene.

Wilhelm

ligger i Forgrunden imellem nogle Buske og sover.
Efter en Pause vaagner han.

Alt Matten bortviger for Dagnings Øye,
De venlige Stjerner bortile;
Emaefuglene svinge sig hrit udi Skye;
Soelkåret begynder at smile!

Snart stræber enhver for at tjene sit Brød,
Bed Arbeid, med flittige Hænder.
Mens Himlen, som skuer en Liggerdrenge's Nød;
Medlidende Hjerter ham sender!

Hillemæn hvor Solen i Dag staaer deiligt
op! Det var dog sandt at salig Moder sagde:
at vor Herre lod Solen ligesaavel og ligesaa
smukt skinne paa den Fattige som paa den Rige;
thi — den skinner jo paa mig; og — jeg er
dog kun et fattigt, meget fattigt Barn, som
maa løbe om fra Sted til Sted, paa bare Been
og betle mit Brød! O Gud! Frisk Mod Wil-
helm! naar pleier Du at være forsagt? Dog jo —
da min gode Moder døde! men — da havde jeg
ogsaa Marsag til at være forsagt; thi hvem vil
være en fattig Schweizer-Drenge's Moder i et
fremmed Land? og saadan en Moder! nei, hende
finder man ikke paa en Tiggervandring. Men
hilleffam! der er jo et Bondehuus! Havde jeg
seet det iastes, da jeg kom igjennem Skoven;
hvem veed! jeg havde maaskee dog faaet Lov til
at ligge i Løen inat, og havde ikke havt nødig
at fryse under aaben Himmel. (Han ser sig
om) See! Nei see! en Herregaard! En

Herregaard saa nær? Hvad Nød har jeg nu?
Dog — man har før viist mig fra en Herregaard
med Brede og derimod med Venlighed givet mig
baade at spise og drikke i saadant et lille fattigt
Huus. Ei see! der kommer en Herre. Her-
remanden kan det da ikke være; thi det var
jo ikke passende for ham at staae op med So-
len. Nei — det maae nok være hans Forval-
ter! — Jeg troer at det er bedst, jeg efterseer
mit Spiiskammer, inden jeg gaaer videre.

Han sætter sig ved en Buss, tager sin Kant-
zel frem og giver sig til at spise.

Anden Scene.

Zuhler, Wilhelm.

Zuhler

Kommende meget takfuld, uden at see sig om.

Utter en søvnløs Nat. Arme Mand med
al din Rigdom!

Wilhelm

affides.

Den Mand taler underligt!

Juhler.

Dog, Lidelser for Brøde! Det hører jo til
Retfærdighedens Gang! Men kan Anger ikke
forsone? O! Hvad har jeg da at haabe?
Hvilken behagelig Morgen! det Oprør i mit Sødre,
tillader mig ikke at nyde Naturens under-
skønne Undigheder, der dog, i lykkeligere Dage,
ingen ivrigere, ingen hjerteligere Tilbeder havde
end mig.

Solen farver Biergets Top!
Duggens Diamanter tindre
Paa nyfødte Blomsters Knop,
Og den søge Plante lindre.
Træets Greene stynge sig;
Lærken flager om sin Mage;
Bækken styrrer blidelig
Nattergalens sømme Klage!

Arme Juhler! kun til Dig,
Ingen smt vil nærme sig!

Wilhelm
assides.

Den stakkels Mand!

Juhler.

Rosens Hjerte aabner sig,
For sin Bellugt sedt at sprede.
Højt til Gud, taknemmelig
Fuglechore Hymner bede.
I en kold Monotonie,
Svinde langsomt mine Dage;
Kun i natligt Sværmerie,
Echo huult gientaer min Klage!
Frydløst svinder Livet hen,
Ingen kalder mig sin Ven!
Han sætter sig paa Bænken.

Wilhelm

reiser sig, ryfter paa Hovedet; gaaer derpaa rask
hen til Juhler, rækkende sin Haand.
Top! jeg vil være Din Ven!

Juhler
forundret.

Du — hvem er Du?

Wilhelm.

Jeg?

Jeg er en Fader og moderløs Dreng!
 Maae løbe saa vidt om mit Brød;
 Maae rede paa Marken, hver Nat, min Seng,
 Lide Hunger og Kulde og Rød.
 Har ingen Frænde og ingen Ven!
 Af! Moder hun gif til Himmelen.

Men — Moder har sagt mig: der er en Gud!
 Skjøndt mere jeg stort ikke veed;
 At jeg skal frygte og elske hans Bud,
 Hvorom jeg veed lidet Beseed.
 Nu Vel! det gaae som min Skjebne vil;
 Thi — jeg kan Intet gjøre dertil.

Juhler.

Du stakkels Barn.

Wilhelm.

Ja vel sandt, stakkels Barn! Dog, Du synes heller ikke at være stort mere end en stakkels Mand og derfor tænkte jeg det passende for mig at være din Ven. Hvem er Du ellers?

Juhler
smilende.

Hm! Jeg er Baron Juhler, Eier af dette
Gods.

Wilhelm
tager hurtigt Hatten af.

Gud bevares! Nei, saa tager jeg mit Ord
tilbage.

Juhler.

Hvorfor?

Wilhelm.

En riiig Baron og en fattig — fader og
moderløs Dreng? Jo! det blev nok nogle smukke
Benner!

Juhler.

Ligemeget! Du interesserer mig. Dit
Hjerte maae vare godt, da det saa villigt vil
aabne sig for en Ulykkelig.

Wilhelm.

Naar det ikke gjerne vilde det — fortjente man jo ikke at have noget. Ellers er det vel intet Nyt?

Zuhler.

En elskværdig Tillid! Desværre er det undertiden dog saa. Men, min tillidsfulde Ven! Det synes at være Umagen værd, at kjende dig næriere. Hvad hedder Du?

Wilhelm.

Jeg hedder Wilhelm!

Zuhler.

Wilhelm? Ei saa, have vi Navne tilfælleds!

Wilhelm.

Det bliver nok ogsaa det eneste, vi have tilfælleds.

Zuhler.

Gud bevare Dig fra min Skjebne!

Wilhelm.

Hm! Jeg synes dog, at eie en Herregaard — være Baron og en riig Mand, det er en taalelig Skjebne!

Zuhler.

Lykkelig den, der ikke har kjøbt den Erfaring, at Rang og Riigdom ikke endogsaa paa fjerneste Maade kan erstatte Tabet af Sjeleroe og Tilfredshed. Lykkelige Dreng! Du sang jo: Nu vel! det gaae som min Skjebne vil; jeg kan ei gjøre dertil. Hvad gav jeg ikke til, at jeg kunde sige det!

Wilhelm.

Stakkels Mand!

Zuhler.

Ja — dertil har min Ulykke kundet bringe det, at selv Du stakkels Barn, maae falde mig en stakkels Mand. Men — jeg kom fra det jeg onskede at vide. Hvor er Dit Fødested?

Wilhelm.

I en Landsbye i Schwejsk.

Juhler
med et dybt Suk.

J Schweiz? O Gud!

Wilhelm.

De er da ogsaa en underlig Mand! Hvad behøver De nu at sukke fordi jeg er født i Schweiz? Ja! naar De kan sukke for en saadan Bagatel, saa er det ingen Under, at De ikke kan være tilfreds. Schweiz er min Troe, ligesaa godt et Land som dette; ja! ligesaa godt som dette; seer De det!

Juhler.

Nu, nu, ikke hidsig min lille Schweizer! mit Suk var en uvilkaarlig Følge af en Erindringsdring, der aldeles ikke vedkom Dig. Hvem var Din Fader?

Wilhelm.

En fattig Huusmand. Han døde førend jeg fyldte mit første Aar. Min Moder forstod at væve og dermed ernærede hun sig og mig ret taalelig, indtil det sidste Par Aar; hun blev

gammel og svag; hendes Syn slog hende ogsaa Feil — da blev det rigtig nok kun Lidet hun kunde erhverve. — Hendes Bekymring for hvad der skulde blive af mig, bragte hende paa engang, paa det Indfald, at gaae ud i Verden med mig. Jeg husker det ret godt; det kan være et halvt Aar siden, at hun en Søndag Eftermiddag kaldte paa mig — og da jeg kom, fandt jeg hende grædende. Min Dreng, sagde hun: Vi sidde her i en lille eensom Skovhytte, hvor Du Intet kan lære uden hvad jeg i min Enfoldighed kan sige Dig. Det bedrøver mig! Mit Arbeide slaer mig Feil og Du vover til. Her, kan det ikke nytte at vi blive; jeg har fattet den Beslutning, at vandre ud med Dig. Hvorhen? Ja — det veed jeg ikke selv; jeg vil lade Skjebnen raade. Gud vil vel mage det saa, at vi treffe en Mand der kunde finde det værd at tage sig af Dig; bedre end jeg gamle skrøbelige Menneske! Jeg — behøver kun Lidet, sagde hun, og det vil barmhiertige Mennesker ikke nægte mig. (grædende) O Moder; Du var saa god; nu nyder Du vist ogsaa Din Løn for det, hos Gud Fader i Himmelen.

Gubler.

Taknemmelige Barn!

Wilhelm.

Min Moder gjorde vor lille Eiendom i faae Penge, og nogle Dage efter, stode vi en Morgen, ved Solens Opgang, hver med en lille Kantzel paa Ryggen udenfor vor Hytte og — vare reisefærdige; skjøndt vi ikke selv vidste hvilken Side, vi skulde gaae til. Jeg græd, da Moder lukkede den yderste Dør; det var ligesom om hun lukkede min forrige Verden for mig. Jeg stod gandske bedrøvet og skottede om til den lille Plet Jord, jeg kaldte min Have; løb hen til den og rykkede endnu noget Udfrud op, der stod om mit Blommetræ; kyskede det unge Lindetræ der stod ved Laagen; krøb op og saae endnu engang til Kragereden om Ungerne ikke vare udflækkede; jeg sad Farvel til hver lille bekjendt Blomst som stod omkring mig; da Moder tog mig taus ved Haanden og — vi gik. Vi gik — men jeg veed, at jeg gik den første sjerding Wei næsten haglands; thi jeg kunde ikke vende mit Die bort fra den gamle Hytte. O! Jeg kjendte intet bedre Hjem. Et Fjeld skjulede omsider

mit fordums Hjem og hver bekjendt Gjenstand, for mig. Jeg saae nu fremad og gjorde store Dine. Jeg havde endnu aldrig været saa langt. Vi kom snart over Grændserne. Ni Mile herfra, traf vi i en smuk Landsby, et lidet Huus, som just stod ledigt. Min Moder bestemte sig til at blive her; især for min Skyld, da der var en Skolelærer i Byen, og — vi vare snart boesatte.

Guhler.

Nu, hvorfor blev Du da ikke der?

Wilhelm.

O Herre! dette Spørgsmaal har alt mange gjort! Men — hver Gang blev det mig smerteligere at besvare. Min Moder blev syg! Meget syg! Jeg arme Dreng kunde ikke hjælpe hende — jeg kunde kun græde og — det gjorde hendes Onde værre. I otte Dage og Natter laae hun og jamrede sig — den niende saa — o Gud! — den niende Dag — saa — —

Han tørrer sine Dine.

Da sidste Suf min Moder gav,

Jeg blev saa underlig tilmode!

Og da jeg stod ved hendes Græs,
Jeg følte dybt mit tabte Gode!
Da — i en Bøn til Himmelen,
Jeg bad den skjenke mig en Ven!

Og Gud vil vist bønkhøre mig; det kan De
troe, gode Hérre!

Juhler.

Din Bøn er hørt. Nu er Touren til
mig at sige: top! jeg vil være din Ven. Jeg
vover jo Intet derved; dit Hjerte er mig Bør-
gen. Du gode Søn! jeg vil endogsaa mere
— jeg vil være din Fader!

Wilhelm.

Min Fader? Ei! — Nei det kan umue-
lig gaae an; nei — ont endogsaa min Moder
havde levet og kunde blevet deres Kone, saa kunde
det dog ikke ladet sig gjøre.

Juhler
smitende.

Underlige Dreng! og hvorfor ikke?

Wilhelm.

Nei, thi min Moder sagde altid; at man vel skulde arbeide sig fremad i Verden; men dog ikke forglemme sin Stand. Paa den Maade, blev jeg jo Baron? Jo, det blev en kjon Baron!

Suhler.

Ligemeget! Dit Hjerte adler Dig. Velan! Jeg tager Dig til mig. Din Moders Dnske skal gaae i Opfyldelse; jeg vil være den Mand, der finder det Umagen værd at tage sig af Dig.

Wilhelm

kysfende hans Haand.

O Tak! Min Moders Dnske gaae i Opfyldelse? Tak! Tak! O Moder! Hvor Du vil glæde Dig i Himmelen.

Suhler.

Kom nu og følg mig til Gaarden!

Wilhelm.

Hilsekam! hvor jeg blev snart Baron!

De gaae.

Skuepladsen forandres til et Værelse paa Herregaarden hos Inspecteuren.

B

Tredie Scene.

Mauritz.

Hm! Hvem den fremmede Dame kan være, som Inspecteuren havde hjem med sig iafte? Om hun har fulgt med ham fra Frankerig? Om hun skulde blive hans Kone? Alt dette ønskede jeg gjerne at vide; men — hvad veed en stafs kels Tjener? Intet! I det mindste ikke mere end hvad han behændig, ved sine Dren kan snuse sig til. (Han tager en Bog som ligger opslaaet paa Bordet). Hm — jeg har dog altid hørt, at man kan gjøre Alt hvad man vil, naar man kun ikke vil gjøre andet end hvad man kan; men — her staaer: "Den som kan, hvad han vil, er Stor! Den som vil, hvad han kan, er Wiis." Ja, de Lærde, de har nu saa en egen Maade at sige deres Meening paa. En simpel Mand, som jeg, vilde mene som saa: Den som vil hvad han kan; gjør — naar det er i en god Hensigt, ikke mere end hans Pligt, og hvad man kan fordre af hans Evner; Men — Den som kan Alt hvad han vil; Han, — ja Ham vilde jeg være bange for.

Fjerde Scene.

Helsing. Mauritz.

Mauritz.

God Morgen Herr Inspecteur!

Helsing.

God Morgen min kjere Mauritz! Er Baronen endnu ikke opstaaet?

Mauritz.

Ja, det er næsten to Timer siden; han er allerede paa sin Morgenvandring.

Helsing.

Pleier han at gaae saa tidlig ud?

Mauritz.

Ja; siden De reiste, har han ofte klaget over, at han ikke kunde sove; derfor er han gaaet ud at spadserere, mangen Gang endog før Solens Opgang.

Helsing.

Han veed dog ikke at jeg er kommen?

Mauritz.

Nei. Herr Inspecteuren ønskede jo, at han ikke skulde vide det, før De selv talte med ham; derfor har jeg ogsaa befalet de andre Folk Taus-
hed.

Helsing.

Godt, min gamle Mauritz! Nu — hvordan har J' havt det, i de tre Maaneder som jeg har været borte?

Mauritz.

Gud bedre det! Naar Stammen af Træet er syg, kan det kun lidet hjælpe at Grenene ere friske.

Helsing.

Jeg veed hvad Du vil sige; jeg veed ogsaa, at Du er Baronens en troe og hengiven Tjener, der gjerne ønskede denne gode Herres Tilstand blidere.

Mauritz.

Ja ved Gud! Jeg har lullet ham paa mine Arme, da han var lille; det kan han endnu erindre, derfor er han saa god imod mig. Nu, en Tjener kan ogsaa være taknemmelig.

Helsing.

Det vilde ethvert Menneske med dit Hjerte og din Tænkemaade. Vi vil ikke opgive Haabet om en bedre Tid. Gaae nu, min kjære Mauritz! Og pas paa naar Baronen kommer tilbage og lad mig vide det.

Mauritz gaar.

Femte Scene.

Helsing.

At min Plan maatte lykkes mig! At Tilfredshed og Lyksalighed atter maatte vende tilbage inden disse Dørre. Dette Maal er det jeg sigter til. En dristig Tanke! Prøven vil være usikker; men — et heldigt Udfald? O hvor belønnende! Jeg hører hende komme; jeg vil gaae lidet tilside, for at forberede mig paa den Opdagelse, jeg frygter saameget for.

Sjette Scene.

Louise

i en smagfuld Reisedragt.

Det er tidligere end jeg havde troet. Længselen efter at see en elsket og eneste Broder, efter

sexten Mars Skilsmisse, lader mig ingen Noe. Det eeneste Slægtskabsbaand jeg har tilbage; og som jeg under denne Forvikling af Omstændigheder, allerede begræd, som sønderrevet. Efter min Reises ledsagers Sigende, skal jeg kun have to Dages Reise tilbage. O! At jeg i disse kunde give Tia den Ringer.

Dog — Taalmod har jeg lært at dyrke
I Lidelfernes bittere Stund;
Lid huld den skjænte mig sin Styrke,
Og vakte mig af Sorgens Blund.
Ja! bort med Mindet om min Smerte,
Og hvad jeg leed!
Jeg ved min Broders samme Hjerte,
Og Kjerlighed,
Skal atter af erkjendeligt Bryst,
Velsigne Livets bedste Lyst!

S y v e n d e S c e n e.

Louise. Helsing.

Helsing.

God Morgen, Frue Haller! Nu hvorledes har Sønnen efter de forrige Dages Reise bekommet Dem?

Louise.

Jo nærmere jeg kommer det ønskede Maal
imøde, jo mindre roelig; en uforstaaelig Følelse
af Glæbens Fylde og dog — hvilken sød Uroe-
lighed!

Helsing.

Det er en naturlig Higen af deres længsel-
fulde Hjerte, som deres Broders Kjerlighed vist
vil paastjønne.

Louise.

Kan vi snart vente at komme afsted? For-
spænds-Hestene ere dog bestilte?

Helsing

efter et lidet Dyhold.

Det er næsten grusomt at forsøge deres
Længsel; Men — naar jeg siger Dem, at det
treffer sig saaledes, at jeg ogsaa her, uimod-
staaelig drages til et Hjerte, som jeg har mit
Livs bedste Glæder at takke, kunde det maaskee
bestemme Dem til at hvile denne Dag ud. Eg-
nen er smuk og jeg er vis paa, at man her, med
al optænkelig Forekommehed vil søge at forføre
Dem Tiden. Tilgiv mig min Begjæring! Hjer-

ret har ogsaa sine Rettigheder! Jeg beder Dem.

Louise.

Herr Inspecteur! Saa stor min Længsel, efter at see min Broder, end er; saa bringer den Taknemmelighed, jeg skylder al den Forekommenhed, De paa denne Reise saa venstabelig har viist mig — Dem dog gjerne dette Offer.

Helsing.

Min varmeste Tak!

Louise.

De har Ret! Dette Sted ligger usigeligt kjønt og da ieg dog virkelig ogsaa trænger til en Hviledag; saa træffer det ret behageligt. Hvad hedder denne Gaard?

Helsing.

Juhlersborg.

Louise.

Og Eieren?

Helsing
frygtløs.

Juhler.

Louise.

Zuhler.

Helsing

som før.

Baron Wilhelm Zuhler.

Louise.

Himmel! Er det mueligt! Han hedder?

Helsing.

Wilhelm Zuhler; forhen — Lieutenant ved
et Grenadeer Compagnie.

Louise.

Retfærdige Gud!

Helsing

efter en Pause.

De skulde kjende ham?

Louise.

Seg kjende ham? Jo — o min Herre! Har
De nogen Medlidenhed med et ulykkeligt Fruens
timmer, saa lad mig drage bort herfra; endnu i
dette Dieblis — Strax — jeg kan ikke opholde
mig her. Jeg beder Dem!

Helsing.

Strax — er det umueligt; thi —

Louise.

Umueligt! Ikke mueligt? Jeg beder Dem —
Ha! Det skulde maaskee endogsaa ikke være en
Hændelse — o Gud! At jeg er her?

Helsing.

Og om det ikke var det?

Louise.

Ikke var det? Altsaa forraadt — bedraget;
jeg Ulykkelige!

Helsing.

Om det var Bedrag; ved Gud — det froms-
meste af Verden!

Louise.

Under Paaskud, at De var sendt fra min
Broder, for at bringe mig til ham? Herre! Det
er ikke ædelt af Dem.

Helsing.

At jeg opfylder mit Løfte, at jeg bringer Dem
til deres Broder, det være min Ære, Dem Borgen for!

Louise.

Nu — og hvad er da deres Hensigt?

Helsing.

Min Hensigt? Den uegennyttigste af Verden! Den: at see to gode Mennesker forenede; hvilke Skiebnen og Tilfældet for en Tid — har adskilt.

Louise.

Herligt! Naar man ikke nærmere kan hente Retfærdiggjørelsen for en slet Handling; saa — ja! Saa betjener man sig af Skiebnen og Tilfældet.

Helsing.

De gjør mig Uret, Frue!

Louise.

Jeg beder Dem, min Herre! Har De mindste Agtelse for mig, da indlad Dem ikke videre herpaa; men lad mig drage bort.

Helsing.

Det er sørgeligt, at jeg maae see een af mine skønneste Forhaabninger tilintetgjort. Men

jeg bønfaller Dem! De har lovet mig, at blive idag over; imorgen ved Dagbrækningen ledsager jeg Dem atter videre.

Louise.

Jeg gav Dem mit Løfte, som De — forlad mig! var listig nok til at afsnøde mig, da jeg ikke forudsaae eller tænkte mig en Snare, hvori man kunde være uædel nok til at vilde hilde et Fruentimmer, der — efter den Uretfærdighed der er hende tilføjet, maae have tabt sin Tillid til Menneskene. Men jeg beder Dem! Lad mig reise igjen! Jo før jo hellere! Og — sig De Herr Baronen, at han kunde være tilfreds med eengang at have forstyrret min lykkelige Noc. O jeg havde næsten forsonet mig med min Skjebne! Jeg var netop ved Maalet for Tilfredshed og min Bestemmelse for Fremtiden og da skal det atter falde den Grusomme ind at vilde forstyrre min Lykke og foruroelige mine Dage.

Helsing.

Tillad mig! Heri gjør De ham Uret! Ved alt hvad mig er helligt, han veed Intet af Deres Nærværelse her. Jeg udbad mig af Baronnen, for omtrent tre Maaneder siden, Tilladelse.

til at reise, for at besøge fraværende Slægtninge. Jeg havde fort forud erfaret Deres Opholdssted. Jeg meddeelte Deres Broder min Plan. Jeg havde og forud glædet ham med Efterretningen om, hvor De opholdt Dem og maatte love ham, at bringe Dem tilbage med. Jeg var ikke ubekjendt med det Forhold De eengang stod i med min gode Herre. Hans beklagelige Tilstand bragte mig paa den Idee, at forsøge paa at bringe det til en Forsoning imellem Dem og ham. Jeg kjendte Bægten af hans Kummer og det eeneste Rednings Middel, der kan igjen skjenke Verden en lykkelig Borger. Vi elske ham alle saa hoit — Han fortjener det! Dette tjene til Undskyldning, for det som maatte synes Dem urigtigt i min Fremgangsmaade.

Louise.

Nu vel! De er undskyldt; og nu beder jeg Dem at lade det beroe derved og lade mig reise bort i al Stilhed.

Helsing.

Min Herre elsker Dem endnu! At han stedse har angret den Uret, han har tilføjet Dem, er Sandhed. Kjendte De Aarsagerne til hans

Brøde, Deres Hjerte vilde iblandt dem finde flere, De vilde beklage og undskyldte ham for.

Louise.

Gjør ingen Regning paa et Forsvar af mit Hjerte for ham. O! der var en Tid, det var ganske hans! Jeg satte det, min hele barnlige Tillid, min gamle Faders Doelighed — min Lykke i Fremtiden — Verdens Omdømme mod et Løfte af ham! Ham! Og — tabte Alt. Min Herre! Kan De endnu vilde overtale mig til at tæve her — her! I denne Mandts Huus? O da handler De yderst uædelt!

Helsing.

Biskop har De lidt uforstyldt. Biskop har min ulykkelige, men gode Herre forurettet Dem. Men at han derfor — eene derfor, angrende i sin Mandoms bedste Aar, svinder hen som en Skygge, vil Deres fornærmede Hjerte dog ikke nægte at være om ikke en fyldestgjørende — saa dog, en Erstatning for ufortjente Lidelser.

Louise.

Jeg er stolt af, at jeg har havt Kraft nok til at bringe det dertil, at min frænkede Følelse

ingen Erstatning forlanger af ham; og — før
qvindeligt til at kunde glæde mig over hans Ulykke.
Dette være ham nok, og som hans Fortrolige kan
De berette ham det.

Helsing.

De gjør ham Uret! Han har endnu aldrig
nævnet Marsagerne til hans Kummer for mig eller
Nogen. Da jeg dog ellers besider hans Fortrolighed,
har dette længe smertet mig. En Hændelse bragte
mig paa Spor. Min Trang til Taknemmelig-
hed imod ham, bød mig at forsøge alt for at for-
sone ham med hans Skjebne. Jeg vovede at med-
dele deres Broder min Plan; som inderlig glæ-
dede sig over, at have faaet Efterretning om
Dem og som ønskede mit Forehavende et lykkeligt
Udfald. Jeg forsikrer Dem, at Baronnen endogså
saa ikke veed, at jeg kom iafte.

Louise.

Destobedre! jeg ønsker ogsaa at han ikke faaer
det at vide, førend jeg er borte. Herr Inspec-
teur! Da deres Deeltagelse for Baronnen synes
at være noget mere end det almindelige Venstabs,
kan De jo let forestille Dem, hvis han svarer til det
Skilderie De nypelig gjorde af ham — hvor meget

hans gamle Hjerte vilde lide ved det usalige Gjen-
syn af en Skabning, der er blevet saa ulykkelig
ved ham. Er han virkelig deres Ven da hand-
ler De meget ædelt, hvis De skaaner ham for
denne, lige saa fortjente som martrende Vebreis-
delse.

Helsing.

De vil stedse undvige mig. Forlad mig Frue
Haller! At jeg drister mig til at spørge, om der
ikke endnu skulde ulme en Gnist af de Følelser,
De engang bar for min ulykkelige Herre?

Louise.

Og hvortil kunde det bringe? Om jeg nu
ogsaa tilstod for Dem, at det har kostet mig
mange Taarer at undertrykke denne Bekjendelse
for mig selv;

O! Hvorfor skal mit Hjerte bløde
Bed Mindet om min Kjerlighed?
At elske er jo ingen Brøde,
Kun Tab af Hjertets stille Fred.
Men, ak! Naar Elskov grusomt feirer,
Naar Ukyld falder brat ved den;

Da Kummer sig om Sjelen leirer;
Men — Hjertet glemmer ei sin Ven.

Helsing.

Min Menneskekundskab har altsaa dog ikke
bedraget mig her!

Louise.

O min Herre! De kender ikke min sørge-
lige Historie. Vil De skjenke mig Deres Op-
mærksomhed, skal jeg i Korthed gjøre Dem be-
kjendt med samme. Min Fader var en simpel
men agtet Mand, der holdt Skole i en Landsbye.
Min Moder var forlængst død. Da jeg voxede
til, lod min Fader mig bestyre vore smaa huus-
lige Forretninger. Min Fader elskede mig saa
høit og vi vare os selv nok, indtil — O Gud!
den standfede Krig førte et Kompagnie Grenas-
dere til vor Bye, for at cantonere Vinteren
over. Lieutenanten ved samme — Baron Tuhler,
blev indquarteret hos os. Det varede ikke længe
inden vi fik hinanden kjere. Han elskede mig
og — hvorfor skulde jeg nægte det? Det faldt
mig let at gjengjelde hans Kjerlighed. Han
gjorde ingen Hemmelighed deraf for min Fader;

Ⓔ

men forlangte endogsaa hans faderlige Samtykke til en Forening imellem os. Jeg var saa tryg! Det var mine lykkeligste Dage! Han elskede mig saa inderlig som jeg ham; men — det var blot en flygtig Drøm! O! At jeg kunde glemme Følgerne deraf. Ulykkeligt skulde det træffe sig, at netop i det Dieblig jeg strækkeligt maatte bekjende for mig selv, at jeg ikke længere var skyldfri, brød Krigen atter ud. Kompagniet i vor Bye fik Ordre og — blev marschfærdig paa mindre end fire Timer. Han gik. Hans høitidelige Løfter og min ulykkelige Kjerlighed — mit bedragne Haab var alt, hvad jeg havde tilbage. Jeg saae ham aldrig mere! De kan dog vel fatte min Ulykke?

Helsing.

Jeg var at beklage, hvis jeg ikke kunde det.

Louise.

Nu Vel! De skal vide Alt. Jeg blev hemmelig en ulykkelig Moder. Hemmelig, fordi min Faders krænkede Stolthed fordrede det; Ulykkelig — fordi jeg maatte fjerne mit Barn fra et Hjerter, der saa moderlig vilde have elsket det. Paa Grændserne fandtes en Kone, som for en aarlig Understøttelse paatog sig at være dens Pleiemoder. Min

gamle Fader blev daglig svagere; han kunde ikke overleve min Ulykke. Græmmelse kastede ham paa Sygesengen. Han døde, og jeg stod ene og forladt tilbage. Efter to Mars Forløb standsede Krigen. Jeg reiste strax med mit lidet Arvegods over Grændsen; med Hensigt at medtage mit Barn og som Officer=Enke, under et opdigtet Navn, at nedsætte mig i en lille Stad. Ak! de fjendtlige Umennesker havde overalt paa Grændserne røvet og brændt hvor de kom frem. Ingen kunde give mig den mindste Underretning om mit Barns Pleiemoder; jeg maatte drage bort med den skrækkelige Bevissthed, at have sat en Skabning i Verden, der maatte sukke over sin Tilværelse. Jeg reiste videre fort for at sjerne mig fra alle bekjendte Gjenstande og etablerede mig i hin Stad, hvorfra De har ledsaget mig. Aldrig kunde jeg komme, end ikke paa det fjerneste Spor efter mit Barns Pleiemoder. Hvad mit blødende Hjerte herved maatte lide, maae Deres Medlidenhed selv føle.

Helsing.

Jeg tilstaaer at Deres Skjebne var saa uheldig, at man maatte være uhyrt grim, for at nægte Dem Deeltagelse.

Louise.

Na vel da! Held mig! at jeg har fundet et
Menneske, der vil beklage mig. At jeg staaer for
en Mand, der selv nylig tilstod, at Hjertet har
ogsaa sine Kettigheder; det giver mig Mod til at
gjentage min Begjering: At De ikke lader Baro-
nen vide mit Ophold her og at De skynder paa,
at jeg snart kan reise. (Grædende) O! hvor ha-
stigt jeg end reiser, kan jeg dog ikke flygte fra den
mattrende Tanke at have udsat et Barn for Rum-
mer og Glendighed og bragte en adel Mand —
en af Fortvivlelse over sit ulykkelige Barn jam-
rende Fader før Tiden i Graven.

Hun gaaer.

Uttende Scene.

Helsing

allene.

Biskop har din Skiæbne, ikke været den
blideste; arme Louise! Men det er mig ligesaa
ubearibeligt at Baronens nogensinde kunde have
handlet saa troeløs imod sine Løfter. O! Hvor
megen Glendighed er der dog udbredt over denne
Jord. Dog —

Saa villigt Jorden man bagtaler,
Naar Skjebnens Gang gaaer lidt imod;
Dg kun dens Torne, Tidsler maler,
Hvor tit dog skjulte Roser stod.
En Glædes Blomst den hver dog bar,
Vil han kun pleje den!
Hver i sit eget Hjerte har.
Sin Fiende eller Ven.

Gaaer.

A n d e n A c t.

Inspecteur Helsing's Bærelse.

Første Scene.

Helsing.

Nei! Nei! Jeg opgiver endnu ikke Haabet.
Det maae komme til en Forklaring imellem dem.
Men hvorkedes foranstalter jeg en Sammenkomst?
Dette bliver vanskeligere end jeg havde formodet;
thi Hun giver neppe sit Samtykke.

A n d e n S c e n e.

Helsing. Mauritz.

Mauritz.

Jeg kommer for at lade Inspecteuren vide,
at Baronen er kommet hjem fra sin Spadsjere-
tour.

Helsing.

Godt! Saa skal jeg snart indfinde mig hos ham.

Mauritz.

Han har medbragt en lille Dreng, som han har mødt i Skoven og som det lader han vil antage sig for at gjøre vel imod.

Helsing.

En Dreng siger Du?

Mauritz.

Ja! En ret vakker Knøs! Saa vakker at jeg vilde ønske det var min; dog, at forstaae, med Præstens Tilladelse. De ere allerede saa fortroeligg som om de vare gamle Bekjendte. Baronnen har ladet ham iføre andre Klæder og synes at være ret oprømt herover.

Helsing.

Det glæder mig. Adspredelse er i hans nærværende Stemning, det kraftigste Middel for hans mørke Tungfindighed. Men Gamle! Du erindrer nok ikke, at det netop idag er Baronens Fødselsdag.

Mauritz.

Baronens Fødselsdag?

Helsing.

Ja. Jeg har skyndet paa min Reise hertil, for at kunne netop idag være tilstæde. Du ved Vi pleie at tage Dagen til Anledning for at yttre vor gode Herre vor Taknemmelighed og tilbringe den ret fornøiede.

Mauritz.

Ja hilleden! Jeg husker ret godt at jeg sidst var saa glad, at jeg tog den tykke Meierke op at dandse og dandsede med hende saa det stod efter, og siden om Aftenen drak jeg saalange paa Baronens Sundhed at — at jeg vilde tilsidst kareffere alle Pigerne.

Helsing.

Nu vel! Vi vil idag ikke nyde den mindre glade.

Fra Himmelen til Jorderige,
Gud gavmild sendte Glæden ned;
Og deelte den til Arme, Rige;
Med lige Faderkjerlighed.

Thi, froe dens blide Roser groe,
I Skyggen af vor glade Roe.

Mauritz.

Ja, deri ere vi vist alle enige med Dem.

Helsing.

Jeg har udtænkt en Plan til en lille Fest,
hvor med jeg vil joveraske Baronen og Du skal
være mig behjelpelig.

Mauritz.

En Plan! Og jeg skal hjælpe? Ja hjertes-
lig gjerne! Jeg har endnu aldrig været med i en
Plan.

Helsing.

Hør nu min kjere Mauritz! Du har kun
at besørge tilfagt alle Godsets, Bønder; isamt
unge Karle og Piger, at de festligt smykkede ind-
finde dem her paa Gaarden, i Estermiddag Klok-
ken fire. Men de skal gaae igjennem Haven op
til mine Bærelser; saaledes at Baronen ikke
faaer dem at see. Det øvrige skal jeg underrette
dem om.

Mauritz.

Skal alt blive besørget! Men — hvorledes skal —

Helsing.

Spørg mig ikke nu. Min Tid er knapp. Men, Held mig! Hvis jeg i Aften kan række Dig min Haand og sige: Vi dele alle vor gode Herres Glæde!

Han gaacr.

Tredie Scene.

Mauritz.

Saa? Spørge maae jeg ikke og jeg skal dog være med i en Plan. Hm! Man burde dog ikke blinde Munden paa den Dre som tørsker. Iaftes kom Inspecteuren hjem efter lang Fraværelse og bringer en Dame med sig; jeg skal være med i en Plan; besørge Godsjets Bønder tilfagte til en Fest; og efter alt dette, maae jeg Stakkelt, som af Naturen er lidt nysgjerrig, endda ikke spørge. Tilfaldt siger han: Held mig, hvis jeg iaften kan række Dig min Haand og sige: Vi

dele alle vor gode Herres Glæde. Ja, Glæde!
Saa er jeg med.

Hvis Livet ei mig skjenkte Glæde,
For Ingenting jeg gav det hen;
En Daare den, der strax vil græde
For Lykken han ei kalder Ven.
Men nøisom, nøisom maae man være!
Ei tumle vidt i Dusters Rum,
Froe med hoved Dagen vil bestjære;
Det er mit glade Symbolum.

Han gaaer.

Fjerde Scene.

Bærelse hos Baronen.

Baron Juhler. Wilhelm.

Wilhelm

gaaer og seer sig nysgjerrig om.

Alting herligt! Alting kjønt! Og see! Det
store Speil — nei see!

Han stiller sig for det.

Juhler.

Ja! Deri kan Du see din hele Person.

W i l h e l m.

Ja min Troe! Jeg seer løierlig nok ud i det. Naar jeg ikke vidste bedre, skulde jeg ikke troe at det var mig selv, bare for de pøene Klæders Skyld! Hiemme hos min Moder, der var vort Speil ikke større end een af vore smaa Binduesrunder. Nei! naar jeg ret vilde speile mig, Saa løb jeg ned til Bækken; men hillekam! Saa kunde jeg ogsaa see meget mere, der var værd at see paa end mig selv. Jeg kunde see Træerne rundt om mig, Himmelen oven over mig og de smaa Fugle som fløi baade hist og her. Ja, det var et Speil det! Men jeg blev heller ikke saa undseelig ved at see deri, som naar jeg seer i dette.

Z u h l e r.

Hvorfor det min Dreng?

W i l h e l m.

Jo, for naar jeg saaledes staaer og seer ind i dette Speil, saa synes jeg ret saa godt om mig selv; og naar jeg dog betænker, hvad jeg er for en Stakket — at jeg er et fattigt Barn, der har hverken Fader eller Moder, saa maae jeg vel blive skamfuld derover.

Zuhler.

Deri feiler Du. Armod er ingen Skam!
Faderløs er Du ikke længer, for saavidt som
faderlig Omhu for dit Vel og inderlig Omhu
i Omgang kan erstatte det.

Wilhelm

sætter sig i en Lænestoel.

Og disse Stole! Hillestam hvor man dog
sitter mageligt i dem.

Zuhler.

J Sandhed! Det fornøier mig ret, at see
Dig saa tilfreds!

Wilhelm.

Virkelig! Det kan fornøie Dem? Nu saa
skal De ogsaa altid være glad naar jeg er hos
Dem. Naar min gode Moder var bedrøvet, saa
kunde jeg altid faae hende oprømt naar jeg sang:

Du, som Mismod bøier ned,
Haab til Almagts Misfundhed!
Vend til Himlen tryk din Haand,
Viid: Du stander i Guds Haand!

Erøst Dig og forsag kun ei!
Endnu groer paa Livets Wei,
Mangen Blomst saa understjøn,
Duftende for Dig i Løn.

Han, som styrer Land og Hav,
Han, som alt det Gode gav,
Han kan mildne Skjebnens Braad,
Standse Kummers bittre Graad.

Hæv kun tillidsfuld din Sjel;
Gudheds Fader vil dit Vel!
O! paafald ham — haab og beed;
Han er idel Kjerlighed!

Juhler.

Tak for din Sang, min lille Ven! Den
gæder ogsaa Erøst i min kummerfulde Sjel og
Lægedom i mit saarede Hjerte. Den maae Du i
mine mørke Timer ret ofte gjentage mig.

Wilhelm.

Hjertelig gjerne! Men De maae ikke troe,
at jeg altid synger slige alvorlige Sange. Nei!

Nu skal De høre een af dem, jeg selv holder
meest af.

Jeg danser og jeg synger

Fallallala!

Mig ingen Sorger tynger,

Fallallala!

Jeg lyder kun mit Hjertes Bud,

Dg frygter ingen uden Gud.

Fallallala! Fallallala!

Jeg seer Guds klare Himmel;

Fallallala!

Dg Jordens Blomsterbrimmel,

Fallallala!

Jeg undres over Bækkens Sang;

Dg lytter froe til Lærkens Sang.

Fallallala! Fallallala!

Hver lille Dreng og Pige,

Fallallala!

Jeg anseer for min Lige;

Fallallala!

Og hvis de lege vil med mig;
O hvor jeg da er lykkelig!
Falla! Falla!

Jeg tænker at Gud Fader,
Falla!

Mig al min Fryd tillader;
Falla!

Jeg ønsker at jeg stedse maae
Som Barn igjennem Livet gaae.
Falla! Falla!

Suhler.

Din Munterhed er elskværdig, min lille
Schweizer! Vi to vil vist blive meget gode Ven-
ner.

Femte Scene.

Helsing. De Forrige.

Helsing.

Min kjære, gode Herré! Hvor det glæder
mig at see Dem.

Guhler.

Tak min retskafne Helsing! Jeg har ogsaa ret længetes efter Dem. I en Vens Fraværelse lærer man først ret at sætte Priis paa ham. Nu, hvorledes har det gaaet Dem paa Deres Reise? fandt De deres Familie saaledes som De ønskede?

Helsing.

Fuldkommen! Og — jeg fandt endogsaa meer end mit Haab lovede mig. Men — det lader og som Herr Baronen har fundet Noget i min Fraværelse.

Guhler.

Ja min kjære Helsing! Jeg har fundet mig et lille Bæsen som ved sit barnlige Spøg, stundom vil forsøde mig et af mine mange bittere Dieblikke. Min lille Schweiger! Du kunde maa skee behøve nogen Forfriskning. (Han ringer og en Tjener kommer). Bring denne Lille ind i Spiestuen og lad sætte Froekost for ham.

Wilhelm.

Froekost! Nu? Hilleman da lad os skynde os; thi jeg kan snart trænge til Middagsmad.
Gaaer med Tjeneren.

D

Sjette Scene.

Juhler. Helsing.

Helsing.

Det er en smuk Dreng! Naturen har været ham gunstigere end Skiebuen.

Juhler.

Og hans Hjerte er godmodigt som hans lyse Dine. Jeg traf ham paa en Spadseregang imorges. Jeg veed ikke selv; men — en uvilkaarlig Indskydelse bragte mig pludselig paa det Indfald at tage mig af ham. Han er saa glad og tilfreds, saa sorgløs og roelig! Hvilken lykkelig Alder!

Helsing.

Saa lykkelig har De ogsaa været.

Juhler.

Ja — men det er længe siden; saa længe — at det er glemt. Overalt det er sødere at kunde glemme end erindre.

Helsing.

Nei! Hvad var Livet, naar selv Oldingen der paa Gravens Rand, erindrede sig sin tilbagelagte

Vandring, ikke engang kunde sige: havde jeg ikke levet som Barn og nydt Barndommens glade, forgløse Dage — hvorfor har jeg da levet?

Subler.

Men ogsaa, held ham, hvis han i sine sidste Dage, med barnlig Letsindighed kan glemme et heelt Livs ubstandne Lidelser. O! Hvad er Mennesket og dets Stræben andet end en Roman, lige fra Buggen og til Graven.

Helsing.

Men — hvorfor just en sørgelig Roman?

Barnet — smiler i Buggen froe,

Danser paa Moderens Arme.

Slumrer i Ustylds søde Ro,

Ukjendt med Jorderigs Harme.

Ynglingen — hylde Spog og Sang,

Syrligt han tidligen flammer;

Hjertet kjender ei selv sin Trang

Før Læben Kjerlighed flammer.

Manden — higer med kraftfuld Tid

Maalet for Lykken at finde;

Der skal lønne hans Stræbens Flid,
Favnet af sømreste Qvinde.

Oldingen — støttet til sin Stav,
Længselfuld seer mod det Høie,
Smiler saa ventligt til sin Grav,
Veltilfreds lukker sit Die!

Zuhler.

Vel! Graven ender Livets hele Farce.

Helsing.

Ja, paa denne Side af den. O! hvorfor ikke haabe? En Philosoph har skrevet; "Dersom der er nogen Evighed til, siger det kun lidet at opofere hele sit Liv for at fortjene den; er den ikke til, ere nogle faae kummerfulde Aar af ingen Betydning."

Zuhler.

En let henkastet Phrase og intet videre! Det er lettere at commentere over Livet end at finde sig i det.

Helsing.

Min gode Herre! Hvorfor see Livet — Verden, fra dens mørkeste Side?

Zuhler.

Hvorfor? fordi jeg ikke vil lade mig blænde af den spraglede Udside eller — blænde Andre.

Helsing.

O Verden er som man den tager!

Zuhler.

Nei! O nei!

At Verden er som man den tager,

Jeg aldrig rigtigt fatte kan.

Men, at os Skinnet grumt bedrager;

Den Lære er kun altfor sand.

Ehi — Venner tit som Engle ere,

Efjøndt de i Hjertet Djevle nære!

Helsing.

Dersom De selv har gjort denne Opdagelse; maa jeg beklage Dem og de Mennesker der saa gjerne omgive Dem.

Zuhler.

Ja Helsing! jeg har kjendt Mennesker, der
kastede deres Hjerter for enhver Fødder, naar
de blot derved kunde fremme deres egenlyttige
Hensigter.

Helsing.

Det er en skrækkelig og sørgelig Sandhed;
men fandt man ikke skundom en velvillig Und-
tagelse, hvor beklageligt for det af Naturen til
Fortroelighed og Meddelelse saa tilbøielige Hjerte.

Zuhler.

Jeg tilstaaer dette saa gjerne ved Siden af
Dem; men min gode Helsing! Jeg er saa ulykke-
lig, at jeg ogsaa kun kan sige: Gode for Dem!

Han rækker ham Haanden.

Helsing.

O nei! Alle deres Undergivne, Alle veed,
at deres mørke Luune ikke ligger i deres Hjerte;
Og vi haabe alle at komme til at see Dem, som
fordum, tilfreds og lykkelig.

Zuhler.

O Helsing! selv det forøger min Ulykke, at
Haabet ikke engang er min Ven. Mine Lidelser
finde ei Grændser for i Graven.

Helsing.

So min gode Herre! So —

Zuhler.

Min Ven! De veed ikke —

Helsing.

Forlad mig, Herre. So! jeg veed det. Det har lykkedes mig at trænge ind i Deres Hemmelighed, men ikke af utidig Nysgjerrighed. Min Hensigt var god! De har i flere Aar skienket mig — jeg tør næsten sige, deres uindskrænkede Fortrolighed. Kun Aarsagerne til Deres nagede Kummer har De aldrig betroet mig; det er lykkedes mig ved en Hændelse at opdage dem.

Zuhler.

Helsing! Hvad vil det sige?

Helsing.

Jeg har intet at undskylde denne Driftighed med, uden min gode Mening, fulgt af den Tanke, at finde en muelig Aarsag til deres mørke Kummer og Midler til at lindre den. Jeg drister mig til at troe min Hensigt for endeel opnaet. Jeg beder til Gud og haaber! (efter et Ophold).
Louise Haller — —

Zuhler.

Himmel! Hvem nævner De?

Helsing.

Louise Haller.

Zuhler.

Lever hun endnu? Og hvor? Helsing har
De seet hende? har — O Gud!

Helsing.

Fat Dem Herr Baron! Ja, jeg har seet
hende og — —

Zuhler

Og?

Helsing.

Og talt med hende.

Zuhler.

Talt med hende? Nu — —

Helsing.

Og paa min Tilbagereise været heldig nok
til at overtale hende — til at følges med.

Zuhler.

Hvad siger De Helsing! De har bragt hende med? Hvad har De foretaget Dem?

Helsing.

Hvorledes! Det skulde mishage Dem?

Zuhler.

O Gud! Nei! Min kjære Helsing! De har bragt Louise Haller med; og hvor? O! Der falder endnu en lys Straale paa mit mørke Livs Bane. Men hvor — hvor opholder hun sig?

Helsing.

Ikke langt borte — —

Zuhler.

O snart! Hvor opholder Louise Haller sig?

Helsing.

Her — paa Zuhlersborg.

Zuhler.

Her? Gud!

Helsing.

De maae vide Alt. Da jeg havde erfaret hvor hun havde sit Opholdsstæd; løb den Plan igjennem

mit Hoved om at bringe hende med. Jeg veed at De for nogle Aar siden, ved Correspondencer erkjendte Dem om hende, men fik aldrig tilfredsstillende Svar. Jeg fandt hende, og ved en lille List bragte jeg det dertil, at hun reiste med mig.

Juhler.

Men dog kun ved List? Jeg Daare! Hvor kunde jeg og vente andet. Louise Hallers Sjel var for stolt til, at — tage en ydmygende Beslutning, som kunde krænke hendes Ære. Videre —

Helsing.

Ved Hjælp af et Brev fra hendes Broder, hvem jeg skylder Opdagelsen af hendes Opholdsted, reiste hun med mig for at besøge ham; og paa Veien dertil — er det, at hun er kommen til Juhlersborg.

Juhler.

Men hvortil kan dette bringe videre? Veed hun hvor hun er? Veed hun det?

Helsing.

Ja.

Zuhler

Hun veed det — O! og nu?

Helsing.

Hun veed det. Dog — hvorfor skulde jeg
smigre deres Duster paa Sandhedens Bekostning?
Hun er bestemt til, endnu idag at reise videre.

Zuhler.

Ha! hvorfor skulde ogsaa min Skjæbne kunde
lade sig forsonc.

Helsing.

Jeg opgiver endnu ikke Haabet.

Zuhler.

Det er daarligt af Dem.

Helsing.

Haabet følger Os — til Graven.

Zuhler.

For mig er Intet meer at haabe!
Nei! Nei! For endes ei de Plager,
Hvori mit Liv sig slæber hen;

Før sidste Suf fra Hjertet drager
Oplost udi Fuldendelsen.

Da — naar det sidste Pulsflag svinder,
Mens brystne Die lukker sig:

O da! Først da, jeg Arme finder
At man kan vorde lykkelig!

Helsing.

O! Hvorfor saa gandske fortvivle!

Zuhler

Og hvad staaer end tilbage? Tael Helsing!
Tael! Jeg kan ikke udholde denne Stemning.
Tael!

Helsing.

De ønskede dog vist at bringe det til en
Forsoning med hende?

Zuhler.

Det ene — kun det ene kunde skjenke mig
tilbage til Livets Glæder; men hvor tør jeg haabe
det? Og dog! Dog var jeg maaskee mindre
straffskyldig i hendes Dine om hun kjendte de
Aarsager — de Sammenstød af Omstændigheder,

hvorved Vi begge ere blevene saa ulykkelige. O min Fader! hvorfor skulde ikke din Søn — din Gjenfærd! kunde dvæle ved dit Minde, med sønlige Taarer? Ja! Det er faderkjerligt at lede sit Barns Hjerter og Forstand, naar Ungdom og Lidenskabelighed vil styrte det i en vensynlig Ulykke; men, det er grusomt, naar Fordom, Egenskjerlighed, og Forsængelighed opofrer det af vindesyg Vargjerrighed, og bringer ikke Betsignelser til Eftermælet.

Helsing.

Det maae komme til en Forklaring imellem dem; kun ikke tabe Modet!

Subler.

Det er mere end bittert, at jeg her skal samle mit Mod; her — hvor jeg selv for Guds Naasyn turde frimodig bekjende, at det grusomste i min Brøde imod Louise Haller er foranlediget ved listig Mellemlanding. Og dog — dog synker jeg under Byrden af min uroelige Smerte.

Helsing.

Paa denne, Deres oprigtige Hjertes Bekjendelse, bygger jeg min Tillid til et lykkeligt Udfald. De maae see hende — tale med hende.

Zuhler.

Og hertil skulde jeg have Mod? Da jeg stod blandt Fjendens hvinende Rugler fattedes det mig ikke: men her — her hvor jeg ikke tør tænke mig, at et Diebligs Samtale, skulde kunde bringe Forsoning for tusinde Taarer og Suk; her kan jeg nok tilstaae, at Modet fattes mig. Helsing! De er min Ven, min Geneste! Tænk De for mig! Handle! Jeg kan ikke. O elste Louise! Dersom Du atter vilde være min; hvor velgjørende blev jeg forsonet med min Skjæbne!

Gaar.

Syvende Scene.

Helsing.

Det var sørgeligt, om det ikke skulde lykkes, at bringe disse gode Mennesker til en Forsoning. Skulde Louise Hallers Stolthed, hendes fornærmede Vre ikke give efter for hendes Hjertes Drift. Hendes omme følende Hjerter — hendes ædle Sjæl kan umuelig have tabt alle de kjerlige Følelser, de engang nærede for Baronnen. Saaledes maae det være. Det maae komme til en Samtale imellem dem. Jeg skulde meget forfeile

mit Begreb om et ømt, ædelt, quindeligt Hjerte;
hvis det ikke kunde lade sig forløse.

Ottende Scene.
Helsing. Wilhelm.

Wilhelm.

Nu, det er sandt! Det kunde man kalde
en Froekost; og det paa en simpel Dag i Ugen.
Min Moder og jeg, vi fik ikke engang første
Suledag, saadan Mad til Middag; nei langt
fra!

Helsing.

Saaledes kan Du have det hver Dag, naar
Du kun vil skønne derpaa.

Wilhelm.

Det vil jeg gjerne! Vil De kun sige mig,
hvorved jeg kan fortjene det; thi min Moder
sagde altid! at der skulde Noget for Noget,
naar Venskab skulde holdes.

Helsing

affides.

Jeg faaer en Idee! Maaskee den kunde
bringe os nærmere det ønskede Maal. Efter

Frue Hallers egen Tilstaaelse, har hun ikke seet sit Barn siden dets Fødsel. Denne vakre Dreng, kan være omtrent paa samme Alder som han. Hendes Moderkjerlighed vil opflammes ved Synet af ham. Hun maae ikke reise idag; et lille Bedrag maae forhindre det og vinde os Tid. Hun maae bringes til at troe, at dette Barn er hendes, som Baronnen har faaet opspurgt, for som Fader at unde det den Kjerlighed og de Rettigheder, som det efter Naturens Bud, kunde gjøre Fordring paa. En endelig Samtale vil gjøre Udslaget. Men — naar saa Bedrageriet bliver opdaget? O! Saa maae min Hensigts Reenhed tilveiebringe mig Tilgivelse.

Wilhelm

som imidlertid har seet sig om.

Her er næsten ligesaa prægtigt som hos Kong Salomon, som Moder læste om i den store Bibel, naar vi om Vinteraftenerne sad ved Kaffelovnen.

Helsing.

Hør, min Dreng! finder Du Dig tilfreds her?

Wilhelm.

Et! Det troer jeg! Jeg kunde jo aldrig ønske bedre. Maatte det kun altid blive saa.

Helsing.

Det vil det; naar Du kun ved Hengivenhed og Belvillie vil vedligeholde det. Men denne Mand, som vil skjenke Dig al denne Lykke, fortjente dog ogsaa at være lykkelig. Ikke sandt?

Wilhelm.

O gid han var det! Men han lader slet ikke til at være det. Var jeg i hans Sted, vilde jeg altid være glad og aldrig sørge; nei aldrig!

Helsing.

Han fortjener at være lykkelig, og vi maae see at bringe det dertil. Du skal være mig behjælpelig!

Wilhelm.

Jeg? De spørger vist! Jeg stakkels enfoldige Barn, som ikke engang kan hjælpe mig selv. Ak! Jeg har desværre Intet lært.

Dog jo: jeg kan min Bønnebog!

Jeg kvinkelerer lidt paa Lire;

Jeg fanger Fugl; og Fiske paa Krog —
 Jeg staaer paa Hoved — gaaer paa Fide.
 Ei meer min Lærdom strækker til,
 Og det vist her ei nytte vil.

Helsing.

Det jeg vil bede Dig om, behøver Du ikke
 wegen Lærdom til at udføre. Det skal blot be-
 staae i en lille Usandhed.

Wilhelm.

Bevares! Min Moder sagde altid: at jeg
 aldrig maatte lyve; hverken for Gud eller Men-
 nesker; og ligesaa lidet for Spøg som for Alvor.

Helsing.

Din Moder har givet Dig ret gode Lærs-
 domme.

Wilhelm.

Saa det har hun! Hun var selv saa rets-
 kaffen; saa god og saa kjerlig; og De, min Her-
 re! De seer saa ærlig ud; De vil vist ikke bede
 mig om Noget der var ondt.

Helsing.

Nei min gode Dreng! Det bevare Himlen mig fra! Hensigten med den lille Usandhed var — om mueligt, at see vor fælleds Belgjører lykkelig.

Wilhelm.

D kunde vi det!

Helsing.

Jeg haaber vi skal det.

Wilhelm.

Nu i Guds Navn! Saa tør jeg vel vove en lille Løgn.

Helsing.

Seer Du: her er kommet en fremmed Damsme. Hun maae ikke vide andet end, at Du er Baronens Søn, forstaaer Du mig? Heri bestaaer den hele Usandhed; at Du kun idag over, giver Dig ud herfor. Denne Rolle vil ikke falde dit barnlige gode Hjerte for svær, da Baronens Omhuue for Dit Vel, let aftvinger Dig sønlige Fællefer. Og naar jeg lægger til, hvad jeg forud har sagt, at vi mueligt, ved denne lille Usandhed lægger Grunden til den ædle Herres Fremtids

Enfsalighed og Tilfredshed, saa er den let undskyldt.

Wilhelm.

Velan! Saa vil jeg alt, hvad De vil.

Helsing.

Saa følg mig! Og jeg skal underrette Dig om hvad Du har at gjøre.

Wilhelm.

O! Maatte jeg kun slippe vel fra det.

De gaae.

F r e d i e A c t.

En stor Sal.

Første Scene.

Louise

Kommende fra en Sidedør.

Jeg fnygter af et Bærelse og i et andet, saasnart jeg hører en Dør aabnes; jeg frygter det er ham! Og om det var? Hvorfor da frygte? Har jeg tilføiet ham uret eller han mig? Mit svage Hjerte, saa usigelig fornærmet og dog saa uforklarlig! O Jubler! Jubler! Det burde have staaet sig anderledes med os.

Naar Foraarsolen straaler mild,
Hen over Jordens kolde Klade,
Og til fornyet Kraft og Ild,
Alt i dens Straaler froe sig bade.
Hver halvødd Epire fæster Rod;
Hver brækket Qvist sig atter hæver;

Hver Stemme jubler: Gud er God!
Af hellig Fryd hvert Hjerter bæver.
For mig kun har ei Vaaren Lyst;
Jeg skuer idel mørke Dage!
Thi Anger nager grumt mit Bryst
Og nægter mig min Ret at flage.

Anden Scene.

Helsing. Louise.

Helsing.

Jeg er virkelig forlegen Frue Haller! for at
lade mig see for Dem. Dog — jeg burde ikke
være det.

Louise.

Troer De da min Forlegenhed mindre? At
jeg maae opholde mig her! I Sandhed min Herre!
De tager ingen Hensyn til min Stilling.

Helsing.

Jo Frue! Jeg fortjener ikke denne Vebreis-
delse. Gud skuer mit Hjerter! Det vil Dem —
min gode Herre og os alle saa vel.

Louise.

Og hvorfor, Herr Inspecteur! Vil De ikke lade mig reise?

Helsing.

Nægt mig ikke min Bøn. De maae blot forinden skjenke Baronnen et Diebligs Samtale.

Louise.

Hvad forlanger De af mig! Benter De at more Dem over en Scene, der skulde tjene som et ufuldkomment Sidedestykke til Eulalias og Meinaus Forsoning.

Helsing.

Forholdet vilde dog blive omvendt.

Louise.

Og hvortil skulde det bringe? Maatte Baronnen ikke troe — jeg vover ikke engang, at yttre den Tanke. De forregner Dem min Herre, hvis De troer, at Synet af mig kan skjenke deres Herre nogen Glæde! og troer De det, da er De mere grusom, end jeg kundet formode.

Helsing.

Min Herre elsker Dem endnu!

Louise.

Man elsker kun eengang.

Helsing.

Han har aldrig afladet at elske Dem. Jeg
tør borge for det.

Louise.

Det skal De ikke; De bedrager Dem.

Helsing.

Han elsker Dem endnu!

Louise.

Hans Kjerlighed var Tant. O! Kjerlighed
et et Gjøgletys, som i det, det stærkest flam-
mer, slukkes.

Helsing.

Det er sagt og føelt: Kun Kjerlighed gjør
Livet værd at nydes!

Louise.

Men ogsaa: — at man ved Kjeelighed kan blive saa ulykkelig, at Livet med alle dets Glæder ligner Døden. Jeg har prøvet det!

Helsing
... efter et lidet Ophold.

Baronen elsker Dem endnu! Saa sandt!
som der er Haab om Evighed og Salighed.

Louise.

Hvortil denne høitidelige Tred i en for Dem
saa fremmed Sag?

Helsing.

Den Videndes Rummer er ikke fremmed for
mit Hjerte.

Louise.

Lad os afbryde!

Helsing.

Min Herre ønsker at see Dem og beder at
De vil forunde ham en Samtale.

Louise.

De har altsaa sagt ham, at jeg er her? Naaget jeg saa veemodig, med min hele Sjels Underlighed, saa indstændig bad Dem; .. ikke at gjøre det. Nu vel! Og Baronen, han — ja han maae vel troe: at jeg glad over, endelig at have fundet ham; kommer nu her, for ved Suk og Taarer, at tvinge ham til at gjøre sin Uret god igjen. Ikke saa?

Helsing.

Deres Ret til Klage, undskylder deres Bitterhed. Baronen veed hvorledes De er kommet her og vil ikke foruroelige Dem ved sin Nærværelse; uden med deres Tilladelse. Det var mere end grusomt, at nægte ham den. O Frue Haller! De veed ikke —

Louise.

Jo jeg veed: at den bedragne, forurettede og ullykkelige Louise Haller er her — her! Hvor hun ikke burde være. O jeg maae fortvivle derover! Der er ingen Barmhertighed til for mig; thi — Himlen er retfærdig og min Brøde kan ikke tilgives. Velan! Jeg skal uden at murre,

tømme mine Lidelsers fulde Bæger; men kun
bede Gud, at jeg snart maae tømme det.

Helsing.

De tillader altsaa Baronen en Samtale
med Dem?

Louise.

Naar den frie Willie er os betaget — har
man jo blot at adlyde.

Helsing,

Jeg vil gaae at forberede Baronen.

Han gaaer.

Tredie Scene.

Louise

allene.

Hvilket Dieblik! Naar det ved Synet af
ham, gjennemløber min Erindring, hvad han
var for mig og — o Gud! hvad jeg blev ved
ham.

Fjerde Scene.

Louise. Wilhelm.

Wilhelm

God Dag Frue! De kjender mig vist ikke?

Louise.

Nei min Dreng! Hvor skulde jeg det? Jeg har jo aldrig før seet Dig.

Wilhelm.

Det troer jeg ikke heller.

Louise.

Hvad hedder Du?

Wilhelm

Jeg — jeg hedder den lille Baron!

Louise.

Baron? min Gud!

Wilhelm.

Er det saa forunderligt?

Louise.

Hvem er din Fader?

Wilhelm.

Ja, det er jo den store Baron!

Louise.

Hvilken Baron? Hvad er hans Navn?

Wilhelm.

Hans Navn?

Louise

! med stigende Urolighed.

Ja — o jeg beder Dig! Siig det!

Wilhelm.

Hans Navn? Det — det har man glemt at
sige mig.

Louise.

Glemt? Er det Herren her?

Wilhelm.

Ja det forstaaer sig! Jeg veed ikke, at her
er flere Baroner end ham og mig.

Louise.

Miskundelige Gud! Skulde det være mueligt?
Og — din Moder?

Wilhelm.

Hun er ikke her; o nei! Det er ikke saa vel.

Louise.

Hvorledes? Hvor er hun da?

Wilhelm.

Oh, hun er jo flyttet til vor Herre!

Louise.

Hvem var hun? O sig det! Hvem var hun?

Wilhelm.

Men veed De ikke det? Hun var jo den gamle Kone i Skovhuset.

Louise.

Ukyldige Dreng! Du havde nær forskrækket mig. Jeg troede, at det blot fattedes endnu, at jeg skulde stilles ved Siden af hans lykkelige Kone og Barn som et beskjemmet Fruentimmer, der havde fortjent sin bittere Skjæbne.

Wilhelm.

De har ogsaa en bitter Skjæbne? Det er underligt nok! min Fader — den store Baron,

siger det samme. Jeg har endnu aldrig haft nogen
Skjebne.

Louise.

Du kalder ham din Fader? Det vil dog
sige — Du er et fattigt Barn, som Baronens
har taget til sig, for at gjøre vel imod.

Wilhelm.

Ja min Troe! Men hvoraf kunde De nu
vide det? Jeg var rigtig nok et fattigt, meget
fattigt Barn førend jeg blev Baron. Da kaldte
man mig slet og ret Wilhelm, eller den lille
Lirendreier.

Louise.

Wilhelm? veemodige Erindring! O! Min
tabte Wilhelm — maae være paa hans Størelse.
O! Jeg ulykkelige, foragtelige Moder!

Hun sætter sig, grædende.

Wilhelm,

De maae ikke græde! Det er saa sørgeligt.

Louise.

So jeg skal græde! jeg bør jamre og klage
saalænge jeg lever. Jeg har fortjent det. Thi
Straf skal følge Synden!

Wilhelm.

Ja! Straffen skal Synden forfølge. Saaledes staaer der i en Visé min Moder har lært mig. Jeg skal synge Dem den.

Dg Bertha hun var sig en Frue saa bold,
Paa vidtstrakte Borge hun boede,
Hun Kirkerne klædde med Vaaben og Skjold,
At Gud ændsed' Ahner hun troede.
Dog — Anger for Brøde grunt nager.

Dg daglig hun kjørte i gyldene Karm,
Med Perler og Smykker bebræmmet.
Hver Aften hun deeltog i ridderlig Larm,
Hvor Qvindedyd ofte blev skjæmmet.
Men Straffen skal Synden forfølge!

Dg var det sig en Juleaften mod Nvel;
Paa Borgen det sælsomt sig hendte —
Mens alle om Madveren sadde saa vel,
At Lysene blaalige brændte.
— Thi angstedes Huusfruens Hjerte.

Hør Gaarhunden hylér i vildeste Glam!

Hør! Hestehov udenfor trampe —

"D!.. Sukked Frue Bertha, "om det var
ham!..

Dg rædsomt sig vaanded' af Krampe.

Flux Døren sprang op af sin Klinké!

Dg alle de sadde saa rædde i Sind,

Som midt i en Dødninge: Grube,

Da — blodig en Skikkelse svævede ind,

Dg hvistted fra rullende Strube:

"Hvi blegner den, mægtige Frue?..

"Der sidder min engang saa elskede Viv —

"D mærk" det, I Riddere kjære!

"Hun krænked min Ære og røved mit Liv;

"Ehi — Gene hun vilde regiere.

"Hun grusomt min Barm gjennembored'..

"Ei kommer jeg for, som i ridderlig Færd,

"Med Sværdet at sride og bløde.

"Jeg kommer fra Graven, kundgjører det her,
At Livet for Livet monn' bøde!.."

— Men Død laae Alt Bertha ved Synet!

Nu stander den Kiderborg øde og tom,
Paa Gulvet man Blodpletter kjender;
Hver Midnat Frue Bertha i Salen gaaer om,
Dg vrider de blodstænkte Hænder.
Ehi — Straffen skal Synden forfølge!

Louise

som under Sengen er blevet opmærksom, reiser sig.

Denne Sang vækker en veemodig Erindring
hos mig! Hvor ofte hørte jeg den, i min for-
dums lykkelige Dage, og i en Egn, hvor jeg ene
troede, den hørte hjemme. Hvem har lært Dig
den?

Wilhelm.

Den har min Moder lært mig.

Louise.

Hvem var din Moder?

Wilhelm.

Jeg har jo sagt den gamle Kone i Skov-
huset.

Louise.

Men hendes Navn?

Wilhelm.

Jeg har vist glemt at sige hendes Navn?
Du — hun heed Ingeborg Hjelm.

Louise.

Hvorledes? Ingeborg Hjelm — Gud!

Wilhelm

med barnlig Glæde.

O! Har De kjendt hende?

Louise

med stigende Urolighed.

Du siger, at hun kaldte sig?

Wilhelm.

Ingeborg Hjelm; men er det saa foran-
derlig? Det var min Troe et ærligt Navn!

Louise.

Og hvor er Du født?

Wilhelm.

I Schweiz!

Louise.

I Schweiz? O Gud!

Wilhelm.

Men det er besynderligt, at De ogsaa sukker
fordi jeg er født i Schweiz.

Louise.

Hvor — paa hvilket Sted?

Wilhelm

I en Landsbye nær Grændsen.

Louise

i ængstlig Forundring.

Som hedder.

Wilhelm.

Som hedder Bernick; i et Hus tæt ved
Kirken.

Louise

ude af sig selv.

Barmhjertige Gud!

Wilhelm.

Hvad feiler Dem?

Louise

iler hen til ham, tager ham om Hovedet og i
det hun seer vist paa ham.

Nei! Nei! Der er ingen Tvivl. Mit Barn —
o min Wilhelm! Jeg — er din Moder! jeg kan
ikke bære alt dette! — O! (Støttende sig ved Bordet)
mit Barn! See! Jeg rækker mine Arme imod
Dig — kom! Fader i Himmelen giv mig Styrke!
Thi — O! Jeg kan ei — —

Hun synker afmægtig i en Stol.

Wilhelm.

Jeg ulykkelige Barn! Det tænkte jeg nok, at
jeg ikke slap vel fra det. Det er aldrig rigtigt
fat! Jeg maae vist være blevet forheret; thi snart
er jeg kun en Tiggerdreng og snart er jeg en
lille Baron. Den ene vil være min Fader, den
anden min Moder. En formaner mig til at være
oprigtig og ærlig og en anden overtaler mig til
at lhye. Men, det der er meest besynderligt
er, at de alle sukke fordi jeg er født i Schweitz.
O jeg stakkels Dreng! (grædende) Nei det er

aldrig rigtig fat med mig, saalænge jeg bliver her. Jeg vil liste mig ned og see jeg finder min Lise og min Mandfel og saa gaae ud i den vide Verden igjen. Jeg kan da sige: jeg var Baron, men den Herlighed fik snart Ende.

Han løber ud.

Femte Scene.

Louise

Kommende til sig selv.

Retfærdige Gud! er det mueligt? Er det ikke en Drøm? Mit Barn! Min Wilhelm! Hvor? (Hun reiser sig) min Wilhelm! O — han er borte! Det var altsaa dog kun en Drøm? Et grusomt Blendværk af min Phantasie; blot en Skygge af det der kunde vorde min ubegrænsede Lyksalighed. O mit Barn! min Wilhelm! Du stod i Glædens Coel for mit Dø; men ak! i det den dalede — tog den endog sin Skygge med sig. Var det mit Barn, hvorfor vilde da Naturen og Skjebnen det saa, at han skulde slyge sin Moder? Dog, hvor tør jeg tvivle? jeg havde ham jo i mine Arme. O! min Wilhelm! min Wilhelm!

Sjette Scene.

Juhler. Louise.

Juhler

Kommende langsomt og bliver staaende i Baggrunden.

Louise!

Louise

forfækket.

O!

Juhler

efter en lang Pause.

Ja — jeg maae rigtig nok, i Deres Dine, have et Udseende der kan bringe Dem til at gysse.

Louise

med nedslagne Dine.

Føler De det?

Juhler.

Ja, i dets fulde Styrke! Og — det bringer mig fra den Fatning, jeg troede at have samlet mig, for — at turde see Dem igjen.

Louise.

De, en Mand! behøver Fatning — for at staae for et af Kummer dybt nedbøiet Fruentimmer.

Juhler.

Som er blevet det ved mig —!

Louise.

De erkjender det?

Juhler.

Ja — men kan retfærdiggjøre mig.

Louise

bitter.

O hvorfor ikke!

Juhler

efter et Ophold.

Det er længe siden, at vi saae hinanden.

Louise.

Kan De mindes det?

Juhler.

Hvor grusomt! Jeg har bortsukket disse
tretten Aar, skulde jeg have fortjent det?

Louise.

Jeg har bortgrædt de fleste af disse Dage;
men — har fortjent det.

Juhler
nærmende sig.

Min fordums saa elskede Louise!

Louise.

Ja — fordum!

Juhler.

Evigt! Skulde De ikke nære den mindste
Medlidenhed for Deres — ogsaa fordum saa
elskede og lykkelige Wilhelm?

Louise.

Hvortil denne Spot?

Juhler.

O Gud! at De kan see min skrækkelige
Forfatning og kalde et Udbrud af mit følelses-
fulde Hjerter Spot. O Louise! erindrer De hine
lykkelige Dage?

Louise.

Hvor uædelt at minde mig om dem.

Juhler.

Erindre Dem blot Een af dem.

Louise.

O at jeg kunde glemme dem alle!

Zuhler.

Nei — o nei! mindes Een; blot een af disse lykkelige Aftener, da vi sadde i det lille grønne Kammer, hvor Roserne og Kaprifolierne tittede ind af Vinduet til os, og hvorfor vi kaldte dette Kammer: vort romantiske Opholdssted.

Louise.

O ja! Det var romantisk nok.

Zuhler.

Mindes Dem blot den Aften — da vi nyelig havde læst sammen: den Fortroelige, og at De sukede over Paulines Skjæbne.

Louise.

Det var en grusom Ahnelse der bragte mig til at sukke.

Zuhler.

Og hvor jeg — efter et Ophold, hvori De med uudsigelig Godhed saae paa mig, brød en Rose og gav Dem.

Louise.

Hvorfor just mindes dette?

Zuhler.

Det var i Baarens Dage af vor Kjerlighed!

Louise.

Den stormfulde Vinters fulgte iilsomt derpaa.

Zuhler.

Jeg gav Dem denne Rose med de Ord:
gjem denne Kjerligheds Blomst!

Louise.

Den er længe visnet!

Zuhler.

O Gud! Nei!

Louise.

Kan det undre Dem?

Zuhler.

De gav mig en Kaprifolium med de bety-
dende Ord: Jo længere jo fjærere!

Louise.

Det var den Tid!

Zuhler
med Soelse.

Jeg har den endnu.

Louise.

Dens Betydning var falsk.

Zuhler.

Den skal aldrig visne!

Louise
grædende.

O Zuhler!

Zuhler.

Louise! ikke disse Taarer — de martre min
knuste Sjel mere end de Bebreidelser, jeg ventede
og vilde taale.

Louise.

De ventede Bebreidelser? Besynderligt!

Zuhler.

Jeg ventede Bebreidelser; men — tildeels
uforskyldt.

Louise.

Og kunde saa grusomt forlade mig?

Zuhler.

Nu maae De høre mig! Ja, jeg forlod Dem; men fordi Pligt og Ære kaldte mig. Jeg gik — men lod mit Hjerte tilbage. Det stedse tiltagende Uheld, vi i denne Kampagne havde, fjernede mig længere og længere fra Dem. At mine kristlige Forsikringer, om min ei allene vedvarende, men stigende Kjerlighed til Dem, bleve opsnappede og tilintetgjorte, erfarede jeg først seent; og — alt for seent! Generalen som man havde underrettet om min Forstaaelse med Dem, eiede det Gods, som grændsede til min Faders. Han havde en Datter. Fædrene havde nu, uden at spørge deres Børns Tilbøieligheder, viselig udfundet og afgjort hvor fordelagtigt, et Partie imellem disse vare; med Hensyn til at deres skjøne Eiendomme, derved vilde i Tiden blive foreenede. Efter næsten to Aars Forløb var Krigen først til Ende. Førend jeg reiste til mit Hjem, tog jeg til Welbach; men erfarede med Bedrøvelse, at De ikke var der; at deres Fader var død. At De kort derefter havde pludselig

lig forladt Egnen. Ingen var i Stand til at give mig nogen Underrétning om hvor De var taget hen. Alle mine Bestræbelser vare frugtesløse. Omsider reiste jeg med et saare nedbøiet Sind hertil. Faae Dage efter min Hjemkomst; kunde min Fader ikke længere fortie mig sin Plan og kjereste Ønske. Jeg bad — forestilte ham og omsider afflog ham det reent ud; men paa hvert et Afslag af hans gjentagne Anmodninger, reiste hans Forbittrelse sig end meere imod mig. Min Moders veemodige og indstændige Bønner bragte, i Foreening med Tiden, det dertil, at han taalte at see mig; dog, først efter, at jeg havde gjort ham det høitidelige Løfte, ikke at tænke paa at indlade mig i andet Ægteskab, uden hans Vidende og Billie. Jeg bad og fik Tilladelse til at reise til Italien.

Louise.

Og ved denne Adspredelse maatte det og falde Hr. Baronens lettere at glemme Deres Kjærlighed og Løfter til mig.

Julier.

Nei ved Gud! Efter kort Tids Forløb lod man mig min Faders Død vide. Jeg reiste usfortø-

vet tilbage og lagde atter Beien igjennem Belbach; men fik som forhen, ingen tilfredsstillende Underretning. Strax efter at jeg var kommet hjem, døde ogsaa min elskede Moder. Min Sorg over dette Tab, stemmede mig til ogsaa sorgelig at tænke paa Tabet af Dem og med dem begge: af alle mit Livs Glæder. I en mørk og stedse tiltagende tungsindig Stemning, har jeg nu vandret siden her paa Zuhlersborg, uden at have et Bæsen om mig, der forstod mig eller kunde deeltage i min Kummer. Dog — lad mig ikke blive uretfærdig. Min retskafne Helsing! Ham har jeg jo at takke for Gjensynet af Dem.

Louise.

Og Deres Barn?

Zuhler.

Mit Barn? Jeg forstaaer Dem ikke!

Louise.

Hvorledes! De forstaaer mig ikke? Og Deres Barn — mit Barn! Min Wilhelm; hvorledes har De faaet ham opspurgt?

Zuhler.

Skulde den lille fattige Dreng jeg idag har taget til mig, være —

Niende Scene.

De Forrige. Helsing. Bønder og
Huusfolk.

Helsing.

Undskyld naadige Herre, disse Folk vil ikke
lade dem afvise.

Zuhler.

Hvad vil de da?

En gammel Bønde.

Lykønske naadige Herre til hans Fødselsdag!

Helsing.

Det er gammel Rettighed, som deres Hjer-
ter ikke vil lade sig betage.

Zuhler.

Min Fødselsdag? Derpaa har jeg ikke tænkt.

Helsing.

Ingen af deres Undergivne kunde glemme
den.

Han giver Bønderne et Vink, og de dannes
en halv Kreds om Baronnen.

Chor.
Vi juble paa din Fødselsdag,
Du ædle, gode Herre!
Og til det sidste Nandedrag
Skal Hjertet Dnsket nære:
Alt Himlen høre vil vor Bøn
Og huldt dit Liv velsigne,
Med hver en ædel Jdræts Løn;
Der kan din Wandel ligne.

De trænge sig alle om Baronnen for at kysse
hans Hænder.

Suhler.

Tak I gode Folk! Min varmeste Tak, for
Eders Hengivenhed; Jeg skal bestræbe mig for,
stedse at være Eders Kjerlighed værd.

Helsing har imidlertid talt til Louise, der
synes rørt ved denne Scene.

Tiende Scene.

De Forrige. Wilhelm. Mauritz.
Mauritz.

Her har jeg ham. Den lille Landløber havde
nede i Haven, netop faaet fuldte sine Lommer med

Wæbler, og skyndte sig at komme afsted det bedste han kunde.

W i l h e l m

Ifort sine gamle Klæder, med bare Been og sin
Kandsel paa Ryggen; grædende.

Jeg har intet Ondt gjort; nei! men har jeg
ikke! De pæne Klæder ligge alle oppe i den store
Stue og Wæblerne gav Gartneren mig Lov til at
plukke; dem kan de gjerne faae igjen. See her!
Her ere de; Allesammen, undtagen Eet — som
jeg allerede har spist.

L o u i s e

Gluttende ham i sine Arme.

Kjære Barn! Det er din Moder, din lykkes-
lige Moder der flutter Dig i sine Arme!

W i l h e l m.

Nei min Moder var Ingeborg Hjelm's og
hende har vor Herre taget.

L o u i s e.

Hun var kun din Pleiemoder, til hvem jeg
havde betroet Dig.

W i l h e l m.

O jeg kunde ingen bedre Moder have!

Louise.

Derfor lønne hende Gud! O mit Barn!
Und mig din barnlige Kjerlighed!

Wilhelm.

De seer saa god ud, at jeg troer nok, naar
vi bleve noget mere kjendte med hinanden, at jeg
kunde komme til at holde ligesaameget af Dem,
som af min gamle Moder.

Louise.

Hvilken uventet Lykke! O Fryd! o Salighed!

Helsing.

Sa Frue Haller, det er en Gave, som kun
Gud kunde skjenke dem.

Louise.

Seg takker ogsaa Gud med det erkjendtligste
Hjerte!

Zuhler.

Maae da dette kjere gjenfundne Barn, ikke
kjende sin Fader? O Louise! Ansee denne Lykke,
som et Bink af Himmelen. Lad dette elskede
Barn træde, som en forsonende Engel, imellem Dem
og mig.

Louise.

O!

Helsing.

Skulde De — med dette følelsesfulde Hjerter,
ikke kunde lade dem forsonne?

Jubler.

Louise! ræk mig atter deres Haand og In-
tet uden Døden skal kunde berøve mig den.

Mauritz.

O ja! Bliv vor gode Herres Frue; vi bede
alle derom!

Alle nærme sig hende.

Wilhelm.

Er han min Fader — hvorfor maae jeg da
ikke ogsaa være hans Søn?

Jubler.

Louise!

Louise.

Belan Jubler! Jeg er atter deres.

Suhler.

Min dyrebare Louise!

Alle yttre deres Glæde.

Wilhelm.

Det kan jeg lide. Nu vil jeg ikke heller betænke mig paa, at kalde Dig min gode Moder. Han der — den store Baron! har allerede idag tidlig, givet mig Lov til at kalde ham Fader.

Suhler.

Mit elskede Barn!

Helsing.

O det er sødt at tilgive og forsones!

Suhler.

Og ikke mindre sødt at mægle Forsoningen. Tak min retskafne Helsing! Min ædle, min oprigtigste Ven! hvorledes skal jeg ret af mit Hjertes Fylde kunde takke Dem? Lønne Dem kan kun Gud og Deres Bevisthed.

Helsing.

Jeg seer jo Dem tilfreds.

Louise.

Herr Helsing kan De tilgive, at jeg i Udbruddet af min Smerte, mistjendte deres redelige Hensigt?

Helsing.

Min ærede Frue!

Han kysser hendes Haand.

Juhler.

Mine Venner, mine Børn! Enhver af mit Livs tilkommende — nu lykkelige Dage; skal være osret mine varmeste Bestræbelser for at see Eder alle lykkelige. I have stedse med godmodig Belvillie erindret mine Fødselsdage; denne — gjenføder mig atter til alle Livets Glæder. Nu vel! I skal ogsaa kunde erindre denne med Glæde. Fra idag af — fritager jeg Eder for de førstkommende ti Aar, for alle Afgifter og Byrder til mig. Efter den Tid, vil det falde Eder lettere at træde tilbage igjen til Eders Forpligtelser.

Den gamle Bonde.

Tak gode Herre! Hjertens Tak! Det vil hjælpe godt paa os. (til de andre). Nu? See

staaer de! Vil I gjøre Jer Skyldighed og takke
den naadige Herre. Jeg troer I have tabt Mæ-
let af bare Glæde.

Alle Bønderne.

Himlen lønne Dem, gunstige Herre!

De Andre.

Baronen leve længe med sin gode Frue!

Den gamle Bonde.

Ja — det er fromt Dufte!

Subler.

Taf Børn! Taf allesammen. Men mærker
Eder dette: et Feiltrin er let begaaet; men —
det er ikke altid let, at rette det igjen.

Helsing.

Ja det er sandt! Men allerede ved Til-
staaelsen ligger nær den halve Tilgivelse. Naar
jeg undertiden hører een og anden hovere af, at
han kunde gjerne tjene som Exempel for andre:
kan jeg ikke bare mig for at sige: Du troer Dig
fast? Vel! See til Du snubler ikke.

Mauritz. —
Inspecteuren har, min Troe! Ket!
Helsing.

Ikke sandt Du gamle Mauritz! (han rækker ham Haanden). Vi deele alle vor gode Herres Glæde?

Mauritz.

Ah — nu forstaaer jeg hvad De meente i Morges! Ja, ved Gud! Vi dele alle vor gode Herres Glæde!

Wilhelm
til Helsing.

Du gode Mand! som har skaffet den lille fattige Schweitzer en Moder; medens vor Herre sørgede for at skaffe ham en Fader. Dig kan jeg godt lide! Maae jeg kysse Dig?

Helsing.
Kjære Dreng!

Wilhelm
til Mauritz.

Og Dig ogsaa, som hentede mig ind, da jeg allerede med Randselen paa Ryggen, var paa Farten igien.

Mauritz.

Ja, den lille Baron var rigtig nok rap til Beens; men gamle Mauritz halede ham dog.

Wilhelm.

For kaldte Du mig en Landløber, Sy!
det var et hæsligt Navn. Nu kalder Du mig
Baron? Kald dog ikke saadan en Dreng, som jeg
er, Baron! Man kunde faae i Sinde at kalde
mig den barbeenede Baron. Jeg hedder helst
Wilhelm.

Juhler.

Du kjere Dreng! Jeg spaaer mig megen
Glæde af Dig; Din Pleiemoder har bibragt
dig Grundsetninger, som ingen Adelig skulde
skamme sig ved.

Wilhelm.

Ja! Jeg skal dog aldrig glemme min gode
gamle Moder, som meente mig det saa godt,
ikke sandt! Jeg maae dog besøge hendes Grav?

Juhler.

Denne skønne Begjæring skal være dig til-
staaet; og vi skal samtlige følge dig dertil, og
som Minde om den gode Gamle skal der vore
Hjerter udgyde sig i Taknemmelighed. O min
elskede Louise! Naar jeg seer paa Dem og dette
kjere Barn, da er et saadant Djebligs Salighed,
fuldkommen Erstatning for tretten Aars ustandne
Lidelser. De har dog fuldkommen tilgivet mig? Der
ulmer ingen Gnist under Asten af Fortrydelse?

Louise.

Nei Zuhler! jeg undseer mig ikke ved at
tilstaae; at selv den ulykkelige Louise, kunde kun
hade Dem halvt; den lykkelige — maae elske Dem
af gandske Hjerter.

Zuhler.;

O! saa kom da i mine Arme, Kone og Barn!

Wilhelm.

Nu er den lille Schweitzer glad!

Alle samle sig om dem, en Gruppe.

C h o r.

Paa Godheds Vink svandt hver en Sky
Som mørkned Eders Dage;
I alle milde Glæders Lye,
I fælleds Held modtage;
Og afbrudt Lyksalighed
Ombarne Eders Kjerlighed.

Wilhelm.

Den gode Gud vil Alle Vel.

Nys agted han paa Barnets Klage;

Ehi boer Tilfredshed i min Sjel!

— Et Onske dog — jeg har tilbage.
til Publikum.

O sig! Om her I seer igjen

Den lille Schweitzer som Jer Ven?

Diogenes

Diogenes den Anden.

Eystspil i een Act.

Personerne:

Bernhard, en Bødker.

Marie, hans Kone.

Ratspak, en Uagerkarl.

Israel, en Jøde.

Evende Karle.

Skuepladsen forestiller Bernhards Værksted, hvori
staaer adskillige Tønder og Bæde.

Første Scene.

Marie allene.

Hun lukker pludselig Vinduet i.

Det utaalelige Menneske! Jeg kan nu aldrig see ud af Vinduet, uden at finde den Nar udenfor, som staaer og gjør forlibte Miner til mig. Hvad mon Naboer og Gjenboer tænke herom? Dersom jeg gav ham Anledning til saaledes at løbe efter mig, skulde jeg ikke undre mig derover. Jeg kommer dog nok til at sige min Mand det; dog, hvorfor foruroelige ham? Han vilde jo kun ærgre sig derover. Jeg har heller aldrig givet ham Anrsag til at have mig mistænkt, og vover intet, ved at lade ham være uvidende herom.

Anden Scene.

Bernhard. Marie.

Bernhard kommer takfuld ind; lægger Hat
og Stof fra sig.

Marie.

Kjere Bernhard! Du blev længere borte end
jeg havde ventet; men — Du seer mig saa alvor-
lig ud?

Bernhard.

Gode Marie! man kan ikke altid være lige
oprømt.

Marie.

Vel sandt! og Du har vel atter maattet
gaae forgjeves med de ubetalte Regninger?

Bernhard.

Denne Gang fik jeg dog mine Penge, og
om jeg ikke havde faaet dem, havde det i det
høieste fortrydt mig, at jeg maatte spille min
Tid; thi min Forsatning er dog, Gud være lo-
vet! ikke saa maadelig, at jeg, for Savnet af disse
Penge, kunde blive i ondt Humeur.

Marie.

Nu min Ven, saa bort med de mørke Rynker! naar jeg er i ondt Lune, saa varer det aldrig saa længe.

Bernhard.

Kjere Kone! naar det, der foruroliger os, vedkommer vort Livs Lyksalighed saa — nei! der kan ikke gives nogen guldigere Årsag til alvorlig Eftertanke.

Marie.

Vel er jeg ikke af de Nysgierrigste, men min Mand vil ikke undre sig over, at hans Kone ønsker at vide Årsagen til en Bekymring, der ikke er af mindre Vigtighed end fælleds Lyksalighed. Jeg har heller aldrig før mærket, at Du har havt Hemmeligheder for mig.

Bernhard.

Det har jeg aldrig høvt eller ønsket at have; men — jeg har heller aldrig troet, at Du fandt det nødvendigt at have Hemmeligheder for mig! Vel min gode Marie?

Marie.

Bevares kjere Bernhard! det angaaer alt
saa mig?

Bernhard.

Du seer saa oprigtig paa mig Marie! O!
man skal ikke allene frygte det Onde selv, men
endog Skinnet af det Onde.

Marie.

Jeg veed intet at bebreide mig, hvortil dette
kan sigte: Jeg beder Dig, kjere Mand! forklar
Dig snart.

Bernhard.

Jeg tiltroer Dig heller ingen Brøde, og det
beroeliger mig. I Grunden burde jeg egentlig
lee deraf, men det fortrynder mig, at et Par
Stikkelige Folk, der leve stille og Nytte sig selv,
skal tjene til Spot for nogle klafferlystne Tunger.
Jeg gik ned til Vinhandleren her henne i Gaden,
for at tale med ham om nogle Ankere, han har be-
stilt; da Manden ikke var hjemme, gik jeg ind i
Ejendomsstuen, hvor jeg fra en Krog, hørte en
Samtale, der var mig temmelig nærgaaende, og
altsaa gjorde mig opmærksom. Den ene af Gjes-

Herne udlob sig som saa: fjender Du, Broer! den finukke Bødkerkone her i Gaden? Ah! svarede den anden, Du mener nok Madam Bernhard? Jo! om ikke fra andre, saa fra min Kone, hun har i Søndags seet hende spadserere med en Hat og et Schawl, som hun siger, ingen Grevinde behøvede at skamme sig ved at gaae med. Min stakkels Kone har og ærgret sig saaledes derover, at hun maae holde Sengen i disse Dage; thi hun meente, at en kongelig Embedsmands Kone var dog noget mere værd end en lumpen Bødkers, og hun havde endnu aldrig eiet et saadant Tørklæde; men, hun vidste da ogsaa nok de Kilder hvorfra det kom; thi Madam Bernhard stod i en vis hemmelig Forstaaelse med en Herr Ratspaf, der laaner paa Pant, og formodentlig var det vel endog forfalden Pantegods, hun prunkede med. Nu min Kone! var dette ikke en opbyggelig Historie for din Egetemands Øren? Com jeg nu kom oppe i Gaden, saae jeg bemeldte Herr Ratspaf ludskede her fra Huset, som en der har en ond Sambittighed.

Marie.

Hvilken skammelig Bagvaskelse! Hvad min Stads angaaer, som man saa misundelig opholder

sig over; da kan jo ingen bedre sige hvor den kommer fra, end min Mand, der har foræret mig den. Min kjære Bernhard! Du er saa fornuftig, at jeg tør haabe at kunde overbevise Dig om, at Du gjør mig Uret. Lidet førend Du kom, tænkte jeg paa, om jeg ikke skulde sige Dig, at denne afskyelige Ratspak, har i nogen Tid næsten hvert Dieblif paa Dagen gaaet her under Vinduerne; jeg har nok mærket at det gjeldte mig; men, tænkte jeg, han bliver vel omsider fjed deraf og bliver borte. Vel tænkte jeg og paa at sige Dig det; men — Du er hidsig! jeg var bange for, at Du skulde tage det alvorligere end det efter min Formening fortsente. Jeg taug, fordi jeg frygtede for at foraarsage Dig en Ubehagelighed.

Bernhard.

Deri gjorde Du dog nok Uret! Og hvem tør fortænke mig i at være hidsig eller alvorlig, naar det gjelder min og min Kones Ære? Jeg slaaer Arme og Been itu paa den lumpne Nagerkarl!

Marie.

Tænkte jeg det ikke nok! nei min Mand, derved vilde Du gjøre os endmere ulykkelig.

Smidlertid (grædende) er det bedrøveligt, at jeg skal tjene til Samtale og Spot paa et Viinhuus.

Bernhard.

Giv Dig tilfreds Marie! Din Mand misser kjender Dig ikke; stolende paa en god Samvittighed, ved Bevidstheden om at man gjør os uret; vil vi lade, som vi ikke bryde os om deres Snak. Bagtalerne vil da snart blive kjede deraf; faae andre paa Bane og vi med samt Historien være lykkelig glemte inden kort Tid. Hvad jeg i dit Sted, ved denne Leilighed ellers meest vilde harme mig over, var, at man tiltroede mig saa slet en Smag, at jeg kunde forelske mig i et saadant Monstrum.

Marie.

Nei! min Mand! jeg er ikke letsindig nok, til at kunde spørge derover. Ja! Du maae vide, han er et Menneske der har et ligesaa slet Jandsvortes som hæsligt Udvortes. Jeg skal fortælle Dig et Træk af hans Karakter. Den fattige Linnedvæver Enke, som boer oppe i Baghuset, kom ned igaar og fortalte mig grædende, hvor ulykkelig han har gjort hende. Hun har nemlig, været nødt til at pantsætte sine Sengenklæder til ham;

blot for at skaffe halvtredsfindstyve Rigsdaler tilveie, for at kunde betale sin Bert med, der truede med at kaste hende ud. Dagen efter, at dette Laan var udløbet, saae den arme Kone, først Udveie til at skaffe disse Penge; hun bragte ham dem, men han var saa ubarmhertig ikke at vilde tage derimod, og nægtede hende Pantet, blot fordi det var forfaldet en Dag. Den arme Kone er utroostelig herover; Sengeklæderne hun har mistet, er over trehundrede Rigsdaler værd.

Bernhard.

Det nederdrægtige Menneske! Dog gaaer han bestandig i Kirkerne, hykler for Gud medens han bedrager sine Medmennesker; ja! gier endogsaa Maaltider paa Høitidsdagene til Fattighusene for at faae Ekin af Goddædighed, eller et Slags Privilegium paa, ret at kunde udsuge de Forarmede, der staae i hans Sold, uden at vække Mistanke imod sig; og for at man kan pege paa ham naar han gaaer forbi og sige: see! der gaaer en retskaffen Mand, de Fattiges Velgjører! Hør Marie! jeg kunde ret have Lyst til at spille ham et Puds, der kunde bringe ham til at tilstaae, at han ikke havde gjort forlibte Miner til en dydig

Kone omsonst, og bragt hende i uforstyldt frænkende Omtale for Intet. Han er saa slet, at man ingen Samvittighed behøvede at gjøre sig over at tage ham ret dygtig ved Næsen.

Marie.

Jeg kan ikke nægte, at jeg kunde ret unde ham en Tugtelse.

Bernhard.

Belan da! jeg faaer et Indfald. Troer Du Ejere Kone, det var mueligt at faae lukket hans herind?

Marie.

Intet er mueligere! Kunde jeg kun neblade mig til at tale med ham derom; men — Du maatte da naturligtvis ikke være tilstæde.

Bernhard,

Det kan jeg begribe!

Marie.

Du maatte da ogsaa tillade mig, at øve mig i lidt Coquetterie med ham?

Bernhard.

Det forstaaer sig. Min gode Marie vil vist ogsaa lade det beroe ved denne Dvælse.

Marie.

Det kan Du være overbevist om; men jeg er imidlertid saameget Fruentimmer, at jeg er svag nok til at harme mig over de misundelige Mennesker, der ikke kan tillade mig ogsaa at have noget Stads, uden paa min Vres Beføstning.

Bernhard

smilende.

Ja, og som kan troe, at det er saa let en Sag at stikke Mester Bernhard ud! Derfor vil vi ogsaa tage min gode Agerkarl i Skole, saa han deraf kan lære, at man ikke maae jage paa andres Enemærker, men skal smukt holde sin Næse fra, hvor den intet har at bestille; og at en Bødker heller ikke er at spøge med, naar det gjælder hans Kone.

Marie.

titter bag Gardinet udaf Vinduet.

Nu staaer han i sin Gadedør og seer herover.

Bernhard.

Godt! Jeg vil nu strax gaae forbi ham, og naar han da seer, jeg gaaer ud, vil han nok, efter Sædvane, komme herhen; det vil da ikke falde vanskeligt, at komme i Samtale med ham igjennem Vinduet, og give ham Mod til at forlange at komme nærmere, og — det øvrige falder af sig selv.

Marie.

Troer Du ogsaa mig istand til at spille saa dan Rolle? Og at en saa gammel Kæv, ikke mærker, jeg holder ham for Nar.

Bernhard.

Skulde det falde Dig vanskeligt, som er opdraget i et berømt Nige-Institut?

Marie.

Jeg takker paa mit Instituts Vegne!

Bernhard.

Det videre til min Plan er: at Du afmasler mig for ham, som en Tyran, der stedse gjør Dig Livet ubehageligt og aldrig under Dig nogen Fornøielse; derved faaer han Fortroelighed til

Dig. Du fortæller ham videre, at jeg er det hidsigste og meest opfarende Menneske, der er til, og især over al Maade jalour, kjender ingen Grændser for min Brede, men kunde endog i et heftigt Luune myrde et Menneske. Nu kommer jeg hjem, det forstaaer sig, uformodentlig; her er kun en Udgang paa Bærkstædet. — han maae paa ingen Maade møde mig, saameget mindre som jeg paa nogen Tid har yttret Mistanke til ham. Nu banker jeg paa af alle Kræfter! Du tør naturligviis ikke lukke op — i din Angest raader Du ham, som den eeneste Udvei, Du veed, at krybe i et af de store Fade her staaer, og holde sig skjult der, indtil Du kan faae Leilighed, at faae mig til Side, saalænge til han kan komme bort. Det øvrige af min Plan, vil jeg have mig forbeholdet at overraske Dig med.

Marie.

Det kunde blive moersom nok, maatte det kun faae et godt Udfald. Du bliver dog ikke længe borte?

Bernhard.

Ikke længere end til jeg kan tænke mig at Du har faaet ham saa troefyldig at han løber i

Fælden. Jeg gaaer imidlertid hen til Gjortlerens, hvorfra jeg uformerkt kan see, om det lykkes Dig, at faae ham herind.

Marie.

Lykkes mig? Beed han vel Mester Bernhard, at han fornærmer mig! Skulde mine Undigheder ikke have saamegen Magt over en brændende Elsker? Mærker han kun, at jeg tillader ham det, saa — ja! uden at være forsængelig, jeg troer han vil flyve herind.

Bernhard.

For at faae sine Binger stækket; jeg troer det ogsaa. (Han tager sin Hat og Stof) Nu god Lykke! (han kysser hende) Min gode Marie! jeg er ret oplagt, baade til at moere mig og straffe den forlibte Sivk.

Han gaaer.

Tredie Scene.

Marie

allene.

Nei min gode Bernhard! Du behøver vist ikke at frygte for Utroestab af din Kone. De

onde Mennesker! de ere dog virkelig at beklage, at de ikke kan finde paa andet at moere dem med, end at bringe en lykkelig Familie i et ufordelagtig Rygte, men de blive som oftest ogsaa betalte med samme Myndt.

Hun gaaer til Vinduet.

Ei! min Corridon er der jo allerede.

(Hun lukker Vinduet op, men gaaer fra det igjen).

Jeg veed ikke men det forekommer mig, som der er noget ved den Rolle, jeg har lovet at spille, der ikke behager mig! Saaledes at give sig til Priis? Det er just ikke behageligt! dog — det er jo kun en Rolle! jeg har lovet min Mand det, og han har nu sat sig i Hovedet at straffe denne Nar. Men hvorledes jeg skal begynde denne Rolle, det er Sagen! Alvorlig? Bedrøvet? Ja! saaledes troer jeg det er bedst.

Hun sætter sig ved Vinduet og holder et
Lorflæde for Dinene. Efter en Pause.

Han hilser mig! jeg maae hilse ham igjen. Han kommer nærmere — Ei hvor han smidsker til mig! Ja bie du kun, Du gamle Abekat! jeg skal tage Dig i Skole.

Fjerde Scene.

Marie. Nattpak udenfor Vinduet.

Nattpak.

Hm! Hvor det er et deiligt Veir idag?

Marie.

Åh ja! for hvem der kan profitere deraf; der, ikke som jeg, maae sidde indespærret inden fire Vægge. Åh!

Nattpak.

Etakkels lille Kone! De sukker? Ja, inget Roser uden Torne! saadan Tvång fører Egtestanden med sig. Bedste Madame Bernhard! De seer mig saa sørgmodig ud; De — De danser formodentlig ikke heller altid paa Roser?

Marie.

Det er længe siden jeg dansede; og af Roserne faaer jeg ikke andet end Tornene.

Nattpak.

Ei! hvor det skær mig i mit Hjerte! Saadan en ung, smuk, nyffelig lille Kone! at hun skal henleve sine Dage med Suk og Taarer; men søde.

Madam! i Ulykke skal man være uforsagt; thi det er ingen Sag at dansse, naar man har Lykken til Spillemand.

Marie.

Deri har De saavist Ret.

Ratspæk.

Og forresten skal man hævne sig over sin Skjebne. De kan troe, jeg mener Dem det ret oprigtig.

Marie.

Jeg takker Dem meget for Deres Deeltagelse.

Ratspæk.

Sa! Jeg er nu engang saadan en gobhjerret Nar, at jeg maade tage virksom Deel i alle Ulykkeliges Skjebne; imidlertid er der Ingenes Rummer, der gaaer mig saa nær, som deres, der sukker under Vætskabets Nag; især hvor jeg seer Ungdom og Skjønhed kjempe med Fortvivlelse.

Marie.

O! man er nu engang smedet i Lænkerne; man skal jo bære dem.

Nataspak.

Det er sørgeligt at høre den Klage over Lænker, som er skabt, til at burde herste. De for tjente vist en bedre Skjebne?

Marie.

Åh! jeg kunde ønske mig den.

Nataspak.

Hvor lykkelig var den, der kunde bidrage dertil, enten med Raad eller Daad. Vilde De kun fortroe Dem til nogen; det vilde vist ikke feile, at De jo vilde finde oprigtig Deeltagelse.

Marie.

Hvor vilde jeg finde dem? enhver har som oftest nok i sin egen Kummer og nød vil besværes med andre. Nei jeg kommer til at indslutte min hos mig selv.

Nataspak.

Dersom De, sødeste Kone! vilde betroe Dem til mig; jeg — jeg skulde da give Dem Beviiiser paa at — at jeg er Deres varmeste Ven; og det uden al Forbeholdenhed, det kan De forlade Dem paa.

Marie.

Åh! det gaaer ikke an at tale om sligt igjens-
nem Vinduerne; Naboerne ere saa nysgjerrige!
De kunde mærke det, og min Mand faae det at vi-
de; saa vilde det sidste blive værre end det første.

Kat spak.

De har virkelig Ret! Nei! Naboer ere ikke
altid at lide paa. Men kjere Madam Bernhard!
bliver Deres Mand længe borte?

Marie.

Han er gaaet uden for Porten, for at kjøbe
Baandkjeppe.

Kat spak.

Ei det var jo charmant! Man maae smede
medens Jernet er varmt. Dieblisset er gunstigt;
dersom — hm! ja, dersom De vilde tillade mig
at trine inden for, saa — jeg kunde da maaske
være Dem til nogen Nytte.

Marie.

Men — om min Mand kom i det
samme?

Ratspak.

Det har ingen Nød! Han kan ikke i de første tvende Timer komme tilbage. Luk De kun op!

Marie.

Velan da! (Hun gaaer fra Vinduet) hvilken uforstammet Dristighed det Menneske har! Men han skal ikke rose sig af sin Seier. Snart har jeg ham i Fælden! Hvordan han slipper udaf den, faaer han see til. Vilde kun Bernhard ikke blive for længe.

Hun lukker op.

Femte Scene.

Ratspak. Marie.

Ratspak.

Nu — jeg kan sige som Ordsproget, med Lempe faaer man et Æg i en Humlesæk! Hvor længe har jeg ikke gaaet og sukket og haabet og sukket igjen efter dette lykkelige Dieblik, da der forundes mig Leilighed til, deiliaste Madam Bernhard! at kysse Deres smukke Alabastes Haand.

3

Marie.

Bevares! De gjør mig ganske skamfuld; jeg er ikke vant til at høre slige Artigheder.

Ratspak.

Ikke? Da burde De dog aldrig høre andet; thi smukke Folk bør siges smukke Ting og — Deres Yndigheder, Deres — deilige Qualiteter —

Marie.

De smigrer vist Her Ratspak! en Bødferkone forstaaer sig ikke paa saadant.

Ratspak.

Net det er mæn og sandelig mit ramme Alvor! De fortjente at have en Mand, der vidste at sætte Priis paa en saadan Kone.

Marie.

Al!

Ratspak.

De sukker? ja man maae nok sige: at der er ingen der veed hvor Skoen trykker, uden den der har den paa. Hvor lykkelig vilde jeg ikke være om jeg kunde træffe en saadan Phœnix — men,

Gaaen gaaer det, den Hest der fortjener Havren,
faaer den ikke.

Marie

affides.

Wie Du kun! Du skal nok faae Havre.

Natspak.

Det er himmelraabende! at et Par saa vel-
signede Dine, der synes allene at være skabte til,
at udbrede Lyksalighed hvorhen de seer, skal brugs
ges til at græde med.

Marie.

Hvor De dog veed at belægge Deres Ord;
saadant hører jeg nu aldrig af min Mand, nei
aldrig!

Natspak.

Sa Mester Bernhard har nok heller ikke
været langt uden for Bærstedet og Ordsproget
figer: man kan ikke forlange mere af en Ore
end et Stykke Kjød.

Marie

sagte.

Den Ore skal Du faae betalt.

Kattpak.

Derfor bedste Kone, førtroe Dem til mig! aabne Deres lille Englehjerte og sig mig, hvad der idag bringer de mørke Skyer paa Deres Pande?

Marie.

Da jeg hørte at min Mand vilde udaf Porten, og Veiret var saa smukt; saa bad jeg ham, om jeg maatte pynte mig lidt og følges med; men tænk Dem, han var saa grusom at nægte mig det!

Kattpak.

Det Skarn! Sødeste Veninde, var De min Kone, hvor vilde jeg ikke gjøre Dem Livet behageligt; De skulde, sandt for Herren! leve som Blommen i et Æg; bestandig i lutter Fryd og Gammen. Ja rareste Barnlille! jeg skulde ret lægge mit Hoved i Blod, for at udfinde Fornøielse for Dem; De skulde stødse gaae klædt i Flor og Silke; jeg vilde føde Dem med bare Sukkerbrød og Fløde; kjæle og dægge for Dem, saa lang Dagen var; ikke vige fra Deres Side; men hænge ved Dem som en Borre, for ret at fornøie Dem!

Marie.

O hvor jeg da var lykkelig!

Kattpak.

Ikke sandt! Ja dyrebareste Engel! men — vel begyndt er halv fuldendt! jeg beder Dem derfor, usfatterlige Veninde! at De ikke vil forsmaae denne Ring, som et Beviis paa, at jeg meener Dem det ret venkabeligt og veed at paastjønne Deres Fortroelighed; thi — noget for noget, skal Venkabs holdes.

Marie.

Jeg takker mangfoldig! O Herr Kattpak! hvor De er artig! Men naar nu min Mand spørger hvor jeg har faaet denne Ring fra; hvad skal jeg da sige?

Kattpak.

O! det vil vist ikke mangle, min rare Engel! paa at finde en lille Løgn; en saa fiffig Kone som Madam Bernhard, kan nok, naar hun vil, sætte sin Mand en lille Børnase.

Marie.

Saa meener De det? De har rigtig altfor gode Tanker om mig; men De maae vide, min

Mand er ikke saa let at narre, og saa er han saa urimelig jaloux; jeg turde nu paa ingens Maade sige, at jeg havde faaet Ringen af Dem.

Kattpak.

Saa er den Karl ogsaa jaloux?

Marie.

Gandske forfækkelig! i saa høi Grad, jaloux, at han mere end een Gang, har svoret paa, at dersom han nogenstunde traf en fremmed Mandsperson hos mig, vilde han slaae Arme og Been itu paa ham, og det uden Persons Anseelse.

Kattpak.

Oh Gud bevares! Er han saa hidsig?

Marie.

Ja hans Hidsigthed har ingen Grændser, og han kommer vist engang ulykkelig affæd derved, thi dersom han slog et Menneske sordærvet, eller endogsaa ihjel, var han jo uden Redning forloren.

Kattpak.

Ei! det er jo Ganden til Bødder!

Marie.

De kan da forestille Dem, hvor vaersomt jeg maae omgaaes ham, for at han ikke skal faae Anledning til at blive opbragt.

Natspak.

Hum! det er en Lykke at han er saa langt borte.

Marie,

Ja det var forskraekkeligt, dersom han traf Dem her.

Natspak.

Han maae ligesaaalidet see mig, som vide jeg var her; thi man siger i Almindelighed, hvad Diet ei seer det Hjertet ei rør! Jeg vil min søde Engel! ogsaa for denne Gang ikke opholde mig længere end det er nødvendigt, for at kunde sige Dem, hvor fjer De er mig, usfatterlige Sukkerdukke!

Marie.

Ah! hvor De udtrykker Dem sødt!

Natspak.

Ja Bedste! af Hjertets Overflødighed taler Munden. (han tager hendes Haand) Vil De tillade

mig, naar Feilighed gives engang imellem at besøge og trøste Dem?

Marie.

Jeg — De veed nu selv, hvormeget jeg maae frygte min Mand; ja, dersom —

Kattpak.

Jeg forstaaer Dem! jeg forstaaer Dem! De mener om jeg kan tie med min Lykke. De har Ret! Man maae være forsigtig; javist! Det bør skee i strengeste Incognito, hvad to har sammen kommer ikke den tredie ved. (Han tager hende om Livet) Karesten nysselige lille Kone! De kan aldrig troe, hvor jeg holder af Dem; ja — jeg kunde min sandten! Af bare Kjerlighed spise Dem reent op.

Marie.

Nei, nei, styr Deres Appetit!

Kattpak.

Ja Du siger det nok, Du lille Skalk! men Hunger er ogsaa den bedste Kok.

Marie.

De bliver jo ret kjælen Herr Kattpak?

Ratspak.

Hvem kan ogsaa modstaae saa mange tillofkende Yndigheder? Ja, jeg maae tilstaae, at De er mig over al Naade kjer og dyrebar og derfor som sagt, taler drukken Mund af Hjertens Grund.

Marie.

Er De da drukken?

Ratspak.

Ja fuld, pærefuld af bare Omhed, Kjærlighed og Hengivenhed. Og kan det forundre Dig, sødeste Barn? ved Siden af Dig, faaer jeg min sytten Aars Fryghed og Raskhed igjen, det — ja det skal dette Kys overbevise Dig om. (Han vil kysse hende, men i det samme banker det).

Marie.

Det banker! O hvem mon det kan være?

Ratspak.

Ja! Hvem mon det kan være?

Bernhård

uden for.

Luf op!

Marie.

O Himmel! det er min Mand!

Kattpak.

Hille Død og Pine! Det er Fanden heller!

Marie.

Jeg er uslykkelig, og De ikke mindre! Jo det er ham! Jeg kjendte hans Stemme; hvad skal vi gjøre?

Kattpak.

Dyrebareste Veninde! Ja! hvad skal vi nu gjøre?

Marie.

Saaer han Dem at see! han har saa intet godt Die til Dem, jeg indestaaer ikke for, at han jo i sin Hidsighed slaaer Dem ihjel.

Kattpak.

Det var forskrækkeligt! Hvor skal jeg komme ud?

Marie.

Her er kun den eene Dør, og den kan De ikke komme ud af, uden at møde ham.

Ratspak.

Jeg arme ulykkelige Mand!

Bernhard

udenfor, bankende.

Nu — kommer jeg ind? hvorfor lukker Du
for Dig?

Marie.

O vee! jeg sees ingen Nedning for Dem.

Ratspak

angstelig.

Na jo sødeste Veninde! Na jo! i Nød skal
man lære at kjende Venner! Kan De ikke skjule
mig? Na! jeg lover Dem et Stykke fint Nets-
teldug, kan De rædde mig.

Bernhard

som før.

Jeg slaaer Døren i Stykker, dersom Du
ikke strax lukker op.

Ratspak

løbende forvirret om.

Na hilledød! jeg springer ud af Vinduet!

Marie.

Nei, nei, det gaaer ikke an! saa seer han Dem jo udenfor Dørren. Ja — det er det eeneste! Kryb gesvindt i dette Fad, og hold Dem for alting stille; jeg skal see at faae ham i Byen, medens De slipper bort.

Bernhard
stærkt bankende.

Saa i Djevles Skind og Been! Luf dog op!

Kat spak.

Jeg arme Mand! Jeg er deran, jeg faaer dertil.

Han kryber i Fadet og hun legger Bunden paa.

Marie.

See saa! Vær nu gandske stille.

Hun gaaer hen for at lukke op.

Sjette Scene.

Bernhard. Marie. Kat spak i Fadet.

Bernhard.

Det var dog vel at Du vilde lukke op; hvad skal det betyde, at Du lukker for Dig?

Marie.

forstillede sig.

Det — er sket ved en Hændelse.

Hun pegede til Gabet.

Bernhard

sagte.

Godt! (hoit) Saa? En Hændelse? Hvorfor
lukkede Du da ikke op strax, da jeg bankede?

Marie

sov for.

Jeg hørte det ikke — jeg — Du veed selv
min Mand, at jeg kom sildig i Seng i aftes og
tidlig op i Morges, jeg sad ved Spinderøkken,
men — faldt i et lille Blund.

Bernhard.

Seé! Madammen faldt i et lille Blund?
Det er ikke for en Haandværksmands Kone at
sove midt paa Dagen. Jeg skulde snart troe, at
der stak noget andet under, men Gud trøste Dig!
om Du har andet for end hvad jeg maae vide.
Du kjender mig!

Marie.

Kjere Mand hvor kan Du troe slikt?

Bernhard.

Dofter troe Jer Fruentimmer! De flogeste blandt os, narre I; men Du veed, at jeg er ikke at spørge med.

Marie.

Ja, jeg er ikke heller oplagt til at spørge. Du har jo endnu aldrig truffen mig i en Usandhed.

Bernhard.

Du kan troe; det var ikke heller godt for Dig, om jeg traf Dig i en Usandhed; og især om Du lagde Dig en hemmelig Elsker til. Du maae vide, at det er ikke omsonst at jeg har ladet det Gevær med Røvehagl, der hænger i mit Sovekammer.

Marie.

Gud frie os! jeg har altid været saa bange for det Gevær! Jeg skal vist ikke give Dig Anledning til at bruge det; det kan Du være vis paa!

Bernhard.

Jeg vil heller ikke raade Dig det; men jeg kunde aldrig være bedre oplagt til at gjøre Brug deraf end idag, thi jeg har ret ærgret mig.

Marie.

Maae jeg spørge Dig om Aarsagen til denne
Bergrelse?

Bernhard.

Det skal jeg sige Dig. Du veed jeg skal
imorgen, bestemt udbetale hundrede Rigsdaler; for
at kunde det, gif jeg ud med nogle Regninger
for at indkræve; men, een var ikke hjemme, en
anden bad mig komme igjen i Morgen og den tres-
die havde ingen Penge. Det er en Skam, at
en Haandværksmand skal saaledes løbe og spille sin
Tid for at faae sit suurt fortjente Tilgodeha-
vende. Hvad Djeveln skal jeg nu gjøre? Pen-
ge maae og skal jeg have, hvor de saa og skal
komme fra.

Marie.

Ja, det er vistnok ubehageligt!

Bernhard.

Det er meere end ubehageligt, da jeg let
kan bringes i mislig Kredit hos Folk. Her, har
jeg nu alt dette Arbeide og staaer færdig, men
bliver ikke afhentet. Jeg troer jeg vil for Die

bliffet sælge noget af det, for derved at komme til Penge.

Marie

sagte.

Hvad har Du i Sinde?

Bernhard.

Zys! Du skal snart erfare det. (høit)
Jeg vil derfor sætte et af disse Fæde udenfor
Dørren; da det er godt Arbeide, vil det maaskee
snart finde Liebhaveere. Læg min Hat bort og
giv mig mit Skjodskin. (Han trækker Skjolen af)
See saa! Nu skal jeg slaae Bunden fastere og
endnu legge et Baand oven om.

Han tager det Fæd hvori Natspak er, og
giver sig til at hamre paa det af alle
Kræfter, syngende:

"Stræb Bødker! stræb Bødker! alt hvad Du kan,

"Pas paa din Lønde som en Mand!.."

Marie.

Nu er Du jo i godt Hummeur igjen, min
Mand! Saaledes seer jeg Dig ogsaa helst.

Bernhard.

Der kommer heller ikke stort udaf at hænge
med Hovedet. Men Du veed jeg er som en Ras-
ket, naar noget gaaer mig imod, og saa —

Marie.

Saa er Du min Troe! ikke god at komme
nær.

Bernhard.

See saa! luk mig nu Døren op, saa vil
jeg sætte det udenfor.

Marie lukker op og Bernhard triller Tabet
ud. Theatret forandres til Gade.

Syvende Scene.

Bernhard. Marie.

Bernhard kommer udaf sit Huus med Tabet, og
sætter det opreist saaledes at Spunshullet ven-
ner der ud.

Bernhard.

Nu vil vi lade det staa her til aften;
imidlertid kan det maaskee dog træffe sig, at No-
gen seer det og vil kjøbe det.

R

Marie.

Det er meget mueligt, især da her i denne Tid er Mangel paa Bødker Arbeide.

Bernhard.

Kom nu kun ind med. (sagte) Nu kan vi inden for Døren høre, hvorledes han giver sig tilfreds; jeg tænker, at han allerede har angret den Spøg. Kom! Saa skal jeg sige Dig, hvad jeg videre har i Sinde med ham.

De gaac ind.

Ottende Scene.

Kattpak allene i Fadet.

Efter en Pause, da han mærker han er ene; igjennem Spunshullet.

Aa! aa! aa! jeg arme ulykkelige Mand! Hvem hjælper mig udaf denne Knibe? Jeg holder det aldrig ud; jeg creperer — jeg er allerede halv død! Det forbandede Menneske! saa han hamrede paa den Satans Tønne, jeg troede mit Hoved skulde gaae i Stykker. O jeg stakkels elendige Kattpak! hvad Ende vil dog dette tage? (grædende) Aa! aa! hvad vilde jeg ogsaa paa den Galei!

Niende Scene.

Israel. Natspak i Gadet.

Israel kommer gaaende fra den anden Side af
Theatret.

Israel.

Seg seer det er endnu for tidlig. Klokken
er først tre, og førend den er halv fire, kan det
ikke nytte at gaae dethen.

Han trækker sit Uhr op. Efter en Pause.

Natspak.

Her Israel! Hære Her Israel!

Israel.

Hvem falder? Hvor?

Natspak.

Na! det er mig!

Israel

seer sig forundret om.

Hvad for en Mig? Hvor?

Natspak.

Deres Naboe! Natspak — i Tønden — Na

R 2

Israel.

For Djeveln hvad betyder det?

Natspak.

Stille, søde Her Israel! stille! saa skal De faae det altsammen at vide; hjælp mig først ud af denne Baande.

Israel.

Hvor kan jeg — hvorledes er De kommet der? Ah! det er gandske vist for Spøg.

Natspak.

Det er Fanden er det! det er Alvor; jeg skal siden omstændelig fortælle Dem alt; hjælp mig bare først. Seer De jeg — Na! jeg var et Dieblif hos Madame Bernhard, i Fortroelighed; i det samme kom hendes Mand hjem — for, nu ikke at gjøre Konen ulykkelig, da hendes Mand er saa jaloux; saa lod jeg mig overtale til at krybe i dette Fad. Ak Her Israel! hjælp! hjælp!

Israel.

Hvorledes skal jeg hjælpe? Jeg kan jo ikke gaae hen og slaae Gudsferens Lønde op?

Nat sp af.

Nei, der er ikke andet for, end at De banker paa hos Bødkeren og kjober ham. Fadet af, lader det derpaa trille hjem til Dem, det snarreste De kan, at jeg kan slippe ud af denne Knibe.

Israel.

Ja, De siger det nok! men — min Tid er kostbar; jeg skulde hen og igjøre en Handel, hvorved jeg kan fortjene fyrgetyve Rigsdaler: det kan jeg ikke saaledes lade gaae fra mig og — det er nu paa Tiden —

Nat sp af.

Jeg arme Mand! jeg giver Dem halvtredstindstyve Rigsdaler, dersom De hjælper mig. Her Israel!

Israel.

Er det vist? Nu? saa kan jeg ligesaa godt, tage denne Fordeel som den anden.

Nat sp af.

Men gesvindt, for jeg holder det ikke ret længe ud?

Israel.

Maade Bødkeren da ikke vide at De er i
Tønden?

Kattpak.

Aa! det kan De jo vel begribe; paa ingen
Maade! saa behøvede jeg jo ikke at give Dem
Halvtredsfindetyve Rigsdaler. Vær Dem forsigtig
ad; men Kynd Dem! aa! aa!

Israel banker paa hos Bernhard.

T i e n d e S c e n e.

Bernhard. De Forrige.

Israel.

Goddag Her Bernhard! jeg gik just forbi
og saae dette Fad, De har sat udenfor; jeg
skal netop forjende nogle Vare og kunde behøve
det dertil. Hvad koster saadant et Fad?

Bernhard.

Det vil omtrent komme Dem paa tredive
Rigsdaler.

Israel.

Vel! saa kjober jeg Dem dette af.

Bernhard.

Ja — seer De! Dette Fad kan De ikke faae.

Israel.

Og hvorfor ikke?

Bernhard.

Fordi — fordi det er bestilt og ventes afhentet hvert Døgn.

Israel.

Men, naar jeg nu vil give Dem mere derfor?

Bernhard.

En saadan Handel kan maaskee være Brug hos Dem; jeg kan ikke saaledes narre Folk; det vilde altfor meget svække min Kredit; Men jeg kan snart gjøre Dem et andet.

Israel.

Nei — jeg vilde netop gjerne have dette.

Bernhard.

De skal faae et til i Morgen.

Israel.

Jeg kan ikke bide saa længe!

Bernhard.

Det gjør mig ondt! - men dette kan De ikke faae; da det er lovet bort.

Israel.

Jeg vil give Dem, halvtredsfindstyve Rigsdaler?

Bernhard.

Det var rigtig nok godt betalt; men ringere end hundrede, vilde jeg ikke sælge dette.

Israel.

Hundrede Rigsdaler? Bevares!

Bernhard.

De behøver jo heller ikke at kjøbe det. De kan troe, at det var ikke enhver af mine Kunders Kredit jeg vilde tabe for hundrede Rigsdaler.

Israel.

Det kan jeg ikke være bekjendt at give.

Bernhard.

Saa bliver der ikke noget af denne Handel.
Adieu!

han gaaer ind.

Ellevte Scene.

Israel. Ratspaf i Tadet.

— Israel.

Den forbandede Jøde — hvad jeg vil sige,
Bødker! Nu hørte De selv Mossis Ratspaf!

Ratspaf.

O vee! o vee! jeg kan dog ikke blive her.

Israel.

Ja, men jeg kunde jo ikke gaae hen og
gjøre et saa urimeligt Kjøb, jeg vidste jo ikke,
om De vilde staae ved det.

Ratspaf.

Na! Nød kommer ogsaa til at spinde!
man maae undertiden gjøre en Dyd af Nødvend-
igheden. Jeg har jo Kniven paa Struben! Jeg
er jo nødt dertil.

Israel.

Men kan De ikke hjælpes paa anden Maade?

Katspak.

Jo — naar jeg vilde lade mig slaae fordærvet af Bødkeren.

Israel.

For at spare hundrede Rigsdaler kunde man dog nok taale nogle Prygl. Jeg — ja! Jeg troer, jeg tog dem.

Katspak.

Å! Han slaer mig ihjel. Nei! jeg — O! Det er en haard Nød at knække! Jeg faaer bekvemme mig dertil. O jeg strøbelige Menneske! Som skulde saaledes, uden Overlæg lade min Kjerlighed løbe løbsk med mig. Den forbandede Instinkt! O vee! See her, jeg har just hundrede Rigsdaler hos mig; giv ham dem! (Han rækker dem igjennem Spunshullet) og lad mig saa snarest trille hjem til Dem, at jeg kan slippe ud af denne Knibe.

Israel.

Som De vil! Men førend jeg gav hundrede Rigsdaler, tog jeg før Pryglene.

Han banker paa.

Folgte Scene.

Bernhard. De Forrige.

Israel.

Jeg vil kjøbe dette Fad; men jeg faaer det
dog vel ringere end hundrede Rigsdaler?

Bernhard.

Ikke en Skilling! Enten De saa vil have
det eller ikke.

Israel.

Jeg skal just bruge det. Her, er hundrede
Rigsdaler! nu vil jeg løbe hen paa Hjørnet af
Gaden, for at faae et par Karle, der kan trille
mig det hjem.

Han gaaer.

Trettende Scene.

Bernhard. Natspil i Tadet.

Bernhard
affides.

Hvem der er i Forlegenhed, det er min for-
libte Nar. Jeg haaber at han ikke saasnart pro-

berer paa at stikke en Mand ud, der elskes af sin Kone. Jeg synes endog at denne Straf er for lemfældig, for den mig tiltænkte Vre. Jeg faaer et nyt Indfald! Jeg vil sætte dette Fad ind, og det andet istedet; det er i alle Maader ligesaa godt, jeg narrer ikke Jøden; thi jeg har, som Bødker, solgt ham et Fad uden Hensyn paa dets Indhold. Min Kones Elsker faaer derved den Fornøielse, at blive saameget længere i hendes Gjemme. (Han lukker Døren op og skyder Fadet ind, kommer derpaa strax ud igjen med det andet Fad, som han sætter paa samme Sted). Saa! Nu maae Jøden komme naar han vil. Jeg veed ret at sætte Priis paa min gode Nagerkarl; thi jeg er maaskee istand til at sælge ham anden Gang. Smidlertid skal han dog erindre at han har havt med mig at gjøre.

Fjortende Scene.

Bernhard. Israel med tvende Karle.

Israel.

Nu Mester Bernhard! Her kommer jeg med et Par Karle for at hente Fadet. Det er jo betalt?

Bernhard.

Til Takke! jeg vil haabe det skal være til
Fornøielse.

Israel.

Derpaa tvivler jeg ikke. Naar Karle! Tag
fat paa det; men tril det forsigtig.

Bernhard.

Det behøves ikke, det er stærkt nok.

Israel.

Ja — men det er dog bedre! Adieu Mester
Bernhard! Det var et kostbart Fad!

Bernhard.

Aldeles ikke; for hvem der veed at
sætte Priis paa det. Adieu Her Israel! Und
mig Deres Næring en anden Gang.

Israel og begge Karlene gaae med Fadet.

Femte Scene.

Bernhard

allene.

Ha! ha! ha! de trille saa forsigtig med
det tomme Fad, som om det var Porce-

lain. (raaber ind af Døren) Marie kom lige herud!

Septende Scene.

Bernhard. Marie.

Bernhard.

Nu min Kone! Hvad synes Du? forstaaer jeg ikke at handle med mine Vare? Neppe har nogen Bødker før faaet hundrede Rigsdaler for et saadant Fab.

Marie.

Hundrede Rigsdaler? nu det var godt betalt.

Bernhard.

See her! Jeg forærer Dig dem til Stads.

Marie.

Du skal have Tak min gode Bernhard! men Du pleier ikke at lade mig mangle derpaa; og jeg vil ogsaa helst have Dig at takke derfor; imidlertid skal jeg dog vide at anvende disse.

Men, jeg seer ikke hvad Ende dette vil tage, vi kan dog ikke beholde ham i Fadet.

Bernhard.

Det vil vi ikke heller. Jeg vil kun at han skal poenitere lidet længere for sin Uforstammenhed.

Marie.

Nu syntes mig dog, at det kunde snart være nok, jeg er endogsaa nær ved at beklage ham! Thi Du skulde kun hørt, hvor godt han meente mig det. Tænk Dig! Han var saa sød, at han vilde, hvis jeg var hans, føde mig med bare Sukkerbrød, hænge ved mig som en Borre og dagge for mig, saa lang Dagen var.

Bernhard.

Og Du enfoldige Lam, som ikke forstod at skigne derpaa.

Marie.

Ja — han er just heller ikke af de forførende Fristerere, som man siger vort Køn sjelden kan modstaae.

Bernhard

smilende.

Men kom der en af disse?

Marie.

rækkende ham Haanden.

Jeg skulde dog aldrig forglemme at jeg var
Bernhards Kone.

Bernhard.

Og derfor, just derfor! vil jeg hevne mig
paa denne Karl; ikke allene for den Fornærmelse
han har tiltænkt mig, men fordi han kunde til-
troe min Kone, at være slet nok til at bedrage
sin Mand for at føie ham; eller svag nok til
ikke at kunde modstaae hans Onsker.

Marie.

Det vil i det mindste bringe den Nytte med
sig; at han ikke oftere vil gaae under mine Vin-
duer og derved paadrage mig ondskabfulde Men-
neskers Omtale.

Bernhard.

Og at de paa Viinkjeldereren vil glemme Dig
for at fortælle om ham; da denne Historie, naar
den bliver bekjendt, vil være god til mange Dage.

Marie.

Nu er det dog nok bedst at lade den Nar løbe!

Bernhard.

Endnu en halv Times Tid vil jeg holde ham i Angest, at han ret kan faae Tid til at angre sin Brøde. Nu vil jeg sætte ham ud igjen; hvem veed, det var maaskee mueligt endnu at finde en Liebhaber til ham.

Marie.

Men naar nu Tøden hjemme hos sig ikke finder ham i Tødet?

Bernhard.

Saa! ja saa vil han formodentlig troe at Tønden har taget ham noget før Tiden. Men kom nu og hjælp mig, at vi kan faae ham uden for igjen.

Marie holder Dørren aaben, medens Bernhard sætter Tødet ud igjen.

Bernhard.

Ja, Du kan troe min Kone! havde vi brav saadanne Tøde! det kunde give Noget af sig.

Marie.

Du faaer at see, at Du snart faaer nogle færdig.

Bernhard.

Men hillekam! er det ikke Jøden, der kommer løbendes gandske aandeløs? Gesvindt! lad os gaae ind, at vi kan høre, hvorledes det løber af.

De gaaer ind.

Syttende Scene.

Israel. Natspil i Fadet.

Israel.

Nei! nu har jeg dog oplevet meget i mine Dage, men Mage til dette har jeg dog ikke seet! Jeg kommer hjem, slaaer Bunden op paa Fadet og saa — ja saa er der, Gud hjælpe mig! ikke mere Naboe end bag paa min Haand. Ja, det er vær en Ewig! Et af Djevelens Koglerier; jeg har engang læst i en Krønike, at den onde Mand undertiden logerer sig ind i et eller andet

Menneskes Skikkelse, for ret at kunne husere og regiere med sine Djevelfæder. (Han bliver Gadet væd) Saasandt jeg hedder Israæl, staaer ikke der Gadet igjen? Denne Vædker maae vist have forskrevet sig til Fanden, for saaledes at kunde øve den sorte Kunst og derved. fortjene Penge.

Natspak
som bliver ham væd igjennem Spundshullet.

Mosis Israæl! Her Israæl!

Israæl
viger tilbage.

Nei Du onde Mand! Bevares! jeg har engang været i dine Kløber.

Natspak.
Af Mosis Israæl! brug dog sin Forstand!

Israæl.

Ja Mosis Djevel! det vil jeg ogsaa, derfor vil jeg heller ikke have mere med ham at gjøre.

Natspak.
Af, fjere Israæl! søde Ven! lille Nabo!

Israel.

Søg Du dit Naboeskab i Helvede, eller, hvor Du har hjemme; mig skal Du ikke tiere lokke.

Kattpak.

Na, rare Israel! jeg skal fortælle ham det altjammen. Jeg er hverken Nisse eller Djevel; jeg er den stakkels Kattpak! det er gaaet gandske naturligt til —

Israel.

Det er Fanden heller!

Kattpak.

Na lille Israel! vil han bare have Taalsmodighed og høre mig. Saasnart han var gaaet hen for at hente Karlene, der skulde transportere Fadet, saa kom Bødkeren ud og tog dette Fad ind, og satte det andet istedet, som de gif med. Saaledes hænger det sammen.

Israel.

Skulde det ogsaa være mueligt?

Kattpak.

Ja det er saasandt, som at jeg er en ulykkelig bedraget Mand. Na! aa! Kjerlingen er med i Spillet, det tør jeg bande paa.

Israel.

Hvad er da nu herved, at gjøre?

Ratspak.

Intet andet, sødeste Sjeleven! end at vi kommer til anden Gang, at købe det fordømte Fad af det fremme Skarn.

Israel.

Hør Her Ratspak! før jeg gav saamange Penge ud, jeg svær Dem jeg tog før Pryglene! Læg De kun Ryggen til.

Ratspak.

Det er ingen Sag at tale om en Ting, naar man er uden for den. Nei! jeg faaer at betale for den Spøg. Jeg holder det aldrig ud, jeg er færdig at crepere. Ha! aa!

Israel.

Giv sig kun tilfreds lille Ratspak! Jeg har ondt af Dem; det kan jo endnu blive godt. Hør! jeg skal fortælle Dem noget; jeg kan erindre, at jeg hørte der var engang en Mand, jeg troer saagar han boede her i Byen og var Kjøbmand

han hedde Diogenes; tilsidst logerede han sig ind i en Tønde; hvor han forblev bestandig, og han befandt sig ret godt derved.

Kat spak.

Han gjorde Fanden! Na — det er Løgn og Gladder! han bildte Folk kun noget ind. Kiere Israel! Han kommer til at affordere endnu engang med Bødkeren om dette Fad, men af Skæde blir man klog! Han maae ikke forlade det; her kommer vel Nogen i det samme, sem man kunde faae tid, at trille det hjem. Den forbandede Bødker! var istand til, anden Gang at narre os. Bedste Ven! Jeg skal vise mig erkjendelig herfor.

Israel.

Jeg kan sagtens forsøge det.

Han banker paa.

A t t e n d e S c e n e.

Bernhard. De Forrige.

Israel.

Jeg kommer igjen Mester Bernhard, for at spørge om De ogsaa vil sælge dette Fad?

Bernhard.

Det tænkte jeg nok, at naar De engang havde handlet med mig, kom De vist igjen; det er sandt, jeg lader mig godt betale, men mit Arbeide er ogsaa godt.

Israel.

Ja, dog havde det Fad som jeg kjøbte en væsentlig Feil.

Bernhard.

Saa? Og hvori bestod den?

Israel.

Det var indvendig; men det er det samme, jeg kan vel bruge det. Nu Mester! Hvad skal De have for dette Fad? Det bliver dog bedre Kjøb end det sidste?

Bernhard.

Dette Fad skal koste to hundrede Rigsdaler.

Israel.

Er han fra Forstanden Mester?

Bernhard.

Jeg var det, om jeg ikke tog det mæste jeg kunde faae. Dette bliver ikke ringere!

Israel.

Da er der dog nok ingen, der er saa gal at give det derfor.

Bernhard.

Saa kan de lade det være. Pengene ere da deres, men fadet mit.

Han gaaer ind.

Mittende Scene.

Israel. Ratspak.

Israel.

Han er bandsat kort for Hovedet. Nu hørte De selv Mosses Ratspak?

Ratspak.

Savist hørte jeg; men der er jo intet andet for; o vee! jeg kommer endnu til at give disse to hundrede Rigsdaler.

Israel.

Bevares! det Besøg maae De betale dyrt.

Ratspak.

Hvad skal jeg arme Mand gjøre! den Steen man ikke kan vælte, skal man lade ligge. Kjere Israel! hav den Godhed og læg disse tohundrede Rigsdaler ud for mig, og køb dette Helvedes Fad, det snarest Han kan.

Israel.

De siger det nok; men hvad Sikkerhed har jeg for disse Penge? jeg kan ikke —

Ratspak.

At Han seer jo nok, at jeg kan ikke løbe fra Ham; desuden er jeg jo en formuende Mand; men det er ligemeget! see her, her har Han mit Gulduhr i Pant. (Han rækker det ud af Spundsbullet).

Israel.

Saa vil jeg da igjen probere paa det.

Han banker paa.

Tyvende Scene.

Bernhard. De Forrige.

Israel.

Hør Mester Bernhard! Jeg skal nødvendig bruge endnu saadant et Fad, og maae derfor, i hvor urimeligt det end er, spendere disse tohundredede Rigsdaler.

Bernhard.

Som De vil! For tohundredede Rigsdaler er Fadet Deres.

Israel.

Her er tohundredede Rigsdaler! Nu Mester! det er nok længe siden De gjorde en saa fordeelsagtig Handel?

Bernhard.

Det er som man tager det til; jeg haaber at det ikke vil hændes mere i min Levetid.

Israel.

Det er nok mueligt! Men jeg tænker her skulde komme nogen forbi, som jeg kunde faae til at besørge mig det hjem.

Bernhard.

Det gjør der vist. Ei! Jeg seer at de øverste Baand om Fadet, ikke slutter saa ganske. Men det kan man ikke regne; thi det har staaet nogen Tid i Solen.

Israel.

Det — det kan være det samme.

Bernhard.

Nei! Det kan ikke være det samme. Hvad jeg sælger maae være ordentlig. (Han raaber ind af Døren) Marie! bring mig mit Bærkøi og et Par store Baand.

Israel.

Det behøves saamen ikke! Jeg tager det som det er.

Bernhard.

Hvilken Snak! Det kunde jeg aldrig være bekjendt, at stille mig saaledes ved et Arbeide, jeg faaer saa godt betalt.

Israel.

Men — naar jeg nu er tilfreds dermed?

Bernhard.

Ligemeget! Alting maae være i sin Orden;
hvem der saae flige Feil vilde jo sige; Mester
Bernhard er kun en Fusser! og det vilde ikke
synderlig rekommandere mig.

Israel.

Mester er ogsaa altfor samvittighedsfuld for
vore Tider.

Bernhard.

Ikke meere end jeg vil være til alle Tider.

En og tyvende Scene.

Marie. De Forrige.

Marie.

See her! Her er Værktøi, her er Vaand.

Bernhard.

Godt! det skal snart være gjort.

Marie.

God Dag Her Israel!

Israel.

God Dag lille Madam! befinder De Dem vel?

Marie.

Na ja, Gud ske Lov! ret vel! Jeg kommer een af Dagene til Dem for at see om De har nogle smukke Kniplinger.

Israel.

Dem har jeg til Tjeneste! Men min fjere Mester! De er min Troe, ogsaa alt for nidkjer. De gjør Dem mere Ueilighed end De behøvede.

Bernhard.

Passiar! Man er aldrig for nidkjer, naar man ikke gjør mere end sin Pligt. Taalmodighed et Dieblik! det skal snart være gjort. (Han slaaer et var af de øverste Baand af Fadet, hvorved Bunden falder ned) Hvad Djeulen!

Kat spak

stikkende Hovedet op af Fadet.

Na! ærbødige Tjener! ☹ =

Israel

sagte.

Saa! nu vil jeg ikke assurere hans Ryg.

Marie.

Hvilket Under!

Natspak

jamrende sig.

Aa! aa! aa!

Bernhard.

Hvor kommer jeg til den Ære?

Natspak

som før.

Aa! aa! aa!

Bernhard.

Hvad skal dette betyde? Er det mig De agtede at besøge i dette Incognito?

Natspak

angstelig.

Nei! jeg — De —

Bernhard.

Uh! maastee min Kone?

Kattpak.

Ja! — nei vilde jeg sige! Det er — jeg
vilde — hm! det er blot Spøg; thi —

Bernhard.

Spøg? Hvortil? Hvor De staaer og fam-
ler i det. Nu!

Kattpak.

Det — vi — — Madammen og jeg —

Bernhard.

Min Kone?

Marie.

Jeg?

Kattpak.

Vi spafede — overlagde —

Marie.

Jeg med Dem?

Bernhard.

Nu! og saa? Gesvindt!

Katspak.

Besluttede — aa! aa! vi vilde blot forsøge om De — ja! he! he! he! om De ikke var jaloux! Blot have lidt Løier med Dem.

Bernhard.

For Gaten have Løier med mig?

Katspak.

Nei — jeg mener — vi vilde kun see om ogsaa kunde blive vred.

Bernhard.

Sa det skal De erfare!

Marie.

Men De lyver jo Her Katspak?

Katspak.

At hvad skal jeg arme Mand gjøre? Hal Her Israel!

Israel.

Sa, hvad skal jeg gjøre?

Kat spak.

Her Bernhard! tilgiv dette lille Spøg! Jeg er saameget for at spøge —

Bernhard.

Det skulde man dog ikke troe, naar man blot seer Dem.

Kat spak.

Det — nei! det skulle man rigtig ikke troe!

Bernhard.

Jeg vil vide, hvad der har foranlediget Dem til at komme til mig, saaledes. Har min Kone givet Dem nogen Marsag?

Kat spak.

Ikke saa at sige! — hm! Jeg vil fortælle Dem det altsammen; Madammen og —

han blinker til hende.

Marie.

Hvorfor gjør De Tegn til mig?

Kat spak.

Jeg? Nei jeg vilde sige — nu kommer det! Jeg har altid hørt at Mester Bernhard var saadan en skikkelig Mand —

Bernhard.

Jeg vilde ønske jeg kunde sige det samme om Dem. Nu! Og saa?

Katpak.

Og saa — saa vilde jeg see at komme efter om det var sandt, hvad Folk sagde, at Mester — nei jeg vilde sige! At Madam Bernhards Rygte ikke stod sig saa godt; og saa —

Bernhard.

Hvilken Opmærksomhed for mig! Man skal see at jeg kommer til at takke ham til. Nu, og saa —

Katpak.

Ja! Saa var det rigtig nok min Hensigt, at give Mester Bernhard et Bink.

Bernhard.

Tænkte jeg det ikke nok! De vilde altsaa sætte min Kone paa Prøve?

Katpak.

Jeg vil ikke nægte det. Jeg vilde friske hende lidt: men —

Bernhard.

Hun modstod dog vel Fristelsen?

Katpak.

Jeg vil bande derpaa —

Marie.

Gjør Dem ingen Uleilighed!

Bernhard.

Ja — men De kan dog heller ikke nægte, at De just ikke seer ud til at være nogen farlig Hjertetyv.

Katpak.

Na! Man skal ikke skue Hunden paa Haarene. Som sagt, det var kun Spøg og — — og, nu skal jeg fortælle Dem den rene Sandhed! Jeg var faldet paa den Grille, at vilde efterligne en Mand, som har levet her i Byen og boede bestandig i en Tønde. Hvad var det han heed, Lille Israæl.

Israæl.

Jh det var jo Diogenes.

Nataspak.

Ja rigtig! Diogenes ham var det.

Bernhard.

Nei virkelig? Ei! ei!

Marie.

Men hvortil al denne Usandhed? Siig De hellere som det er; at Bødker Bernhards Kone har taget Dem lidet i Skole; og viid, jeg kan og et Ordsprog: med Næv skal man Næv fange! Denne Histories rigtige Sammenhæng er ellers saaledes: Jeg blev omsider kjed af, at have den Lykke, bestandig at see en smægtende Elsker under mine Vinduer; saameget mere, som jeg følte at jeg aldrig nogensinde kunde endog paa fjerneste Maade, gjengjelde ham noget af hans Opmærksomhed. Endelig nedlod jeg mig til at tillade ham at komme ind i Huset, før derved at faae Leilighed til at straffe hans Uforsammenhed, der bragte mig uforstyldt i slet Omtale. Jeg tillod ham endog at sige en Deel Uartigheder, til endelig min Mand kom hjem og forstyrrede min kjelne Hyrdes Karesser. Han, som var nu ligesaa stor Kujon, som før kjæk Tilbeder, fandt det raades

ligst at krybe i Skjul, for at undgaae en For-
klaring for min Mand, som han frygtede for
vilde have alt for eftertrykkelige Følger. De kan
dog ikke nægte, Herr Diogenes! at det jo gandske
forholder sig saaledes?

Natspak.

Jeg nægter ingen Ting!

Bernhard.

Heller ikke at De er et slet Menneske?

Natspak.

Ne! vi ere alle skrøbelige! Jeg faaer vel til-
staae det.

Bernhard.

Ligesom og, at De har fortjent et livfuld
Drygl for Deres Umage?

Natspak.

Na! aa! Jeg forlanger ingen Ting! Lad
Naade gaae for Ret; og hav den Godhed og
lad mig gaae.

Bernhard.

Ja! Men kun paa Bilkaar! Min Kone har fortalt mig een af Deres Skurkestreger; den skal De først love at gjøre god igjen.

Katpak.

O vee! Hvad har jeg da gjort?

Bernhard.

De har bedraget en stakkels fattig Enke her i Huset, ved, paa en lumpen Ager-Maneer, at berøve hende sine Sengeklæder; disse skal De give hende tilbage imod at hun betaler Dem de halvs-tredssindstyve Rigsdaler, hun havde laant derpaa.

Katpak.

Ja — jeg faaer vel love det.

Bernhard.

Og holde det! Thi ellers skal jeg nok vide at finde Dem. Jeg behøver vel ikke at bede Dem, at forstaane os for Deres Besøg?

Katpak.

Nei det kan De være vis paa! Brændt Varn skyer Ilden! Jeg kan desuden sige, jeg har været der. Lad mig bare slippe denne Gang!

Bernhard

væltet Fadet om, saa han kan krybe ud.

Saa gaae da, Her Diogenes den anden!
Men glem ikke, at Bødkeren og hans Kone ere
ikke at spøge med.

Natspak.

Nei jeg har en følelig Erindring derom.
Gud hjælpe mig! Jeg arme Mand! Jeg ulykkelige
Natspak! Mine trehundrede Rigsdaler!

Bernhard.

Det er sandt, see her Kone! Her har Du
endnu tohundrede Rigsdaler, som Du kan gjøre
hvad Brug af, Du vil.

Marie.

Nu vel! Jeg kunde aldrig overtale mig til
selv at bruge disse Syndepenge; jeg vil derfor
anvende dem paa en Maade, jeg efter min Over-
beviiisning troer, at være den bedste; hvorved jeg
tillige kan forskaffe min Mand og mig en Fornøi-
else; ja! Maaskee endog gjøre Hr. Natspak en
Tjeneste.

Natspak.

O! Skulde Madammen være saa ædelmodig —

Marie.

At give Dem Pengene tilbage? Nei, det bliver der sandelig ikke noget af; men hvis De har nogen Samvittighed, vil jeg gjøre Dem en Tjeneste, i det jeg med disse Penge fratjober Dem, den brændende Anger over at have voldet en ulykkelig Familie saamange Taarer og saa megen Sammer ved deres uretfærdige Handling. Ja! Den fattige men redelige Linnedvæver-Enke skal see sin Fortvivlelse forvandlet til Glæde, og med taknemmelige Taarer takke Himlen for, at hun atter kan smile tilfreds til sine mange smaa uskyldige Børn. Hun skal have denne Hændelse at takke for en Gave af trehundrede Rigsdaler.

Bernhard.

Min gode Marie!

Katspak.

Ah! jeg elendige Katspak!

Marie.

Her, min Mand! er ogsaa en Ring, jeg har denne Herres Gavmildhed at takke for. Her Israæl! Vil De ikke forsmæde den, for den Deel De har taget i denne Komædie?

Israel.

Jeg takker mangfoldig! Madam Bernhard er min Troe, en herlig Kone! Det er Synd at sige, at hun er interesseret.

Nat spaf.

O vee! Naar Huset holder, saa skyder de ogsaa alle efter. Ja — jeg faaer at være ædelmodig; jeg faaer at finde mig i min Ekjebne og unde Kjellingen disse Penge, da det ikke kan være andet og vil — rekommandere mig.

vil gaae.

Israel.

tager ham i Kjolen.

Mosis Nat spaf! De forglemmer dog ikke min Douceur?

Nat spaf.

Na! gaae Han ad Helvede til!

Israel.

Ikke førend jeg har faaet min Douceur. De har lovet mig halvtredsfindetyve Rigsdaler, dem vil jeg have. Dog, det er sandt! Jeg kan jo holde mig til Deres Uhr, som jeg har i Pant.

Katpak.

Mit Uhr? Hid med det! Hører Han! Giv mig det!

Israel.

Ja naar jeg har faaet mine udlagte Penge og min Douceur.

Katpak.

Du Blodigle! Saa kom da hjem med.

Han vil gaae.

Bernhard

tager ham i Armen.

Endnu eet! Dersom det endnu engang skulde falde Dem ind at vilde gjøre mit Huus den Ære — saa udbeder jeg mig helst Deres Besøg paa en Tid, jeg var hjemme. Mit Værksted er især, som De har erfaret, aldeles ikke stikket eller indrettet til at give hemmelige Sammenkomster i, da der kun er een Dør, og det kunde og træffe sig, der ikke var, et Fad ved Haanden, hvori Deres brændende Elskov kunde affjøles. For det tiltænkte Svogerskab takkes, og er jeg Dem forbunden paa en egen Maade, hver gang jeg tænker derpaa. Hvad min Kone anbe- langer, da er hun, som De selv maae tilstaae; saa gammeldags med sin Ærlighed, at hun end-

ogsaa betroer sin Mand de Kjerlighed's Erklæring, der gjøres hende i Fortroelighed. Vi frabede os derfor begge for Fremtiden Deres Opmærksomhed.

Nat spa k.

O jeg vilde ønske, jeg kunde aldeles glemme at De vare til; men — nei! Jeg vil stedse pines med den smertelige Erindring, at jeg paa een Time har mistet trehundrede Rigsdaler — de gode Sengenklæder — en Guldring — halvtredsinstyve Rigsdaler til Douceur, og saa oven ikjøbet udstaaet Helvedes Nagst og Smerte. Ja, jeg kan nok sige at jeg har været der, jeg kommer der ikke meer. Erbødige Tjener!

Han skynder sig bort.

Israël

løber efter ham.

Saa hie dog og tag mig med!

T o e o g t y v e n d e S c e n e .

Bernhard. Marie.

Bernhard.

Nu haaber jeg dog, at den Nar er blevet cureret for sin Kjerlighed til Dig. Min gode

Marie! (han kysser hende) Lad mig stedse være din
fortroeligste Ven! Du har ønsket Dig en nye
Pels, jeg har længe tiltænkt Dig den, Du skal
have den saa smuk som Du selv ønsker den! Men
for Penge, jeg ved min Flid har erhvervet.

Marie.

Tak kjære Bernhard! Du er nu altid saa
god. Hør nu! Vil Du som jeg, saa skal vi til-
bringe denne Aften ret glade. Vi vil bede den
fattige Linnedvæver Enke med sine Børn herved!
Jeg har en Steg, vi drikke et Glas Punsch til;
og til Desert, gjøre vi den stakkels Kone lyk-
kelig med de trehundrede Rigsdaler.

Bernhard.

Gode Marie! Det er ret udtænkt for mit
Hjerte. O! var en hver Mand saa lykkelig som
Jeg! Vilde enhver Kone saaledes overgive sine Til-
bedere til sin Mand, da vilde vist Skilsmisse
Contracternes Antal blive mindre, og den huus-
lige Lyksalighed større.

B l a n d e d e D i g t e .

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..

... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

Med en hvid kunstig Rose,
 til
 Moderen Frue Generalmajorinde
 Amalia Wegener
 den 1ste Jan. 1815.

Lør midt i Vintrens strænge Kuld,
 Sig Blomsters Pleiemoder nærme,
 En Rose, bleg — men vennehuld,
 Og bede Hende, sig bestjerme?

Saa veemødsfuld den tyer til Dig,
 Med Tillid, i sin dybe Smerte.
 Hvad egentligst den kalder sig,
 Du finder skjult dybt i dens Hjerte.

(Gnden i Rosen).

Christian Salholt Wegener *).

Hvo Gud en Ven paa Jorden gav
Af ædel Aand og trofast Hjerte,
Han dvæler ved den Elsktes Grav
Med grum, uovervunden Smerte.

O Christian Wegener! — min Ven!

Dig smertelig jeg ofte savner;

Skjøndt moden alt for Himmelen,

Dig Jorden dog for tidlig savner.

Med barnlig Kjerlighed, som Søn,

Du elskede Din Fader, Moder;

Din Hustrue gav Du Hjertets Løn,

Saa omhedsfuld Du var som Broder!

*) Capitain ved det flædvigste Jægercorps, Ridder af Dannebrog. Død i Bremen den 21de Mai 1814.

Med Ynglings Blidhed, Kraft som Mand,
Dit Kald Du stræbte, troe at være;
Dit Løsen var: Dit Fædreland,
Din Stand, Din Konge og Din Ære.

Med Penslen i Din sikre Haand
Du traf Naturens Harmonier;
Og med en huld besjelet Mand
Du styred Strængens Melodier.

Dit Vensteb var mig prøvet Guld!
Paa Dig saa tryk jeg kunde lide!
Du stedse varm og Broderhuld,
Saa gjerne vandred' ved min Side.

Dit vækkes Minder i mit Bryst,
Om hine, af! forsvundne Dage;
Om Helsingørs Marienlyst,
Om hver en Fryd, som svandt saa fage.

Kun alt. for flygtigt svandt de hen,
Bortskylt af Tidens snelle Bølger;
Erindringen jeg har igjen,
Og den mig-troe til Graven følger.

Man modstaaer ei sin Skiebnes Magt
Fra Morgen blot til Aftenrøde;
Til huld, fornyet Venstabs Pagt,
Maaskee jeg snart, snart skal Dig møde.

Min Ven! hvil tryk i Gravens Noe!
Saa ofte mig i Hu Du rinder,
En Krands jeg vinder Dig saa tro
Af aldrig falmende Kierminder.

Og ofte skal jeg tænke mig,
Naar hist jeg stirrer i det Fjerne;
O Christian! Mon det ei er Dig,
Jeg seer i hin blide Stjerne?

L o v s a n g.

Hver en Plet af Jorden elsket være!

Thi hver Plet velsignet er af Gud.

Drkner lyde selv Naturens Bud,

De blandt Lyng og Tidster Blomster bære.

Elste Plet! hvor Barnets Bugge gynger,

Sand og englereen Uskyldighed,

Hvor den moderlige Kjerlighed,

Bisselullende i Svun os synger!

Elste Plet! Hvor sødt en Yngling drømmer

Blussende af sød Uroelighed,

Medens Ahnelsen om Kjerlighed

Dmt og tyst det unge Bryst omstrømmer.

Elfte Plet! Hvor Manden stræbsom higer
Efter gavnlig Daad og Virksomhed;
Hvor Ham lønner Qvindens Kjerlighed,
Som med hver en Dag fornyet stiger.

Elfte Plet! Hvor Oldingen kan smile
Beltilfreds til den forsvundne Tid;
Roe i Brystet, dog for Verdens Strid,
Trøstigt venter han paa Gravens Hvile.

Fødeplet! som først vi kjende lærte,
Fjerner Skjæbnen ublid os fra Dig;
Uvilkaarligt drager Hjertet sig
Ofte mod Din Kyft, med Længslets Smerte.

Ja! Hver Plet af Jorden elsket være;
Den, hvor Buggen gik, hvor Manden stod;
Den, hvorpaa Gravblomsten fæster Rod:
Hver en Plet, hvor Troe og Haab vi nære.

Hedvig og Alfred.

Stjøn Hedvig var elsket saa smt og troe
Af Alfred, den gjæveste Svend;
Alt længe som Kriger han vandred' froe,
Omgjordet med Sværdet ved Lænd,
For Arne og Konge at stride.

En Aften sad Hedvig i Høien-Loft
Og stirred' i Maanskinnet ud;
Fra Alfred hun vented', paa Borgens Loft,
At bringes et Kjærligheds Bud;
Thi Alfred hun vidste i Kampen!

Bildt sused Storm over Bjerg og Dal,
Og Aften var mørk og lang;
Vel hørtes fra Lunden en Nattergal,
Men, ak! den saa sørgelig sang.

Bag Skyerne Maanen sig skjulte.

Bed Midnat hun lytted' til Hundens Larm;
Mens Hjertet saa heftigt mon staae;
Og glad hun stued med haabende Barm,
En Gangerpilt neden at staae;

Han meldte i sørgelig Tale:

"Ridder Alfred hviler i sorten Jord!
Bed Siden det blodige Sværd,
Hans Aand sig hæved til Englenes Chor,
Hans Navn og hans Daad blive her —
Det trøste dig elskende Pige!

Da blegned af Smerte den væne Møe,
Dg sukked': min Alfred! — O Gud!
Smaaepiger min Grav J med Blomster strøe;
Ehi hiffet jeg vorder hans Brud!

Snart brister mit blødende Hjerte!

Den Fader sad saa sørgmodig i Sind,
Dg saae paa den Lillie hvid;
Dg Moderer stedse med Taarer paa Kind
Sig ængsted for kommende Tid.

Ehi Blomsten saa ilende falmed'.

Dg snart imod Vintren, da barste Vind
Medkasted' det bleggule Løv;
Da kysfede Døden ung Hedvigs Kind
Dg bød hende vorde til Støv.

Sødtmilende adlød den Blide!

Mens Klokkerne kimed', da jordede man,
Liden Hedvig sin Alfred saa troe;
Og Ynglinger, Piger, om Gravens Rand,
Bad Himlen dem samle saa froe,
Til evige Kjerligheds Glæder!

Med en Martzfiol til Amalia.

Den første Blomst som Vaaren byder;
Enhver Naturens Elsker fryder;
Og Altsaa, gode Pige! Dig.
Hvis denne Blomst Dig stundom minder:
"Hans Vensteb først med Livet svinder!"
Mit bedste Held den skjenkte mig.

Bondeknøsens Tvivl.

Nei aldrig, aldrig jeg det tænkte,
At det blev saadan med mig fat!
Det sidste Marked Trine skjenkte
Mig Baand og Duffer til min Hat;
Jeg siden, hvor jeg gaaer og staaer,
I Tanker Fogdens Trine faaer.

Hun er saa fir i Sind og Lader,
Og dertil gæv og sund og trind;
Og aver hun sin Moer og Fader;
Hun gaaer til Arbeid som en Bind.
Hun er en Pige. — Gid jeg faaet
Den knøveste som nogen-saaet.

Men hvordan skal jeg det forklare,
At hun vel meener det med mig?
Hun sukker tit naar hun vil svare,
Og seer paa mig saa inderlig.
Ei! tænker jeg, hvem Drolen veed,
Om det er ikke Kjerlighed?

Og naar hun mig i Siden kisser
Af Ganterie, saa skjelmisk, saa mild;
Og hendes store Dine spiller,
Saa brænder jeg, som jeg var Ild.
Jeg troer da i Enfoldighed:
At sligt maae være Kjerlighed.

Dog, naar jeg vil for Løier giæffes
Og knibe hendes røde Kind,
Saa lader hun, som hun forskræffes
Og løber fra mig som en Hind.
Ehi hvordan skal jeg det forstaae?
Mon alle Diger elske saa?

Og naar jeg siger: lille Trine!

Vil Du i Skoven med mig gaae?

Saa svarer hun med bister Mine:

Hijane! hvad han hitter paa.

Men, venligt dog, den søde Sjel!

Hun møder mig alligevel.

Eh, hvordan skal jeg det forklare?

Og hvordan skal jeg det forstaae?

Dog, hvad vor Præst end monne svare,

Mit Hjerte jeg først lyde maae.

O! sig mig, I som veed Beseed!

Om det ei kaldes: Kjerlighed?

Til en Sommerfugl.

D Sommerfugl! Som letsindigt Dig svinger
Fra Blad og til Blomst, mellem Buske og Krat;
Vogt dine svage — Kjønt spraglede Binger,
Ehi Flugten mod Lyset kan bringe Dig Nat.

Hovmod Dig ei af din prangende Farve,
Det ydere Støv saa forgjængeligt er!
Viid: hvad dig hæver fra simpleste Larve,
Er dit usete men indvortes Værd.

Varlig Du bruge din Vaar og din Sommer!
Naar Høstvinden hvirvler det falmende Løv;
Vander Du mat; og naar Vinteren kommer,
Henvæires Du snart i et smuldrende Støv.

Malvina i Fængslet.

Det er forbi! — Min Stav er brudt,
Mig Loven dømmes for min Brøde;
Af hele Samfundet forskudt,
Jeg skal i Morgen rædsomt bløde.
O! indtil da, jeg lide vil,
En Evighed af bittre Qvaler!
Hvert Klokkeslag jeg lytter til,
Grunt til Samvittigheden taler.

O skumle Nat! Du skjuler mig!
O vilde Du mit Døie lukke,
Naar Scenens Rædsler viser sig!
Saa høit, i Morgen jeg maa sukke.
Ja! kiendte man den Banes Sjed,
Der ledte mig hid til min Brøde,
Med Menneskets Medlidenhed
Jeg skulde for Guds Domstoel møde.

Erindring! o opliv mit Mod
Med Billeder af sundne Glæder!
Da jeg i barnlig Uskyld stod,
Og smykked mig med Rosenkjæder.
Da, hvert et Ønske jeg opfandt,
Man alt for villigt strax udførte.
Da Mismods Taarer aldrig rændt:
Ehi Glæden ene jeg tilhørte.

Saa ofte paa min Moders Skjød,
Jeg hørte hende henrykt sige:
Da Skaberen Dig vorde fød,
Han gav Dig Guder uden Lige!
Naturen har saa rigelig
Udstyret Dig, af al sin Fylde:
At den maae ene taare Dig,
Som Skjønheds Bærd forstaaer, at hylde.

Saa tilfomt svandt min Barndom hen,
Min Moders Stolthed fød den svinde;
Forsængelighed blev min Ven,
Letsindighed min troe Veninde.
O Moder! Moder! daarlig Du,
Forkjelede din arme Pige;
O saae Du mig i dette Nu!
I Lænker — blandt Ulykkelige!

Som Lynet, Vaaren flygted' hen,
Om Elskovs Fryd man tidlig talte;
Min Moder saae mig hylde den,
Men — aldrig huuslig Held afmalte.
Jeg talte neppe sexten Aar,
Før jeg var elsket og tilbedet,
Var Diamanter i mit Haar,
Og til mit Fald ved Glands blev ledet!

J hvidt med Guld indvirket Flor,
J Straaler af Krystalne Kroner!
Beundret af et talrigt Chor,
Jeg sad og sang til Harpens Toner.
Den hele Kreds forguded mig;
Selv Avind, Bifald mig tilsmilte,
Jeg drømte mig saa lykkelig
Og Skjebnen glad imøde ilte.

En ædel Mand bød mig sin Haand;
Jeg skønned ei paa Hjertets Gaver;
Jeg vilde frie foruden Baand,
Kun hylde af min Skjønheds Slaver.
For seent bekjendt med Hligters Bud,
Jeg saae troe Kjerlighed forsvinde;
En Flane vorder sjelden Brud,
Til Manden der var værd at vinde.

Mit Hjerte tabte snart sin Fred;
En flygtig Yngling bød den svinde,
Han sværmed høit om Kjerlighed;
Jeg — alt for snart, blev hans Veninde.
Hans søde Smiger trylled mig:
Jeg oversaae mit Navn — mit Rygte —
Ei Fare Dyden drømmer sig,
For lidet oplyst til at frygte.

Min Moders Lykke var kun Tant!
Vor Rigdom saae vi brat bortsmelte;
Min Uskylds Rosenfarve svandt,
Mens Dyden bittre Taarer fældte.
O snart i Dødens kolde Favn,
Min Moder for sin Kummer segned';
Jeg eied' kun min Skjendsels Navn
Og stod ved hendes Liig og blegned'.

Forføreren og iilsomt veeg,
Og spottet med min Jammerklage;
Hvert Ord, hver Sed, han troeløs sveeg,
Jeg krænket, tænkte mig tilbage.
Saa mørk jeg stod i Rødslers Favn,
Mit Mismod intet kunde ligne,
Jeg skjæved for det ømme Navn,
Naturen Qvinden bød at signe.

De fordums Venner gruesomt loe,
Min Skam i Barmen heftigt brændte,
Til Mennesket jeg tabte Troe,
Til Gud jeg mig for sildig vendte.
— Snart Fødselsmerter martred' mig,
En Udvei fun — min Angst mig lærte:
Mens Ormen blodig krymped' sig,
Jeg skued fold dens sidste Smerte.

O Glemfel! skjul mig i dit Skjød,
Og lad mig Alt, ja! Alt forglemme;
Min Fortids Fryd, min nære Død,
Samvittighedens Tordenstemme.
O! staae mig bie i Nødens Stund,
Du, Banvid! Kummer's hulde Broder;
Og vug mig ind i Dødens Blund,
Foruden Gavn af Livets Goder.

Mit knuste Hjerte slaaer saa mat!
Min Brødes Anger grusomt brænder!
Jeg skuer i den mørke Nat,
Det røde Blod paa mine Hænder.
Jeg seer mig hisset knæle ned
I Grøvet, for Guds høie Trone,
Med Tanken — Ja! jeg skjælv ved,
At intet kan min Synd forløse.

Dagstjeret alt saa stummelt gryer
I gjennem Gittrets smale Furer:
Eil Skuepladsen Folket tyer,
Hvor Døden paa sit Bytte lurer.
Ha! — aabner sig alt Fængslets Dør?
Den knirker fælt paa sine Hængsler.
Snart Døden med sit blege Slør
Min jammerfulde Ungdom fængsler.

O hulde Søstre! græder omte,
Mens her, min Brøde jeg maae sone,
Af Mennesker blev jeg fordømt,
Men Naade straaler fra Guds Trone.
Naar høiet da, for Dommens Bud,
Grumt Bødlens Haand mit Haar omvrister,
Jeg sukke skal: tilgiv o Gud!
Mens — Læben blaaner, Hjertet brister.

O Mødre! agter kjerligt paa,
I eders Dottres Feil ei dølgjer:
Ehi Straffen Brøden ramme maae;
Et Feiltrin snart det andet følger.
O Pige! Vilde Glæders Bud
Kan hæve Dig til en Gudinde:
Men Flanen vorder aldrig Brud
Til Manden, der var værd at vinde.

Til en bortreisende Vens Stamboog.

Var det mueligt, Vennens Fjed at følge,
Som en Skytzaand, gjennem Livet hen,
Over flibrig Jord og vilden Bølge,
O! hvor gjerne var jeg Din, min Ven!

Soldaten og hans Pige.

Fredrik.

Smukke Erine! Trommen lyder,
Og til Kamp Din Fredrik byder;
Krens Bud han glad adlyder,
Gaaer i Raabendands.
Omme Pige stands Din Klage,
Haabet straaler alle Dage!
Tænk Dig, om jeg kom tilbage
Med en Laurbærkrands.

Erine.

Ei kan Pigens Taarer standse,
Med at tænke Laurbærkrandsse,
Og de grumme Baabendandsse,
Fjernet fra sin Ben.
Fredrik! Kom, Du ei tilbage,
Da gif Erine med sin Klage,
Alle sine Livets Dage,
Erøstesløs igjen.

Fredrik.

Hvi skal Taarer Diet væde?
Helten maae jo ikke græde;
Helten stedse gif med Glæde,
Naar det Vren gjaldt.
Men vil Skjebnen jeg skal segne,
Og i Dødens Arme blegne,
Da skal Rygtet om mig tegne;
Erine troe han faldt.

Erine.

Grumme Fredrik! med Din Vre!
Hvor kan Nygtet Trøst mig være;
Da naar Quæter maae fortære
Hjertet for sit Savn.
Nei, til Skove, Bjerge, Dale,
Vil jeg om min Elskov tale,
Og min Rummer troe afmale,
Og min Fredriks Navn.

Til Dyvekes Fremstillerinde.

Naar Dyveke, Du! sees paa Scenen stande,
Er udeelt Bifald Kunstens Løn.
Og Alle med Elisabeth maae sande:
Ja! Du er God som Du er Skøn!

F i s k e r n e s

Selskabssang. — 1802

Man daglig har læst i Erfaringens Bog,
Hvor hver, efter Evne begavet,
Med anstrænget Higen, vil kaste sin Krog
Paa Duskernes Bølger, i Havet.
Og alle er' Fiskere, Store og Smaae;
At mede er fælleds Jdrætter;
Men, skjøndt for enhver, det vil ei bide paa,
Sit Haab dog som Madding han sætter.

See Ynglingen iler med hastende Gang,
Indbydende Glæder imøde;
Og Pigen hun lytter til Elskerens Sang,
Mens Kinderne blussende gløde.
Snart hylder hun Amor, den snedige Dog,
Eh Ynglingen fyrigt tilbeder,
Og elkovsnild skjuler den spidseste Krog,
Med helligste Løvter og Eder.

Den Rige, som meder om Titler og Rang,
Om Fyrstegunst, Høihed og Ære,
Som føler sit Værd ved Ducaternes Klang,
Og søger, hvad mindst han kan være.
Sin krybende Smiger, han sætter paa Krog,
Men stundom kun fanger et Løvte.
Dog, selv med en Stjerne, han bliver et Drog,
Naar heele hans Liv man vil drøfte.

Saa nyffeligt tripper et syttenaars Barn
I Maanskin paa Gader og Stræder;
Hun bruger sin lokkende Skjønhed til Garn
Og lover sødttryllende Glæder.
Og Ynglingen løber i Snaren saa let!
Hvo modstaaer Sirenernes Bønner?
Men førend han slipper af fangende Net,
Eit Glæden med Unger ham lønner.

Den Lærde som grandsker i Wiisdommens Bog,
I lange og søvnløse Nætter,
Og medens han sætter sin Grublen paa Krog,
Naturen for Kunsten forgjætter;
Han kaster sin Mede i bundløse Hav;
Udsdeligt Navn vil han fange,
Men stundom ham fanger den viffere Grav,
Før Maalet han halvt kunde lange.

En ærbar og fuldmoden Jomfrue tit klog,
Med Spiritus dæmper sin Qualme;
Imedens hun læser en gudelig Bog
Og kvingrende synger en Psalme.
Med Andagt hun meder til Himmels Gunst;
Smaaabander hver Yngling, hver Pige.
I Verden hun leved' for Elskov omsonst;
Nu vil hun staae Brud i Guds Rige.

Ja! Hele vort Liv jo er ligt med en Baad,
Der tumler fra Syd og til Norden;
Vi mede om Glæde, men fanger tit Graad,
I Følge Bestemmelsens Orden.
Op Fiskere! Hæver i Aften jer Aand
Med Lyst, til at styre Jer Galle,
Og oprømte meder med Glasset i Haand;
Ehi Glæden er skjult i vor Bolle.

S a n g.

Til Naam Seminarii Stiftelsesdag.

O Fader i det Himmelhøie!
Smil ned med al din Velbehag;
O Støvet dine Børn sig høie,
Paa denne, Dig udkaarne, Dag.
Velsign vor Daad, vort Diemed,
Med al din Faderkjerlighed.

Til Templet for Dit Navn, Din Ære,
En Grundsteen vi idag har lagt;
Og skal vor første Higen være,
At slutte med dit Ord en Pagt.
O styrk vort Haab, vor Troe, vor Aand!
Og huld beskyerm vort Samfunds Baand.

Thi Fader! i vor Barm Du gyde
Din hellige Oplysnings Ild;
At vi kan Mørkets Lænker bryde
Og vise Veien klar og mild.
En Ledestjerne er dit Ord,
Den straal'er paa den hele Jord.

Ja! Maalet for vor Idræt være;
Algode Gud at takkes Dig!
Og kan vi brede ud din Lære
Saa Hostens Frugter vise sig.
Da Løn'nen for vor Stræbens Meed,
Forjæt os i din Salighed.

Ynglingen Fritz van Deurs.

Hvo er det, som hist sig mod Jorden mon' trænge,

Let baaren af skjonne smaavingede Dreng?

— Det er jo en Yngling saa smilende blid!

Hvi funkler hans lyse godmodige Øie?

Hvi drager han bort fra det himmelske Høie

Omstraalet af Æther saa skinnende hvid?

Vi bringe — saa juble seraphiske Stemmer —

En Broder, som selv ei i Himmelen glemmer

At her man har elsket hans venlige Sjæl.

— Ei længer han Eder tilhører paa Jorden;

Som vi han en Engel nu hist er vorden.

Vi bringe ham blot til det sidste Farvel.

"O elskende Fader! O sømmeste Moder!

"Og kjerligste Søstre og huldeste Broder!

"Hvi jamre, hvi græde I saadant for mig?

"Hvor Saligheds Glorien Alting opluer,

"Jeg Ansigte til Ansigte nu Faderen stuer,

"Og Barnet af Støv blev en Engel saa riig!

Støv og Støv

Støv og Støv

"Tak Fader! som bød mig saa venligt at lære,

"At stræbe til Maalet for Menneskets Ære.

"Dit Billede, Fader! Man sagde, jeg var;

"Eh! beder din Frijs Dig at dæmpe din Kummer,

"Jeg hviler saa trygt i den sødeste Slummer;

"O trøst Dig! Dit Billed' nu Himmelen har."

"Og Du! — som med sømmeligt blødende Hjerte,

"Bed Kjerlighed lindred' min dræbende Smerte;

"Tak! Himlens Betsignelser svæve om Dig! —

"Men naar jeg — o Moder! Dig skuer at græde,
"Da mørkner en Sky mig min himmelske Glæde;
"Ehi — kjerligste Moder, græd ikke for mig!

"Jeg kjendte jo ikke til Synd' eller Brøde,
"Jeg levede skyldfri, og elsket jeg døde;
"Hvad kunde paa Jorden jeg ønske mig meer?
"Nu vender jeg atter til Himlen tilbage,
"Hvor favnende Eder jeg ømt skal modtage,
"Naar Døden nedbryder engang Eders Leer.

"Ja — Timen er kommen, Farvel jeg maae byde:
"O lader mit salige Held Eder fryde!
"Min Støvdragt har Jorden men Himlen min Sjæl!
"Glad iler jeg did, hvor lyst Stjernerne blinke;
"See hisset Smaabrødrene venlig mig vinke!
"Jeg villigt adlyder. O Elskte! Farvel!..

Forklaret paa Ethen sig Ynglingen høved —
Omvunden af Blomster mod Himlen han svæved,
Og Englene bare ham ømt mellem sig;
Men længe end hørtes fra fjerneste Zoner
Blandt Cherubers høie og salige Toner:
"O Elskede! græder ei mere for mig.."

Ved Friderikke Seidelins Grav.

(I nogle Veninders Navn).

Saa veemodøfulde om din Vaare
Vi samles her;
Og bringe Dig en Venſkabſtaare,
For Mindet kjer —
For Mindet — fra din Barndoms Dage,
Du fromme Sjæl!
Til dette Nu, da vi maae klage,
Selv ved, dit Vel!

For tidlig Himlen Vinket giver
Til Dødens Bud,
Naar Graven Moderstammen river
Fra spæde Skud;
For tidlig i den fagre Alder;
Til Mandens Savn,
Naar fire Smaae forgiæves kalder
Paa Moders Navn.

Dog — hvo tør vove, gaae i Rette
Med Himlens Bud;
Hvor hviler bedre vel den Tratte,
End selv hos Gud?
Saa sov da sødt, Du gode Rikke!
I Jordens Braae;
Sov rolig! thi Gud glemmer ikke:
De fjere Smaae.

Blomsterfamleren.

Jeg famler mig Blomfter, faa mange og finaae;
Vaade hvide og gule og røde og blaae:
Jeg veed dem fast alle at nytte;
Og mens jeg dem plukker, jeg synger og leer:
Thi alt jeg i Tanken Belønningen seer,
Og iler froe hjem med mit Bytte.

Jeg har mig en Pige, Hun er mig faa kjer;
Ja Intet paa Jorden mig kjerere er!
Til hende jeg Rosen vil bringe;
Og sætter hun den paa sit bølgende Bryst,
Da hæver min Hand sig til Himmels Lyst
Paa Kjerligheds duunblode Vinge.

Jeg har mig en Ven, Han er mig saa huld,
Hans Haand og hans Hjerte er reeneſte Guld;
Hans vorde de blide Kjærminder!
Og hvis han dem gjemmer til ſeeneſte Tid,
Hvor Skjebnen ham ſkerner, om hid eller did;
Han aldrig af Tanker mig vinder.

O kommer I Piger! baade Store og Smaa,
O, Alle i Blomſter nu af mig ſkal faae;
Kom kun og I ſelv dem maae vælge!
Men fagre ſmaa Piger! I mærke det maae!
Min Umage lønnet jeg venter at faae;
Ehi — kun jeg for Kyſ dem vil ſælge.

Emilie Rosing.

Melpomene sukked sørgmodig i Sind:

O vee mig! jeg misted en Datter;

Thi sure sig Kummeren dybt i min Kind,

Til Tiden mig hende erstatter.

Med datterlig Omhed Du elskede mig,

Og derfor jeg moderlig sørger for Dig.

O Du! som med Snildhed, med Hjerte og Bid,

Har Kunsten indviet din Glæde;

Dybt føler Du: Sandhed og Ynde og Flid,

Fra Scenen for snart maatte træde.

Du finder i Templet, et smerteligt Savn;

Thi bring nu en Blomst til Emilies Navn!

Ja elskede Datter! Du slumre i Noe,
Til Forhængen atter sig hæver;
Og gjennem Zypresserne smile saa froe;
Thi nu ei for Scenen Du bæver.
Saa yndige Blomster skal smykke din Grav,
Som kjerligste Moder sin Datter kun gav.

Afskeedsang
til Randers Indvaanere,
af det dervedende kongelige Skuespillerseelskab

den 17de Julii 1816.

C h o r.

Tillad den lille Kunstnerklynge,
For hvert et Blik i Kredsen her;
En velmeent Afskeedsang at synge —
For hvert et venligt Hjerte her!
Skjøndt atter vi fra Eder drage,
D id hvor vor Hu os bringe hen.
Vi ofte tænke vil tilbage
Med Fryd paa hver en Kunstens Ven.

E n S t e m m e.

Som Biens Liv i Arbeid' svinder,
Der samler hvor den drager frem;
En Kunstner paa sin Vandring finder
Saamangen Blomst han bringer hjem.
Der i et kjerligt Lye, ved Pleie;
Skjøndt plantet i en fremmed Bund
Tidt lønner den, den har i Cie,
Og minder om dens Modergrund.

T v e n d e S t e m m e r.

O Konstens elskede Gudinder!
Vi signe Eders Kjerlighed;
I det en Krands vi Eder binder,
Med Blomsten af Erkjendtlighed.

E h o r.

Ja! glade vi til Maalet drage,
Naar Eders Moderkjerlighed,

Til Held, vil venlig os ledsage
Ved hvert af vore Kunstnerfjed.
Og nu — Farvel! Vi Eder byde,
Hver Sceniens ædle, varme Ven!
Naar Vaarens Blomster atter bryder.
Maaskee — Vi samles skal igjen.

I m p r o m t u
paa et Træe i Løvenborg Have.

Gud venligt bød:

Her, skal et paradisiſkt Eden være!

Befignet, underfuldt og saare Skjönt!

Naturen lod —

See! Hver en lille Plet, saa stolt at bære

Sin Dyrfers Løn, selv i det mindste grønt;

Thi, sand Natur, med sjelden Smag og Kunst og Flid

Fortrylle skal Beundreren til seeneſt Tid.

De elskende Børn.

Drengen.

Hør lille Pige med de gule Haar!
Siig: hvi Du stedse saa Takfuld gaaer?
Kjender Du Amor, den venligste Gud!
Fatter dit Hjerter hans tryllende Bud?

Pigen.

Nyelig for Præsten, jeg smykket saa prud,
Vendte mit Hjerter til Himmels Gud.
Moder dog holder mig end for et Børn;
Amor hun kalder et letsindigt Skarn.

Drengen.

Langer jeg hen til den kommende Aar,
Saa gaaer jeg ind i mit syttende Aar.
Pige! vil Du være Kjæresten min?
Eh! — saa vil jeg være Huusbonden din!

Pigen.

Dreng er Du toffet! Det gaaer vist ei an,
Du er for ung til at kaldes en Mand.
Hvor faae vi Føde og hvor skal vi boe?
Og — kan jeg tryk paa din Kjerlighed troe?

Drengen.

O Vi skal leve saa kjerligt og froe!
Og jeg skal elske Dig stedse saa troe.
Ja! Det er Tiden, at elske vi maae;
O mon jeg ei dine Dine forstaae?

Pigen.

— Hvor man dog hviler i Græsset saa blødt;
Og hvor de Blomster de dufte saa sødt!
Hør! hvor den Nattergal synger, saa sømt!
O! Hvis din Kjerlighed eene var Skømt?

Drengen.

Modtag min Gød, i den heiligste Etund;
O lad mig kysse din deilige Mund!
Ja, vi skal leve saa lystigt og frit,
Dandse og lege og kyskes saa tit.

Pigen.

Hvor det er herligt! jeg fatter det klart,
Kunde det bare dog ske med en Fart;
Ak! Men jeg frygter det lykkes os ei;
Fader og Moder vil vist sige nei.

Drengen.

Saa løbe vi ud i den store Skov,
Synger med Fuglene Kjerligheds Lov;
Bygger en Hytte af Grene og Mos,
Den skal bestjarne vor Elskov og os.

Vigen.

Blive vi sultne saa sanke vi Vær;
O! Vi skal leve saa huuslige der:
Smykke os, synge saa lystigt og frit,
Dandse og lege og kysse saa tit.

Med en Vens Bortreise.

Forunderligt paa denne Klode,
Med Stjebnens Luner man maae gaae;
En finder nær sit ønske Gode,
En anden fjernt det søge maae.
Dog, Glæden altid yndigt smiler,
Naar Vligters Lud man følger tro,
Til fjerne Kyster Du nu iler,
Og allevegne Roser groe!
Men — naar Du hist Dig kjerligt minder
Hver Gjenstand fra din Fødestavn;
Blandt Barndoms Venner og Veninder,
Du minde mig med venligt Savn.

T i l C l a u s .

Endskjøndt Du troer, Du Musens yngste Slut!
Saa Hanekyllingstolt, Dig Intet rokker;
Viid: Du i Kunst er kun fra Lilleput,
At Du end raver blind paa dine Soffer.

Ja Claus! tillad at det Dig siges maac:
(Skjøndt af den første Rjeunders Dom Du kimses)
Blåndt alle Scenens Sønner, Stor' og Smaae,
Du yderst dog i Rækkens Hale vimses.

Viid: BARNET kryber før det sikkert gaaer;
Vel er den beedse, dog ei foragt den Lære:
Taf Overbærelsen til fast Du staaer!
Selv da — glem ei Beskeedenhed at ære!

D r ø m m e n e .

Man drømmer saa gjerne, man drømmer saa tit,
Skjøndt skundom kun lidet det gavner;
I Gyvne spadserer Ideerne frit,
Naar vaagen man ofte dem savner.
Held den! der leer vaagen af Skjebnens Spil
Og spiller sit Kort som Fortuna det vil.

Jeg drømte jeg var som en Croesus saa rig;
Og ruged bestandig paa Skatte;
Jeg saae hvor de Store selv krummede sig;
Jeg neppe mit Held kunde fatte!
Men vaagen — jeg ængsteligt hørte og saae
En Creditor smækvred for Sengen at staae.

Jeg drømte mig op til Minerva Pallads,
I Wiisdommens høieste Zoner;
Og søgte ved Ewald og Holberg en Plads,
Med Fordring paa Laurbær og Kroner;
Men vaagen — miemodig jeg saae mig paa Prent,
Ugunstigt bedømt af en vred Recensent.

Jeg drømte, jeg eied' en elskelig Nøe,
Med Uskyld og reeneeste Sæder;
Vi tilsvøer hinanden, at leve og døe
Og deele de huusligste Glæder;
Men vaagen — Beviser man Kaffed mig paa
At med hendes Uskyld, det stod sig, saa saa.

Jeg skuer de Flasker, jeg skuer de Glas,
Seer Druerne perlende blinke!

Bed Alt jeg mig føler saa vel og tilpas
Og cene oprømt til at klinke.

Er dette en Drøm? O da slumre jeg froe!

Og gid jeg til Dømedag drømme i Nøe.

Til Kunstnerinden M. Schall

den 21de December 1816.

(Vincenzo Galeottis Begravelsesdag.)

Du Musens elskte, yndefulde Datter!
Du Nina, Thora, Giulietta Schall!
Om ei dit Værd jeg i sin Omfang fatter;
Min Sjæl det altid henrykt føle skal.

O! tidt jeg ønsked Dig en Krands at bringe,
Din sjældne Kunst, din Psyche, Lethed værd!
Men — mine Blomster fandt jeg altfor ringe
Til Hæder for din sjældne Kunstnerfærd.

I dag ved Oldingen Gallcottis Baare,
Jeg saae Dig, uden Kunst — i Sorg saa Kjon
Med Hjertets Præg i hver erkjendtlig Taare,
Den Elsktes Fader-Omsorgs blide Løn.

Ja! fagre Blomst i Musens Trylle-Eden,
O Mina Schall! bliv længe Scenens Pryd!
Staae Ham til Minde som Erkjendtligheden;
Man hylder Eders fælleds Kunst med Fryd!

Mads Madsens Kiste.

Der levede en herlig Mand;
Han lever end i Mindet!
Hans Vers, saalænge synges kan,
Vil stedse muntre Sindet.
Og Herman Vessel Manden hed,
Der mored' mange Sange,
Bed' strømpeløse Kjerlighed
Og ved de muntre Sange.

Og hvo har ei beskrevet hørt,
Udførligt ved en Liste,
Hvad Vessels Lune havde ført
Udi Mads Madsens Kiste
Dog, Leddiken det eene blev,
Han dengang os betroede;
Hvad Indhold Kisten sig tilskrev,
Det lod sig blot formode.

Selv Kisten var af flammets Aam,
Fra salig Fæster arvet;
Paa Bunden laae lidt mugent Halm,
Et Kalveskind, ei garvet.
Og Laaget var paa langs og tværs
Med Løvverk deiligt færet,
Med gudelige Tankevers,
Fra Salomon udspiret.

I Kisten fandtes af Værdie:
Et Strømpekast med Knapper,
En Kasse med lidt Skramlerie;
En Pose fuld af Lapper;
Et Puffebrædt paa fire Been;
Et Stykke af en Raaber;
Et Fyrstøi uden Staal og Steen;
En Flaske Navedraaber.

En Brystdug som heelt foret var
Med Skind af sorte Lyster;
Dernæst en Spændebibel, (rar);
Et nyt Par Skjæggesbuxer;
I Bureskikken indsvøbt laae
En Erneknap, to Hægter,
En Stump Tobak — brugt som en Skraae,
Et Gravskrift om en Bægter.

En Kofte med moderne Sving,
Af mørkerødt Manchester;
En blommet, Stoffes Raffeking;
Portrait af Dronning Esther;
En Stok (hvis Knap af Perlemoer
Man veed har kostet meget);
Et Silhouet af Grethenoer,
Kliint ved Mads Madsens eget.

Et gammelt flinket Einlaagskrus;
Et Par umage Spønder;
En Skindpung — brugelig til Snus;
Tre store Bildsviintænder;
En Røskjep og en Vindepind;
En Badmels Vest med Borter;
En Hue af et Nævekind;
En Halsklud og fem Skjorter.

Et lille deiligt indlagt Skrin,
Hvori der fandtes dette:
En Præken skrevet paa Latin;
Et Bindebrev fra Mette;
Et sølvegraveret Lugteæg;
En blaae baldyret Bante;
Et Kalvekryds med mange Læg;
En Vise om Peer Gante.

En prentet Krsnik' om Niels Klim;
Lidt Stoppegjorn — ei tvundet;
Et Nytaarsvers paa rare Rim,
Af Jesper selv opfundet;
En Prøve af en Hvergarns Best,
En Hummerkloe, en Daase,
Et Pulver brugeligt for Pest,
En Skalle af en Kraase.

Endvidere i Kisten var:

Tre Trøjer nylig vendte;
Og Mage til det Strømpepar,
Man veed, — Johan nok kjendte.
Beskeden ved en Side laae
Et Skudsmaal med Attester;
Et Billed med vor Herre paa,
Samt nogle Jødepræster.

Et Brandskildt brugt ved Gdebrand;

En Messing Tyvelygte;

(Dog beder jeg hver ærlig Mand

Ei flikke Madses Rygte);

En Krumkam og en Støvleknægt;

Et Vundt Zitrinkestrænge;

En Liste paa Mads Madsens Slægt;

En ^{guld} Æske Regnepenge.

At meer man ei i Kisten saae,

Man vistnok maa beklage;

Ehi selv mod Ledikken den maae

I Værd staae langt tilbage.

— Tak gode Bessel i din Grav,

Vi huldt dit Minde priser!

Tak for hver Glæde du os gav

Bed dine muntre Viser!

E p i g r a m m e r.

"Himmel! Hvor letsindigt Manden beskæftiger sig,
Skriver Comedier, Digte, ja! selv Epigrammer."
Enerpede Klogskab! De første blev ikke for Dig,
Dig kun af sidste, hvis Stenen i Flokken Dig
rammer.

Hr. v Zech er den vigtigste Mand — ved Penge;
Selv i Rangregisteret fylder han og et Hul;
Han er Arm, skjøndt han troer, han aldrig kan
trænge;
Thi Facit over ham Selv, bliver stedse — Hul.

Crispin som Egtemand, en Dronning seer i
Konen,
Skjøndt hun kun Sceptret tog, og — ham gav
Kronen.

Hr. Pastor! Ei, hvor ivrig fører De ei Himlens
Sag;

Selv Kirken ryster jo, naar Helvedspølen De afmåler.
Ei Snak! Med Guds Ord farer jeg jo dog kun
blot i Mag;

Nei hør mig da! Naar jeg om Accidentzer taler.

I 8 I 2.

Gud, Himlen, Jorden og Havet vi fælleds jo eier;
Hvad ei? Elementernes Luuner og fælleds er.
Coursen! Nutidens Axel, hvorom Alting sig dreier;
Fast hver Mand har sin og ingen tilfælleds især.

Hvad er vel, Gertrude! Din Smægtendes Løn?
Der staaer i dit Blik: Mit Hjerte og titusind' Daler!
O Pige! (Skjøndt tre sneese Aar), Du er Skjøn!
Thi efter dit Ja, strax Bankven min Elskov betaler.

Om hundred' Aar er alting glemt.

Om hundred' Aar er alting glemt,
Venner! hvad end vi her maae lide;
Thi lad os være glade stemt
Sætte mørke Griller tilside.
Den Kuus som vi iaften faaer,
Er sovet ud — om hundred' Aar.

Vil Lykkens Hest et gaae i Trav,
Broder! giv den af Glædens Sporer;
Generes stundom Du ved Krav
Af Bøxler, Renter, Creditorer!
Frygt ei! Thi hvordan end det gaaer,
Du kræves ei — om hundred' Aar.

Og hvis din Pige, nu og da,
Elsker Dig kun lidt meer end — Fanden;
Da er der stær hvor hun kom fra,
See Dig om — Du finder en anden:
Pluk Amors Roser hvor de staaer,
Du seer dem ei — om hundred' Aar.

Synes din Vandel ei tilpas,
Lyster en Mundkaad om Dig skumle:
Gjør Ret og Pligt og tøm dit Glas,
Lad saa Creti og Pleti mumle.
Klafferlysten dem vel forgaaer,
Om ikke før — om hundred' Aar.

Men dersom Du er Egtemand
Til en Hustru, der er Zantippe;
Der sætter paa dit Glas en Rand,
Hvortil, hvorvidt at Du maae nippe;
Viid: Din Egtestand Ende faaer,
Om ikke før — om hundred' Aar.

Derfor Elskov, Venskab og — Vind;
(Men notabene af den ægte);
Nydt med Glæde er Medicin!
Druens Virkning man ei kan nægte.
Ehi lad os være glade stemt,
Om hundred' Aar er alting glemt!

Edward's sidste Time.

Dramatisk Digt i Scener.

Største Skulptur af den danske Konge
Eduard den Tredje, som han er
afbildet i den danske Historie
og i den danske Historie.

Personerne:

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

Eduard.

Wilhelm, hans Ven og Medlogerende.

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Skuepladsen forestiller Eduards Bærelse. Paa den ene Side staar en Bogreol og en Harpe. I Baggrunden en Dør ind til Wilhelms Bærelse.

Første Scene.

Eduard allene, siddende ved et Bord med et aabent Brev i Haanden. Det er Midnat. Paa Bordet staaer et næsten udbrændt Lys. Efter en Pause.

Saa er min Moder død? Hvad er tilbage
Som end kan fængsle mig til Livets Lyst?
Nu har jeg alting tabt! nu staaer jeg eene,
Saa trøttet, frænde-venneløs, forladt,
Som nogen Skabning i den hele Verden.
Hvad end jeg har, er en tungsin dig Sjel,
Et Maal for alle Livets grumme Qualer.
Et Hjerte, alt for ømt for fremmed Nød,
Som, skjøndt udvidet af sin egen Smerte,
Længst Bristefærdigt, dog — ei briste kan.
Min Moder død! Og tør jeg derfor græde?

Han reiser sig.

R 2

Jeg burde juble høit af sønlig Fryd!
Nu da den Frommeste har endt, og seiret;
Hvis Aandedrag til Lidelser bestemt,
Med Smerte draget er heelt gjennem Livet;
Til endelig af Dødens Læber kyst,
Hun første Gang indaanded salig Glæde.
Nei! Taarer for mit Tab jeg ei tør fælde!
Fra Sønnens Bryst skal Tak mod Himlen stige,
Fordi dens Smertens Lænker sønderrev,
Som tynged svart det kjereste jeg havde.
— Vel var det alt fra mine Barndoms Aar
Mit Haab, min første, længe kjere Tanke,
Ved ærlig Stræben og Erhverv at lindre
Min gamle Moders alt for bittere Skjebne.

Forbi! Nu staaer jeg med mit Forsæt eenel
Og min Indbildningskraft ei strækker mig
Med Synet af den arme Moders Taarer,
Som i den mørke kolde Vinternat

Af Sønnen flyet kun vrider sine Hænder
Over sin eeneste fortabte Søn.

Han seer paa sit Uhr og lægger det derefter paa
Bordet.

Snart Aftnens lange Timer er udrundne
Og Midnatklokken slaer sit dumpe Slag;
Da stunder det til Dag, og Morgenrøden
Med Ild opliver hver en dunkel Skye,
Mens hver en venlig Stjerne brat forsvinder.
O Gud! Min Lykkes Stjerne længst er svunden,
Nat ruged i min Sjel — nu bør det dages.

Pause.

Den Overgang fra Nat til Dag, hartit
Da jeg var Barn, mig søde Drømme skjenket!
Men — om jeg mig bedrog! om det blev Nat?
Meer mærkt kan i min Sjel det jo ei blive.
Mit Maa! er naaet, det ligger ved min Grav.

Ben vil mig med aaben Arm modtage;
Hvi vil jeg da om Haab og Trøst forsage!

Anden Scene.

Eduard. Wilhelm kommende fra Gaden:

Wilhelm.

Godaften Ben! Jeg saae dit Lys fra Gaden
Og troede nok at Du, end oppe var.
Hvordan? End sitter Taaren i dit Øie
Og Kummer hviler paa din blege Kind.
Følg mig! afkast den Byrde som Dig trykker;
Blis Dig en Mand! og trods din fjendske Skjebne;
Den Stærke ei, den Svage er dens Slave!

Eduard.

Naturens Søn er jeg, dens svage Børn;
Dens arme Børn, stedmoderlig udrustet

Til kraftfuld stærk, at vente Skjæbnens Lod.
Jeg tilstaaer — ja jeg føler det med Smerte,
At kun med Frygt jeg nærmer mig mit Maal.

Wilhelm.

Tilgiv! hvis Dig mit Venskab er besværligt;
Det gjør mig ondt, at see Dig saa sørgmodig!
Jeg længe er din Ven, mistkjend mig ei,
Om end. Bebreidelser Du troer at høre:
Mig synes, som' Du ene med din Kummer
Beskjeftiget, har dine Sysler glemt.
Uvirkfomhed forlænger Sorgens Timer,
Og nærende gjør hver en Kummer dobbelt!
Vær huld Naturens Lyst! nyd Kunstens Glæde,
Du Evner fik at kunde føle Alt.
Følg da mit Raad, Du ei det skal fortyde!
I Krogen længst din Harpe ubrugt staaer;
Den fordum var din Ven; jeg mangen Aften
Bag denne Væg, før jeg til Hvile gif.

Med Eder begge nød en venlig Glæde;
Grib i dens gyldne Stræng en reen Afford,
Der stemt for Tilfredshed og lyse Glæder,
Med Kraft kan trænge til din mørke Sjæl.

Eduard.

Den er forstemt; dens gyldne Strænge rustnet,
Som hver en Glædens Stræng, dybt i mit Bryst,
Der nu berørt, kun idel Misklang giver.
Ja, selv min Haand usikker, uvant er.
Jeg er saa syg! mit Legem stedsse lider;
Min Sjæl er sløv — forbi min Virkekraft.
O Wilhelm! troe at den som Kummer følger
Fra Barndom af, omsider trøttet blier!
Min Faders Løb var trange Raar; min Moder
Fortvivlet sukked mangen Gang for Brød;
Ekjønt deres Stræbsomhed ei Hvile nød
Fra tidlig Morgengrye til sldig Aften;
Min Dannelse var deres største Formaal.

Men, af! hvad og jeg arme Barn da lærte
Var overfladisk Alt; det føler jeg!
Min Barndom svandt og i min Ynglings Alder
Jeg dannede mig selv; men — som jeg er.

Wilhelm.

Din Dannelse jo intet kan bebreides,
Og heller ei blev Din Opførsel dadlet.

Eduard.

Faae, har den Plads; Naturen dem bestemte.
— Vel mig! om mindre dannet, selv jeg kunde
blot sige: ved Ansigtets Sveed jeg lever;
Har jeg en Sjæl? Hvis ei — det mig ei bryder;
Et Hjerte jeg vel fik for — Livets Puls.
Hvor lykkelig Naturens Barn, en Wonde!
Der af det store Hele fjender kun
Sin Gaard, sin Dont og ei engang sit Hjerte;
Som troer sig fød, for — og at kunde dø
Og jordes under Klokkklang og Tale;

Der, Verden troer indsluttet i hans Mark,
Som syngende bag Plougen stræbsom gaaer,
I Haab om at afvinge Jorden Frugter;
Hvis Maal er høist, sit Legeme at pleie
I vanlig Slendrian af Overflod!

Han ingen giftig Elskovs Piiil mon træffe,
Han saares ei af Venkabs Slangebids,
Og vel tilfreds med Livets hverdagsgang
Kan sover trygt selv under Tordners Bulder.

Wilhelm.

Vel ham! han heller ei sit Gavn kan føle
Bed nogen Tænke om et større Værd;
Thi det man kjender ei, man ikke savner.

Eduard.

Min Barndom randt i sød Uskyldighed;
Min Sjæl var reen; min Barm uskyldig stille;
Mit unge Hjerte slog for Ret og Pligt.
Ei kjendt med Sorg — jeg syntes skabt til Glæde;

Jkkun en Blomst, var Maalet for min Fryd.
Kun altfor snart svandt disse sorgfrie Dage;
For tidlig saae jeg Alt med lyse Farver,
Og ufordærvet selv mig Glandsen blinded.
Som Yngling — Skjebnen bød mig ene gaae,
Langt fra min Faders Hjem, min Barndoms Egne.
Naturen gav enhver ei lige Kraft
Til Vandringstæv i Livets Irregange.
Mit Hjerte ømt hengivet til Enhver;
Ei Giften ahnende i Blomstens Bæger,
Laae under — svagt i Fristelsernes Kamp,
Det uerfarent drømte, ei om Fare.
Snart til Sirenens Lokkesang jeg lytted,
Snart vandred' jeg i Labyrinthers Tummel;
Hver Piges Smil var mig en Salighed,
Hver Ven, der gav mig Haand, jeg gav mit Hjerte.

Wilhelm.

Var det end Svaghed; Brøde var det ei.

Eduard.

O Wilhelm! dog man kunde mig bedrage;
Hør mig! og lad mig vederfares Ret.
En hæftig Drift mit unge Hjerter lærte
En Følelse som, af! snart Næring fik.
For mig den var: den største Glædens Fylde!
Min unge Sjæl som Guddom hylde den.
En Pige! Herrens Mesterværk! saa danned
At den Fulkomneste ei var det meer,
Mig tilstod om et Held, saa overvættes:
At kun med Himlens Fryd jeg ligned det,
Og over hvert Begreb stod høit min Lykke.

Wilhelm.

Og nu! Er Du selv Årsag til dets Tab?

Eduard.

O nei! jeg Daare kun forvoven drømte,
At Skjebnens Fiendskab havde mig forladt.

Den Pagt jeg med min Pige havde svoret,
Mig nye Kræfter gav! Ved anstrængt Flid
Jeg gjorde til et Embede mig værdig:
Saa hastnødvendigt for at naae mit Maal!
Min Stolthed sig ydmyged til i Timer
At vente, i et Forgemak, min Dom,
Hvor, tit afviist, jeg atter dog indfandt mig,
Fordi jeg stoeled' paa et usselt Løfte;
Fordi jeg fordred' ei, meer end jeg burde;
Og høist forbausset stod jeg ved et Afslag. —
Ja, mit troeskuldige, hengivne Hjerte
Saa sønderknust, bestjemmet følte sig,
Den Ven — for hvem jeg gjerne gif i Døden,
Hvem jeg saa gandske havde stolet paa,
Som gav mig Haand til evig Venkabs Pagt;
Som under Taarer svoer mig Troeskabs Fed,
Og dog bedrog, saa nedrigt, som kan tænkes,
Som frænkede saa grumt sin første Ven —
Ha! Smertens Taare brænder i mit Øie,
Og kun min dybe Harm kan standse den! —

Wilhelm.

Den, som Fortroelighed og Venſkab ſviger,
Var ingen Ven, ei Smertens Taarer værd.

Eduard.

Ja denne Ven jeg havde mig hengivet,
Han mig bedrog! Det Embed ſom jeg vented,
Blev hans — jeg drømte ei, at han det ſøgte;
Ehi, mens han ſmigrede mit glade Haab,
Han, ſtumlende mit Værd dertil fuldkæſted.
Den Pige jeg tilbød, ſom jeg ſvoer Troſkab,
Blev hans! — Man ſagde mig, det længſt var aftalt.
Nu jeg beſkjæmmet ſtod med ſkuffet Haab,
Og havde tabt min Troe paa Menneſker;
Nu ingen Lykke meer jeg vover haabe,
For Graven vil engang mig ſjænke den.

Wilhelm.

Det gruſomt var, men dog blot Verdens Løb!
Ei værd fortvivlende at ſynke for.

Eduard.

O vee den Pige! Som saa ubetænksom,
Letfindig glemme kan sit Hjertes Pagt,
Foragter Qvindedyd, og selv sit Rygte;
Og flugtigt leger med det skjønne Haab,
Hun har i Mandens Hjerter selv opflammet.

Den Pige ingen Kjerlighed var værd,

Den Pige ingen Kjerlighed var værd,
Der kan sit Hjerter, som sin Pynt, forandre.

Den Pige ingen Kjerlighed var værd,
Der kan sit Hjerter, som sin Pynt, forandre.
Foragt den Ven, der nedrigt dig bedrog!
Hans Anger, om end seent ei udebliver.

Eduard.

Jeg fordrer ingen Havn, vil eene Gnste
De aldrig saa ublidt af Drømme vækkes,
At Verden intet meer dem skænke kan
End kun en evig Søvn i Dødens Arme.
Ei nok, jeg saa blev vaagnet af min Drøm;
Mismodig Fred jeg fra min fulgte Bane.

Ja, sandt! Een Svaghed lokker flere frem;
— Jeg snubled — faldt — o! lad en Taage skjule
For evig — Følgerne af dette Fald.
Dog — hvorfor vel fortie Venskab noget!
Mit Fald — min Fader skilte ved sit Liv. —
Ehi brænder Angers Taarer i mit Døie;
Skjøndt Kilden hartad er udtørret snart;
Ehi — stedse følger nu den Dræbtes Skygge
Min Vandrings Tornstie til mit sidste Fjed.

Wilhelm.

Ulykkelige! hæv dit Blik mod Himlen!

Eduard.

Jeg er et Siv, som skjøndt alt længe brækket,
Staaer end og vifter hid og did for Vinden,
Indtil en kraftfuld Storm nedslaaer det heelt!
Af Uveirs Skyer længst min Himmel graaner,
Jeg venter Stormen med min sidste Kraft.

Wilhelm.

O! troe mig Eduard! at det dybt mig smertes,
At see Dig staae saa haabløs i din Vaar.
Det sildigt er; læg dig, min Ven! til Hvile;
Og Søvnens Favn Dig skjenke Fred og Røe;
Og vaagnet — lindret Du mod Solen smile!
Han gaaer ind i sit Bærelse.

Fredie Scene.

Eduard

efter en Pause.

Mit Gravsted eier kun min Fred og Røe,
Dets moderlige Favn mig blidt monn' smile;
I Jordens sorte Muld, der vil jeg boe —
Ufløst min Byrde, paa min Kummer hvile.
Vel blier min nye Vaaning mørk og trang,
Dog lys og stor nok for et knuset Hjerter,
Hvem Parcen Livets Traad spandt altfor lang;
Ehi, af! hvert Aandedrag var idel Smerte.

Hvi kunde dog Louisa svige mig,
Med Himlens Reenhed i sit blide Døie?
Hvi blev min Sjæl saa mørk, saa quindeligg,
At Jordens Nød saa let den kunde boie?
Hvi saared mig hver Kvinds Skumler - Braad,
At skjøndt ukjendt med Had, jeg dog det lærte?
Hvi mine Dine stedse fylde med Graad,
Og ingen Ven skabte for mit varme Hjerter?

Det er bestemt, kun Jorden har min Røe!
Det lyse Haab mit Længsels Maal har favnet;
Did vil jeg ile hen at sove, boe!
Enart glemt; o Gud! af intet Hjerte savnet.
Dog, vil en nær beslægtet Kammers Træl,
Med dybe Suk forbi mit Gravsted vige,
I det han beder for den Morders Sjæl,
Som Verdens Spot har stødt fra Himmerige.
O Gud! Nei! ingen venlig, kjerlig Haand
Min lave Grav med ringe Blomst tør smykke;
Dog selv jeg signe skal løst af hvert Baand,

Den Plet af Jord, hvor Sorger meer ei trykke
Om selv en Krog hvor intet Græs vil groe,
Saa mørk, at den saae aldrig Solen smile,
Hvor Dødens sorte Fugl ei selv vil boe,
Og Vandreren undgaaer at søge Hvile.
Men! nei! det Billede ei skrækker mig!

Han knæler.

Alfjærlighedens Gud! din Skabning vover
Med Tillid paa et Medynkesmiil fra Dig,
Der Synderen barmhiertig Naade lover.

Han reiser sig forfærdet.

O skrækkeligt! hvad om jeg skuffed mig?
Om Phantasten spottende mig hilder
I Haabets Irrgang — Hvor ulykkelig!
Nei! nei! min Tankes Flugt sig kun forvilder.

Han kaster sig i en Stool.

Fjerde Scene.

Wilhelm. Eduard.

Wilhelm.

Tilgiv! Endnu jeg maae forstyrre Dig,
Min Ven! dit mørke Luune mig har smittet,
Og ingen Røe jeg finder i mit Sind.

Eduard.

Forlad mig Wilhelm! jeg Dig Uroe voldet,
En søie Tid Du overbære maae.

Wilhelm.

Tael ei derom. Jeg kom for Dig at bede
At laane mig en Bog, hvilken Du har,
Der kan en Timestid min Hand adsprede
Indtil at Sønnen vil besøge mig.

Eduard.

Der, i min Bogreol, Du selv kan vælge;

Wilhelm gaaer hen til Bogreolen.

Dog, vil Du mores paa en grusom Maade,

Vælg een af Spies: Han har Banvittige, —

Selvordere, som skibte i Gravens Ro,

End maae i rædsom Skikkelse omvandre.

Ulykkelige jo hinanden søge?

Derfor jeg disse mig med Flid har samlet;

Dog Gud mig et for snevert Hjerte gav

Til fremmed Broders Rummer og at rumme,

Ik! thi min egen noksom fylder det;

Derfor det endelig sig snart vil' lukke!

Det ahner mig det varer ikke længe.

Wilhelm.

Forfærdeligt! jeg tør Dig ei begribe,

Ei grusomt tænke, hvad der kunde see.

Efter et Ophold, triner han hen til Eduard,
læggende sin Arm om hans Skulder.

Der staaer en Blomst paa Livets Bei,
Blandt Roser og Forglemmigei;
Den blomstrer i hver Alder!
Den stod alt ved din Bugge troe,
Den følger Dig til Gravens Koe;
Den Haabet huldt sig kalder.

O pluk den! sæt den paa dit Bryst,
Med Tillid nyd dens Tryllelyst!
Den jo saa venligt smiler.
Viid: Gud har selv henplantet den:
I Sorg og Fryd den blier din Ven.
Og Du forbi den iler?

Eduard.

kaster sig grædende i hans Arme:

Wilhelm.

O smyk Dig med min Blomst; vær mandig stærk
Glem ei, en æjrlig Gud Dig skjenkte Livet;
Hans Villie see! ei skalte Du dermed!

Og nu, god Nat! gaae Du nu hen at seve;
Imorgen haaber jeg at træste Dig.

Han gaaer ind i sit Værelse.

Femte Scene.

Eduard.

O nei! nei intet Middel meer kan virke!
Paa en afkræftet Syg, der uden Redning
Kun venter paa det Suk, der Livet ender,
Og slukker sidste Glimt af Haabets Blus.
O Wilhelm! troer Du at en Feberhede
Mig saa forvildet har, at ei jeg fatter
Det, som dit Venskab mig gudfrygtigt raader?
Foragt for Livet, som man ei kan bære,
Det den Ulykkelige tidlig lærer.

Naar Lidelsernes Byrde dybt mig bød,
Jeg bad saa tit til Gud om Taalmods Styrke.

Nu, af! min Sorg har slukket Haabets Lys,
Min Phantasi kun mægtig mig behersker.

— Ei overmodig Døden trodser jeg;

Men feig, jeg frygter Livets Vinterdage!

Han lukker Døren af.

Nu er jeg sikker, vil ei meer forstyrres;

Kun i en eensom Stund mig forberede;

Dog intet skal mit Forsæt rokke nu!

Nei! ingen Baklen meer! kun eene handle.

Han seer paa Uhret.

End faae Minutter vil jeg bære Livet;

Men ei med Oversigt paa svundne Dage;

Vil i en stille Bøn til Gud, kun vove

At trygle om et Glimt af Himlens Naade.

Han knæler.

O Gud barmhjertig vær! min sidste Synd tilgiv.

Dit svage Barn med Længsel til Dig stunder

Forstød ham ei — —

Han springer pludselig op.

O Skrak! jeg kan ei bede!

Med stigende Samvittigheds Angst.

O Mørke! Haab og Tvivl og Angst og Smerte
Omspænder mig i denne sorte Stund — —
Og ingen Trøst, slet intet kjerligt Sind
Vil medynksfuld den Lidende hushvæle
Nu da han staaer i rædselsvanger Torden,
Seer Liv og Alt forsvinde for sit Blik.

O stod jeg i en Kreds af unge Brødre,
Sag mine Arme mod dem strakte ud;
Og — ved den Angest, som min Sjæl omspænder,
Sag dem advared for hver Lidenkab!
Ak! Verden er ei som dens Ydre viser;
Phantastisk drømmer man sig indbildt Fryd;
Men — vaagner virkelig, for blot at jamre!

Det udbrændte Lys gaaer pludselig ud.

Saa slukkes Livets Lys. Var det et Varsel?

Et Villed paa at og mit Liv gaaer ud!

Et opløst Støv, som hvirvler sig for Vinden,

Kun efterladende et grusomt Sagn.

Efter en Pause.

Nu Mattens sorte Binger om mig ruge!

Et haanligt Blik — jeg selv, seer ei min Frygts

Nu er det Tid! Nu skal et Tryk mig bringe

Paa sikker Bølge i den sikre Havn.

Han tager en Pistol frem af en Skuffe.

Ja Dig min sidste Ven! har jeg tilbage;

Du vil, og Du formåer at ende Nøden.

Han lægger Haanden paa Hjertet.

Her er det Sted, hvor det bestandig smerter;

Her i dets Saar jeg Valsom gyde vil.

Fortvivlet.

O Frygteligt! Hvi ryster saa min Haand?
— Hvi tøver jeg? nu da hvert Ønske tier!
O Dødens Sved alt perler paa min Pande!
Hvorfor? Jeg har jo Liv og Valget end?
Jeg Daare! Valget jeg? den heel Haabløse!

Han seer sig om i Vildelse.

Hvad! hist i Krogen staaer en liigklædt Skygge!
Den truer mig?

Han vender sig hurtigt om.

O Nædsel! Gud! min Fader!

Med halv fravendt Ansigt.

Hvad vil Du her? Hvad lokker Dig fra Graven?
Hvi kan for Jordens Tant Du Himlen rømme?
Gaae Fader! gaae — din Grav jo savner Dig!
Jeg er ei længer Barn! Kan selv mig raade!
— Dog nei! det er en Drøm, et Blendværk kun.

Du smiler blege Død? Klabn' dine Arme!

— Jeg ræddes ei — thi Gud — vil sig forbarne.

Han sætter Pistolen for Hjertet; trykker
løs og falder til Jorden.

Sjette Scene.

Wilhelm

sprængende Døren, styrter ind.

Ulykkelige holdt! Du tør forsætlig vove

At røbe hvad Algodhed kjerligt gav?

O Skrak! hvad kan Du dig af Himlen love!

Som trods dens Naade aabner selv din Grav?

Eduard.

med Anbrængelse.

O smt tilgiv! see Død og Angest mig omspænder!

sværmerisk.

Tak for Din Bloms! den spirer til et bedre Liv.

Wilhelm.

knælende.

Algodhed naadig tag hans Sjæl i dine Hænder!

Eduard.

O Gud — Barmhjertig vær — min sidste Synd tilgiv!

Han bøer.

Wilhelm

langsomt reisende sig.

Fred med dit Støv, din Grav, hvor den end bliver,

Du nys saa Arme! Nu — blev Du nu lykkelig?

Dog, Gud er god! han naadig Synderen tilgiver;

Vi vel beklage tør, men ei fordømme Dig. —

Den stakkels Eduards Nød vil ende med hans Liv

Ja! Gud barmhjertig vær! hans sidste Synd tilgiv!

Han bøier sig veemodig over ham og Dækket
falder.

THE
OF THE

AND

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

OF THE

